

TERVEYS. HYVINVOINTI. ORIOOLA-KD.

Vuosikertomus 2016

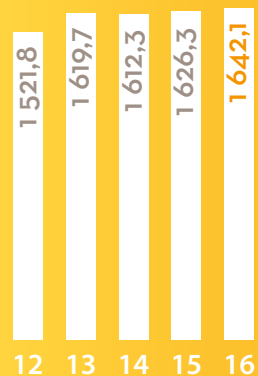
Sisältö

Oriola-KD lyhyesti	2	Palvelut	18
Missio ja visio	5	Terveysthuolto	19
Toimitusjohtajan katsaus	6	Oriola-KD sijoituskohteena	20
Toimiala ja markkinat	8	Vastuullisuus	22
Strategia ja tavoitteet	10	Caset	24
Lääkkeen tie	14	Hallitus	26
Liiketoiminta-alueet	16	Johtoryhmä	28
Kuluttaja	17	Tilinpäätös	31

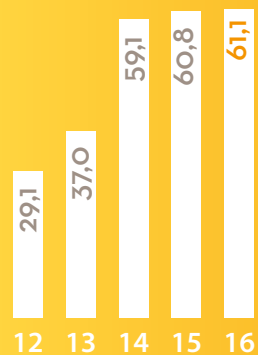

Liikevaihto

milj. €

Oikaistu liikevoitto

milj. €

Oriola-KD yhdistää kuluttajat ja lääkeyritykset ainutlaatuisella tavalla. Avaamme lääkeyrityksille tehokkaan pääsyn markkinoille ja edistämme ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet, terveydenhuollon kuluttajatuotteet ja palvelut toimitetaan turvallisesti ja asiakasystävällisesti.

liikevaihto 2016

1,6 mrd.€

investoinnit 2016

88,8 milj.€

apteekkeja

325

työntekijöitä

2 821

Oriola-KD lyhyesti

Oriola-KD on suomalainen pörssiyhtiö, joka toimii lääkkeiden ja terveys- ja hyvinvointituotteiden vähittäis- ja tukkukaupassa. Oriola-KD:lla on vahva asema Kuluttaja- ja Palvelut-liiketoiminnoissa Ruotsin, Suomen ja Baltian maiden lääkemarkkinoilla. Edistämme ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet, terveydenhuollon kuluttajatuotteet ja palvelut toimitetaan turvallisesti asiakkaillemme.

Tarjoamme asiantuntevaa terveys- ja hyvinvointineuvontaa sekä laajan ja laadukkaan valikoiman tuotteita omissa apteekeissamme. Terveystuotteiden toimijoille tarjoamme laajan palveluvalikoiman. Toimimme tehokkaana ja luotettavana kanavana lääkeyritysten ja kuluttajien välillä Ruotsissa, Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Ainutlaatuinen asema

Edistämme ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet ja terveydenhuollon kuluttajatuotteet toimitetaan turvallisesti ja asiakasystävällisesti. Toimimme tehokkaana ja luotettavana kanavana lääkeyritysten ja kuluttajien välillä.

liikevaihto ► **1,6 MRD€**

2 821 työntekijää

325 apteekkia

Pohjoismainen yhteistyökumppani

Oriola-KD toimii Ruotsissa, Suomessa ja Baltian maissa.

Asiakkaamme:

- *Apteekit ja sairaala-apteekit*
- *Kuluttajat*
- *Läakeyritykset*
- *Eläinlääkärit*
- *Päivittäistavarakauppa*
- *Hammaslääkärit*
- *Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto*

A young child with blonde hair, wearing a bright blue raincoat with a hood, is captured in a moment of joy during a rain shower. The child's mouth is wide open in a shout or laugh, and their hands are held up, palms facing forward, as if feeling the rain. The background is a soft-focus green, suggesting an outdoor setting. The rain is visible as numerous white streaks falling around the child. A blue rectangular box is overlaid on the lower-left portion of the image, containing white text.

suuriin ja pieniin hetkiin

Edistämme ihmisten hyvinvointia

Missio // The channel for health

Edistämme ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet ja terveydenhuollon kuluttajatuotteet toimitetaan turvallisesti ja asiakasystävällisesti.

Visio // Oriola-KD is the Pharmaceutical Channel in Northern Europe.

Haluamme olla halutuin yhteistyökumppani ja kanava Pohjois-Euroopassa lääketeollisuuden ja kuluttajien välillä tarjoamalla lääkkeiden valmistajille ja terveydenhuollon kuluttajatuotteiden valmistajille luotettavan pääsyn markkinoille sekä tarjoamalla kuluttajille erinomaista ja luotettavaa palvelua.

Olemme avoimia • Työskentelemme yhdessä • Olemme aloitteellisia • Kannamme vastuun

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2016 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi uuden strategiamme mukaisella rakenteella, ja pystyimme parantamaan palveluamme kaikille asiakasryhmille. Uuden strategiamme toteutus näkyi myös toteuttamissamme yrityskaupoissa sekä isoissa logistiikka- ja tietohallintohankkeissa.

Uusia innovaatioita logistiikan arvoketjussa

Vuoden alussa saatoimme päätökseen Svensk Dos -annosjakeluyrityksen hankinnan, ja yhtiö liitettiin kevään 2016 aikana osaksi uutta Terveydenhuolto-liiketoimintayksikköömme. Annosjakelussa on merkittävä kasvupotentiaali niin Suomessa kuin Ruotsissa, ja olen tyytyväinen etenemiseemme viime vuoden aikana. Lisäksi ostimme Farenta-palveluyrityksen, joka täydentää erittäin hyvin Palvelut-liiketoimintaamme aluksi Suomessa, mutta toivottavasti tulevina vuosina myös Ruotsissa. Kaikkien viime vuonna hankittujen yritysten integrointi on sujunut hyvin, ja olemme jo voineet tarjota asiakkaillemme lisäarvoa uusien palveluiden muodossa.

Koko palveluiden tietojärjestelmien uudistushanke sekä Enköpingin ja Mölnlycken laajennusprojektit ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Suomen logistiikan prosessit tehostuivat selvästi, kun keskitimme koko maan jakelun Espooseen toisella vuosineljänneksellä. Varaudumme näillä hankkeilla markkinoiden muutokseen, joka on jo selvästi nähtävissä Ruotsissa verkkokaupan voimakkaan kasvun myötä. Pystymme näin myös entistä paremmin vastaamaan asiakkaidemme ja viranomaisten tiukempiin laatuvaatimuksiin. Digitalisaatio ja asiakkaidemme uudet tarpeet edellyttävät meiltä uusia innovaatioita logistiikan arvoketjussa. Meidän on oltava nopeampia, tehokkaampia ja läsnä asiakkaan arjessa helposti ja kätevästi. Tämä vaatii jatkuvaa parantamista ja toimintamallien kehittämistä.

Digitaalisten palveluiden merkitys kasvaa

Perustimme vuonna 2016 14 uutta apteekkia ja kehitimme useita uusia digitaalisia palveluita kuluttajille. Verkkokauppa ja muut uudet digitaaliset palvelut ovat meille erittäin tärkeä kehityskohde. Ruotsissa

”

Digitalisaatio ja asiakkaidemme uudet tarpeet edellyttävät meiltä uusia innovaatioita logistiikan arvoketjussa. Meidän on oltava nopeampia, tehokkaampia ja läsnä asiakkaan arjessa helposti ja kätevästi.

apteekkien verkkokauppa kasvaa voimakkaasti, ja oli vuonna 2016 jo yli neljä prosenttia koko apteekkituotteiden myynnistä. Pystyimme edelleen kasvattamaan kauppatarvaroiden ja käsikauppalääkkeiden myynnin osuutta Ruotsissa, ja myös verkkokaupamme kasvoi voimakkaasti erityisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Uskon, että alkanut vuosi tulee olemaan mielenkiintoinen sekä kiristyneen kilpailun että verkkokaupan vahvan kasvun seurauksena.

Vuoden 2016 aikana Suomessa keskusteltiin vilkkaasti apteekkitoiminnan kehittämistarpeista. Esitettyjen argumenttien valossa on selvää, että kehittämispotentiaalia on paljon. Potilasturvallisuus on Suomessa hyvällä tasolla, ja on tärkeää, että apteekkitoimintaa säännellään ja valvotaan myös tulevaisuudessa vähintään yhtä hyvin kuin tälläkin hetkellä. On myös kiistaton tosiasia, että nykyinen apteekkien omistamiseen liittyvä sääntely vaikeuttaa toiminnan tehostamista ja nostaa lääkkeiden vähittäiskaupan kustannuksia tarpeettomasti muihin Pohjoismaihin verrattuna. Ruotsin esimerkki osoittaa, että lääkkeiden alueellinen saatavuus voidaan turvata täysin samalla kun lääkkeiden saatavuutta ja kilpailua markkinoilla lisätään. On mielestäni tärkeää, että lääkejakelu kokonaisuudessaan on osana ratkaisua, kun terveydenhuollon järjestämistä Suomessa mietitään uudelleen.

Edessä mielenkiintoinen vuosi

Mennyt vuosi oli työntäyteinen, ja alkanut vuosi näyttää tarjoavan paljon uusia mielenkiintoisia hankkeita. Haluan kiittää kaikkia asiakkaitamme ja työntekijöitämme kuluneesta vuodesta ja toivon, että voimme yhdessä tehdä vuodesta 2017 vähintään yhtä menestyksellisen.

Eero Hautaniemi

toimitusjohtaja

Olemme läsnä
asiakkaidemme
arjessa

Toimiala ja markkinat

Toimimme Suomen, Ruotsin ja Baltian lääke- ja hyvinvointituotemarkkinoilla.

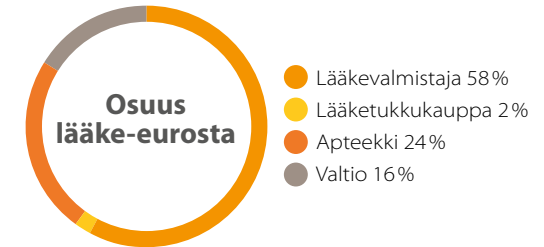
Asiakkaitamme ovat lääkeyritykset, terveys- ja hyvinvointituotteiden valmistajat, apteekit, sairaalat, terveydenhuollon toimijat kuten hammaslääkärit ja eläinlääkärit sekä kuluttajat.

Lääkeala on tarkkaan säännelty toimiala, jossa potilas- ja lääketurvallisuus ovat tärkeimpiä toimintaamme ohjaavia vaatimuksia. Lääkkeet on toimitettava potilaan käyttöön turvallisesti ja ajallaan olosuhteista riippumatta.

SUOMI //

Suomen lääkemarkkinoiden kokonaisarvo oli 2016 noin 2 205 miljoonaa euroa. Arvioitu vuosittainen kasvu vuoteen 2020 mennessä on noin yksi prosentti. (Lähde: IMS Health)

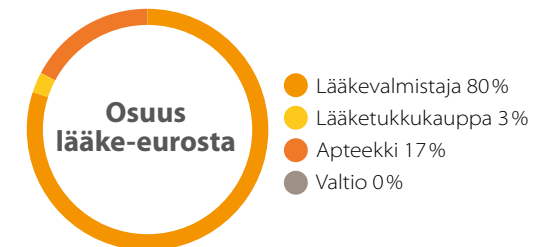
- Suomessa on 815 apteekkia (Lähde: Apteekkariliitto)
- Asiakkaista 93 prosenttia oli tyytyväisiä käyttämänsä apteekin palveluun kokonaisuutena (Lähde: Apteekkariliitto)
- Lääkkeitä saa myydä vain apteekissa, nikotiinikorvaushoitotuotteita myydään lisäksi päivittäistavara kaupassa

RUOTSI //

Ruotsin lääkemarkkinoiden kokonaisarvo oli 2016 noin 41,6 miljardia ruotsin kruunua. Arvioitu vuosittainen kasvu vuoteen 2020 mennessä on noin neljä prosenttia. (Lähde: IMS Health)

- Ruotsissa on 1 394 apteekkia (Lähde: Apoteksförening)
- Asiakkaista 97 prosenttia oli tyytyväisiä viimeisimpään asiakaskäyntiinsä apteekissa (Lähde: Apoteksförening)
- Reseptilääkkeitä myydään vain apteekissa, osa itsehoitolääkkeistä on myynnissä myös päivittäistavara kaupassa

Muuttuva liiketoimintaympäristö

Ihmiset ovat entistä kiinnostuneempia omasta terveydestään ja elävät pidempään. Kulutus terveyteen ja hyvinvointiin kasvaa.

Kuluttajat ovat vaativampia, teknisesti edistyneitä ja tottuneita asioimaan 24/7-maailmassa. Vähittäiskauppa digitalisoituu ja sähköisistä palveluista tulee arkipäivää.

Myös lääke-markkinat ovat murroksessa. Roolit muuttuvat, markkinoille tulee uudenlaisia toimijoita ja markkinat konsolidoituvat. Lääkeyritykset erikoistuvat ja keskittyvät ydinliiketoimintaansa. Digitalisoituminen vaikuttaa kaikkiin toimijoihin ja sähköisten palveluiden tarve kasvaa. Muutokset lisäävät uusien palveluiden kysyntää.

Ikääntyneiden osuus väestöstä lisääntyy, ja terveydenhuollon tarve kasvaa. Muutos avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia julkisessa ja yksityisessä terveydenhuollossa.

Terveydenhuollon muutos

Ikääntyvien osuus väestöstä on ripeässä kasvussa, minkä seurauksena terveydenhuollon tarve kasvaa. Muutos avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia julkisessa ja yksityisessä terveydenhuollossa.

Digitalisaatio

Kuluttajat ovat teknisesti yhä edistyneempiä ja tottuneita asioimaan 24/7-maailmassa. Vähittäiskauppa digitalisoituu ja sähköiset palvelut nousevat välttämättömyydeksi.

Kasvava kulutus terveyteen ja hyvinvointiin

Kuluttajien kasvanut tulotaso kasvattaa panostusta terveyteen ja hyvinvointiin. Ihmiset haluavat elää terveinä. Kulutus terveyteen ja hyvinvointiin kasvaa.

Erityislääkkeiden kasvu

Sairaaloissa käytettävien erityislääkkeiden kysyntä kasvaa. Nämä kalliit biolääkkeet tarvitsevat erityiskäsittelyä, -varastoinnin ja -kuljetuksen. Lääkkeiden yksilöllinen käsittely ja uudet, pienille asiakasryhmille suunnatut erityispalvelut lisääntyvät.

Strategia muuttuvassa liiketoimintaympäristössä

Oriola-KD auttaa kuluttajia voimaan hyvin. Omissa apteekeissamme tarjoamme asiantuntevaa neuvontaa terveyteen ja hyvinvointiin sekä laajan ja laadukkaan valikoiman tuotteita.

Tarjoamme laajan valikoiman palveluita terveydenhuollon eri toimijoille Ruotsissa, Suomessa ja Baltian maissa. Yhdistämme kuluttajat ja lääkeyritykset ainutlaatuisella tavalla. Avaamme lääkeyrityksille tehokkaan pääsyn markkinoille ja edistää ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet, terveydenhuollon kuluttajatuotteet ja palvelut toimitetaan turvallisesti ja asiakasystävällisesti.

Vastaamme toimintaympäristön haasteisiin muuttumalla

- laajentamalla perinteisestä lääkejakelutoiminnasta lääkeyhtiöiden ja vähittäiskaupan palveluihin
- tarjoamalla lääkeyrityksiasiakkaille keskitetyn kontaktin Pohjoismaissa ja Baltiassa
- kehittämällä digitaalisia palveluita sekä palveluliiketoiminnassa että osana kuluttajaliiketoiminnan strategiaa
- tarjoamalla lääkehuoltopalveluita terveydenhuollon sektorille, muun muassa sairaaloille
- tarjoamalla erinomaista asiakaskokemusta ja tuotevalikoimaa
- tehostamalla toimintaa kilpailukyvyyn parantamiseksi

Tavoitteet

Vuotuinen EPS-kasvu

>5 %

Sijoitetun pääoman tuotto

>20 %

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

- *Markkinakasvun mukainen liiketoiminnan kasvu*
- *Vuotuinen EPS-kasvu yli 5 prosenttia, ilman kertaluonteisia eriä*
- *Sijoitetun pääoman tuotto yli 20 prosenttia*
- *Oikaistu nettovelkaantumisaste 30–60 prosenttia**

*Nettovelkoihin lisätään myydyt myyntisaamiset.

Avaintavoitteet vuonna 2017

- *Sähköisen liiketoiminnan aktiivinen kehittäminen*
- *Tehokkuutta parantavien kehityshankkeiden menestyksellä läpivienti*
- *Terveystuottoliiketoiminnan edelleen kehittäminen*

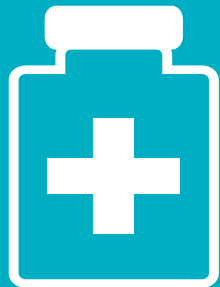

yhdessä parhaat hetket

Sujuvaa ja tehokasta palvelua

Tarjoamme asiantuntevaa neuvontaa terveyteen ja hyvinvointiin sekä laajan ja laadukkaan valikoiman tuotteita omissa Kronans Apotek -apteekeissamme. Terveystenhuollon toimijoille tarjoamme laajan palveluvalikoiman. Toimimme tehokkaana ja luotettavana kanavana lääkeyritysten ja kuluttajien välillä Ruotsissa, Suomessa ja Baltiassa.

Lääketeollisuuden tärkeä kumppani

Oriola KD

Edistämme ihmisten hyvinvointia varmistamalla, että lääkkeet ja terveydenhuollon kuluttajatuotteet toimitetaan turvallisesti ja asiakasystävällisesti.

Yhteys paikallisiin kuluttajiin

Lääkkeen tie valmistajalta kuluttajalle

Lääkejakelu vaatii paljon ammattitaitoa ja osaamista kaikissa vaiheissa. Korkeat laatu- ja turvallisuusvaatimukset koskevat koko toimitusketjua.

Lääkkeen tie valmistajalta kuluttajalle kulkee lääketukkukaupan ja apteekin kautta. Ketjun jokaisessa vaiheessa on tärkeää varmistaa turvallisuus ja huolehtia siitä, että oikeat lääkkeet ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Lääkejakelija vastaa lääkkeiden varastoinnista ja niiden jakelusta apteekkeihin, sairaaloihin ja lääkehuollon muihin toimipisteisiin. Lääketukkukauppa huolehtii lääkkeiden jakelun lisäksi myös tiedonkulusta, varmistaa turvallisuuden viranomaisten ohjeiden mukaan ja pyrkii tekemään kaiken mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti, jotta lääkkeet saadaan apteekkeihin 24 tunnin kuluessa tilauksesta. Lääkkeiden saatavuus on Suomessa ja Ruotsissa erittäin korkealla tasolla.

CASE: Tutkimuslogistiikan koko ketju
Lääketutkimusten määrä lisääntyy Suomessa ja Ruotsissa. Oriola tarjoaa lääkeyritysten käyttöön kattavan ja räätälöidyn tutkimuslogistiikkapalvelun. "Oriola+ Kliiniset tutkimuspalvelut käsittää koko tutkimuslääkkeen elinkaaren: tarjoamme lääkeyrityksille palveluja tutkimuslääkkeiden maahantuonnista aina palautuksiin ja hävityksiin asti", Kliinisten tutkimuspalveluiden tuotepäällikkö Anu Heikkinen Suomen Oriolasta kertoo.

lääketutkimus ja kehitys

Lääkkeen tie kulkee tutkimuksesta ja tuotekehityksestä lääketukkukaupan kautta apteekkiin, sairaaloihin ja lopulta potilaalle saakka. Lääkkeiden varastoinnista ja jakelusta vastaavat lääkkeiden jakeluun erikoistuneet lääketukkukaupat. Yksikanavamallisissa apteekki tai sairaala voi hankkia tietyn lääkeyrityksen tuotteita vain yhdestä tukusta.

lääkevalmistaja

lääketukkukauppa

Apteekki

.....

Yksityinen ja
julkinen terveydenhoito

.....

Hammaslääkäri

.....

Annosjakeluyksikkö

.....

Eläinlääkäri

.....

Päivittäistavarakauppa

.....

Kuluttaja
Potilas

Apteekit vastaavat resepti- ja itsehoitolääkkeiden vähittäisjakelusta. Joitakin itsehoitolääkkeitä on mahdollista ostaa myös päivittäistavarakaupoista.

Liiketoiminta-alueet

Liiketoiminta-alue	Osuus liikevaihdosta 2016	Asiakkaat	Tavoitteet
1. KULUTTAJA // Asiantuntevaa terveys- ja hyvinvointineuvontaa sekä laaja ja laadukas tuotevalikoima tuotteita omissa apteekeissa ja verkossa.	48,3%	<ul style="list-style-type: none"> • Kuluttajat 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiantunteva palvelu, kattava kanta-asiakasohjelma ja houkuttelevat tuotebrändit kivijalka-apteekista verkkopalveluihin.
2. PALVELUT // Ainutlaatuinen palveluvalikoima kattaa lääkejakelelun lisäksi lukuisia muita ratkaisuja aina kliinisistä lääketutkimuksista kuluttajapalveluihin saakka.	49,5%	<ul style="list-style-type: none"> • Apteekit • Lääkeyritykset • Eläinlääkärit • Päivittäistavarakauppa 	<ul style="list-style-type: none"> • Rätätelöidyt asiakaskohtaiset palvelukokonaisuudet, laaja palvelutarjonta ja ensiluokkainen asiakaskokemus.
3. TERVEYDENHUOLTO // Terveystenhuollon markkinoilla on useita kasvavia liiketoimintamahdollisuuksia kuten sairaaloiden lääkehuolto, annosjakelu ja lääkkeiden kotijakelu.	2,2%	<ul style="list-style-type: none"> • Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto • Hammaslääkärit • Eläinlääkärit 	<ul style="list-style-type: none"> • Parantunut potilasturvallisuus sekä tehokkaat ja toimivat käytännöt. • Terveystenhuollon henkilöstön ajankäytön optimointi ja kustannussäästöt.

Kuluttaja

Oriola-KD keskittyy kuluttajien terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin. Tarjoamme asiantuntevaa terveys- ja hyvinvointineuvontaa sekä laajan ja laadukkaan valikoiman tuotteita omissa apteekeissa ja verkossa.

Meillä on Ruotsissa 323 Kronans Apotek -apteekkia ja kaksi apteekkia Latviassa. Vahvuutemme on asiantunteva henkilöstö ja erinomainen kuluttajaymmärrys. Tavoitteenamme on korkea asiakastyytyväisyys, joka päivä.

Haluamme erottua yhdistämällä asiakaskokemuksen asiantuntevaan neuvontaan myös digitaalisissa kanavissamme. Tuotevalikoimamme kattaa sekä lääkkeitä että laajan valikoiman laadukkaita terveys- ja hyvinvointituotteita. Palveluvalikoimaa täydentää kattava kanta-asiakasohjelma, joka tarjoaa monipuolisia etuja asiakkaillemme.

Digitaaliset palvelut ovat tärkeä osa liiketoimintaamme ja niiden merkitys tulee edelleen kasvamaan

Kronans Apotekin verkkokauppa www.kronansapotek.se kattaa Kronans Apotekin koko tuotevalikoiman; vapaan kaupan tuotteet, itsehoitotuotteet sekä reseptilääkkeitä. Pyrimme aina siihen, että asiointi on asiakkaillemme mahdollisimman helppoa ja mukavaa. Reseptilääke-asiakkaitamme palvelee myös syksyllä 2016 lanseerattu kätevä mobiilisovellus.

Suomessa terveydenhuollon ammattilaisten verkkokauppa www.oriolashop.fi tarjoaa laajan valikoiman terveys- ja hyvinvointituotteita. Latviassa kuluttajia palvelee www.InternetAptieka.lv -verkkopapteekki. Verkkopapteekin valikoimaan kuuluvat reseptivapaat tuotteet. Kuluttajat voivat tilata tuotteet kotiovelle tai noutaa ostoksensa kahdesta InternetAptieka-apteekista Riikassa.

CASE: Erinomaista palvelua ruotsalaisessa maaseutuapteekissa
 Ruotsin apteekkimarkkina vapautui ja avautui yksityisille toimijoille vuonna 2010. Tällä hetkellä markkinoilla on 32 yksityistä apteekkitoimijaa ja Kronans Apotek on yksi kolmesta suurimmasta apteekkiketjusta. Seitsemän vuotta vapautumisen jälkeen sen vaikutukset haja-asutusalueiden apteekkeihin ovat pääsääntöisesti positiivisia.

Palvelut

Oriola-KD on luotettava ja tunnettu kumppani terveydenhuollon eri toimijoille Ruotsissa, Suomessa ja Baltian maissa.

Uudistunut palveluvalikoimamme on alan laajin ja kattaa lääkejakelelun lisäksi lukuisia muita asiakkaidemme elämää helpottavia ratkaisuja aina kliinisistä lääketutkimuksista kuluttajapalveluihin saakka.

Tarjoamme palveluita terveydenhuollon toimijoille, jotka haluavat menestyä Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Tuntemme markkinat valmistajista kuluttajiin. Autamme asiakkaitamme palvelemaan omia asiakkaitaan paremmin. Kanssamme asiakkaamme voivat kasvattaa liiketoimintaa, parantaa kannattavuutta ja saavuttaa tavoitteensa.

Logistiikkaverkostomme kattaa kaikki toimintamaat - Ruotsin, Suomen, Viron, Latvian ja Liettuan. Toimintamme perustuu korkeaan laatuun ja tehokkaaseen toimitusketjuun. Varmistamme, että tuotteet toimitetaan turvallisesti apteekkeihin, sairaaloihin ja eläinlääkäreille. Toimitamme kaikki tuotteet 24 tunnin sisällä tilauksesta niin syrjäseuduille kuin isoihin kaupunkeihin läpi vuoden.

Apteekketjujen logistiikka- ja hankintapalvelut

Ruotsissa tarjoamme apteekketjuille terveystuotteiden ja reseptivapaiden tuotteiden logistiikka- ja hankintapalveluita. Sopimuksen piiriin kuuluvat apteekketjut hyötyvät suuremmista ostovolyymeistä ja kilpailukyysisemmistä hinnoista.

Parhaat asiantuntijapalvelut lääkkeen elinkaaren kaikkiin vaiheisiin

Tarjoamme terveydenhuollon toimijoille ainutlaatuisen palveluvalikoiman. Olemme ainoa kumppani, jonka asiakas tarvitsee menestyäkseen markkinoilla kliinisestä tutkimuksesta aina kuluttajien palveluun saakka. Valikoimaamme kuuluvat palvelut koko lääkkeen elinkaarelle: viranomaisyhteistyö, kliininen tutkimus-, Market Access-, lääkelogistiikka- ja myynti- ja markkinoitipalvelut lääkeyrityksille sekä asiantuntijapalvelut apteekkeille.

Terveys- ja hyvinvointituotteiden markkinointi

Meillä on laaja valikoima terveys- ja hyvinvointituotteita sekä myynti- ja markkinointipalveluita apteekkeille Suomessa ja Baltian maissa. Tuotevalikoimaan kuuluvat muun muassa vitamiinit, ravintolisät, apteekkosmetiikka ja haavanhoitotuotteet. Tunnettuja tuotemerkkejä ovat muun muassa Avène, Gefilus, Lysi ja Pharmacare. Valikoimassa on myös omat tuotteet päivittäistavara-kaupoille.

CASE: Oriola-KD osti Farentan ja laajenee palveluissa

Oriola-KD osti syyskuussa 2016 70,9 prosentin osuuden suomalaisesta lääkealan palveluyrityksestä Farentasta. Farenta on vuonna 2003 perustettu suomalainen lääkealan palveluyritys, joka tarjoaa asiantuntijapalveluita lääkeyrityksille ja henkilöstöpalveluita apteekkeille. Farenta palvelee vuosittain yli 100 lääkeyritystä ja 300 suomalaista apteekkia.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollon markkinoilla on useita kasvavia liiketoimintamahdollisuuksia kuten sairaaloiden lääkehuolto, annosjakelu ja lääkkeiden kotijakelu.

Tavoitteenamme on rakentaa terveydenhuolto-liiketoimintaa markkinoiden ja asiakkaiden tarpeiden pohjalta ja tarjota uusia palveluita terveydenhuollon eri toimijoille, kuten sairaaloille ja klinikoille.

Ruotsalainen Svensk Dos ja suomalainen PharmaService ovat Oriola-KD:n annosjakeluun erikoistuneita tytäryhtiöitä. Svensk Dos jakelee valmiiksi annostellut lääkkeet 25 000 potilaalle Skånen alueella jakelupisteiden kautta ja suoraan hoitokoteihin sekä rikosseuraamuslaitoksiin ympäri Ruotsin. PharmaService tarjoaa lääkkeiden koneellisen annosjakelun tukipalveluita noin 300 suomalaiselle sopimusapteekille joiden asiakkaista noin 20 000 on annosjakelun piirissä.

Koneellinen annosjakelu on turvallista ja säästää rahaa. Ruotsissa sairaalat ovat enenevässä määrin kiinnostuneet palvelusta. Annosjakelun piirissä on

Ruotsissa noin 200 000 asiakasta, mutta markkinoilla on myös kasvupotentiaalia. Suomessa koneellisen annosjakelun piirissä on vasta vajaat 40 000 asiakasta. Koneellinen annosjakelu parantaa potilaan elämänlaatua. Lääkkeet käydään läpi helpommin ja turvallisemmin, ja potilas voi luottaa siihen, että hän saa oikeat lääkkeet. Myös yhteiskunta hyötyy koneellisesta annosjakelusta. Lääkkeitä menee vähemmän hukkaan, ja lääkkeiden hinta pysyy alempana.

Oriola-KD:n verkkokauppa terveydenhuollon ammattilaisille palvelee eläinlääkäreitä ja -klinikoita, hammaslääkäreitä ja muita terveydenhuollon yksiköitä Ruotsissa. Verkkokaupassa asiakkaat voivat tilata helposti lääkkeitä, laitteita ja hyvinvointituotteita suoraan klinikalle tai noutaa tilauksensa mistä tahansa Kronans Apotek -apteekista.

CASE: Pharmaservice – lääkkeiden koneellisen annosjakelun edelläkävijä

Pharmaservicen toiminnan sydän on Anja, apteekkien tarjoama koneellinen annosjakelupalvelu, jossa apteekki toimittaa säännöllisesti käytettävät tabletit pakattuina kerta-annospusseihin kahdeksi viikoksi kerrallaan. Koneellisessa annosjakelussa virheiden mahdollisuus on äärimmäisen pieni.

Tietoa sijoittajille

Oriola-KD Oyj:n A- ja B-sarjan osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin päälistalla. A-osakkeiden kaupankäyntitunnus on OKDAV ja B-osakkeiden OKDBV. Oriola-KD:lla on yhteensä 181 486 213 osaketta, joista 31.12.2016 oli A-osakkeita 55 484 648 ja B-osakkeita 126 001 565.

Liiketoimintojen
osakekohtainen tulos

0,24 €

(2015: 0,25 €)

Osinko

0,14 €/OSAKE^{*)}

^{*)} Hallituksen ehdotus

(2015: 0,13 €)

Vuoden kurssikehitys,
1.1.–31.12.2016, €

Oriola-KD B-osake
31.12.2016:

4,31 €

Oriola-KD sijoituskohteena

- *Toimimme kasvavalla terveydenhuollon markkinalla*
- *Kehitämme aktiivisesti palveluita terveydenhuollon tarpeisiin*
- *Taloudellinen asemamme on vakaa*

Liiketoimintojen tilikauden tulos:

42,8 MILJ. €

(2015: 44,5 milj. €)

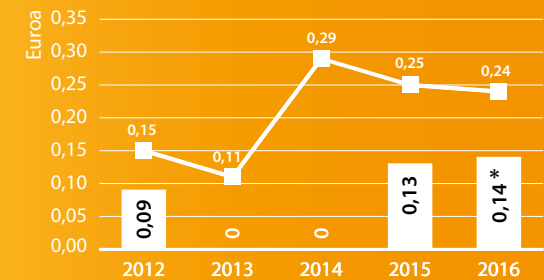

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

	% kaikista osakkeista	% koko äänimäärästä
1. Mariatorp Oy	9,22	9,14
2. Wipunen Varainhallinta Oy	4,88	4,71
3. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,19	6,16
4. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	4,18	7,26
5. Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	2,51	1,85
6. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	1,54	0,70
7. Fondita Nordic Micro Cap Placeringsfond	1,23	0,18
8. Medical Investment Trust Oy	1,14	2,57
9. Maa- ja vesitekniikan tuki r.y.	1,13	3,30
10. Kansaneläkelaitos	1,10	0,16

Osinko ja liiketoimintojen osakekohtainen tulos, €

* Hallituksen ehdotus

Vastuullisesti valmistajalta kuluttajalle

Turvallinen ja luotettava lääkejaku on vastuullinen tehtävä. Me huolehdimme lääkkeiden toimitusketjusta valmistajalta kuluttajalle ympäri vuoden kaikissa olosuhteissa. Ammattitaitoinen apteekkihenkilökuntamme auttaa kuluttajia käyttämään lääkkeitä vastuullisesti ja oikein.

Potilas- ja lääketurvallisuuden varmistaminen on meille kaikkein tärkein asia. Asiantunteva palvelu ja laadukas lääkeneuvonta omista apteekkeistamme on tärkeä osa vastuullista toimintaamme. Noudatamme lääkealan tiukkoja laatu- ja turvallisuusvaatimuksia kaikissa toimitusketjun vaiheissa kaikissa toimintamaissamme. Oriola-KD:ssa on myös monia omia laadunvarmistukseen liittyviä toimintajärjestelmiä.

Merkittävimmät ympäristövaikutuksemme aiheutuvat lääkekuljetuksista, kiinteistöjen sähkön- ja lämmönkulutuksesta sekä pakkausjätteestä. Pyrimme vähentämään ympäristölle toiminnastamme aiheutuvaa kuormitusta monin eri tavoin. Kuljetamme esimerkiksi lääkkeet

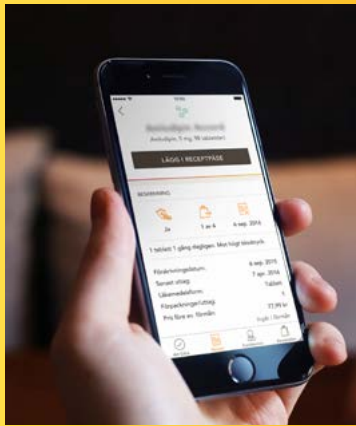
apteekkeihin kierrätettävissä muovilaatikoissa, optimoimme kuljetusreitit päästöjen vähentämiseksi, huomioimme energiatehokkuuden uusissa kiinteistöhankeissamme ja huolehdimme lääke- ja ongelmajätteen lajittelusta sekä hävittämisestä turvallisesti. Ruotsissa kuluttajat voivat palauttaa ilman korvausta lääkejätteitä keräyspisteisiin Kronans Apotek -apteekkeissa.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on kaikkein tärkein menestystekijämme. Jatkuva osaamisen kehittäminen ja hyvä johtaminen on meille keskeistä. Haluamme, että kaikilla työntekijöillämme on työympäristö, jossa työskentely on turvallista, tehokasta ja mukavaa.

Oriolan rooli arvoketjussa

Olemme monessa mukana

Kronans Apotekilta sovellus reseptiasiakkaille

Kronans Apotek on kehittänyt Ruotsin reseptiasiakkaille tarkoitetun sovelluksen. Sovellus on saatavilla App Storesta ja Google Playsta. "Tavoitteena on helpottaa asiakkaan reseptien seuranta ja tehostaa lääkkeiden käyttöä", sanoo farmaseutti **Anna Skarph**, joka vastaa Kronans Apotekin liiketoiminnan kehittämisestä.

Oriolan laatutiimi kehittää yhteisiä kansainvälisiä toimintatapoja

Oriolan laatutoiminnot tuotiin yhteen tiimiin vuoden 2016 alussa. Muutoksen taustalla oli Oriola-KD:n uudistettu toimintamalli, joka jakoi yhtiön liiketoiminnat kolmeen kansainväliseen liiketoiminta-alueeseen. Uusi toimintamalli häivyttää myös tukitoimintojen väliset maarajat ja tuo samojen asioiden kanssa työskentelevät henkilöt tiiviimmin yhteen, mikä mahdollistaa laatuasioiden kehittämisen aivan uudella tasolla.

Oriolan logistiikan uusi vaihe

Oriolan Espoon logistiikkakeskuksessa tehtiin vuonna 2016 suuria uudistuksia. Teknisten uudistusten lisäksi työntekijöitä on valmennettu toimimaan uudella tavalla sekä kehittämään omaa työtään Lean-menetelmillä.

Oriola-KD osti Pharmaservicen

Oriola-KD osti heinäkuussa 2016 suomalaisen annosjakelun tukipalveluita tarjoavan Pharmaservice Oy:n Suomen Apteekkariliitolta ja Orionilta. Pharmaservice tarjoaa lääkkeiden koneellisen annosjakelun tukipalveluita (Anja) Suomen apteekkeille, joiden asiakkaista noin 20 000 on palvelun piirissä. Pharmaservicen liikevaihto oli vuonna 2015 noin 14 miljoonaa euroa, ja se on Suomen annosjakelupalveluiden markkinajohtaja.

Yli tuhat lääkealan ammattilaista vieraili Oriola Road Show'ssa

Marraskuussa 2016 järjestetty Oriola Road Show tavoitti tänä vuonna yli tuhat lääkealan ammattilaista. Kiertue sai hyvää palautetta Oriolan asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta.

Oriola ja Shire vahvistavat yhteistyötään

Shire ja Oriola vahvistivat yhteistyötään vuonna 2016 sekä Suomessa että Ruotsissa. Oriola ja Shire Sweden AB allekirjoittivat pitkäaikaisen yhteistyösopimuksen, ja vuoden aikana sovittiin yhteistyön laajenemisesta myös Suomessa. Oriola tarjoaa Shirelle lääkkeiden varastointi- ja jakelupalveluita sekä laajan valikoiman räätälöityjä palveluita.

Hallituksen jäsenet toimikaudella 2016–2017

Anssi Vanjoki, puheenjohtaja, s. 1956
Kauppatieteiden maisteri
Riippumaton jäsen 2015–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 9 160

Keskeinen työura

2012– Lappeenrannan teknillinen
yliopisto, professori
–03/2011, Nokia Corporation, Executive
Vice President & General Manager
1998–2011, Nokia Group,
Executive board member

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Basware Corporation,
Atacama Labs Oy ja Sonova Holding AG
Hallituksen puheenjohtaja: Amer Sports
Corporation, KoruLab Oy, Omegawave
Oy, Aqsens Oy ja Sstatzz Oy

Eva Nilsson Bågenholm, s. 1960
Lääkäri
Varapuheenjohtaja
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton jäsen 2015–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 5 130

Keskeinen työura

2015– Humana AB, laatujohtaja
2011–2014 Socialdepartementet,
vanhushoidon kansallinen koordinoija
2002–2011 Sahlgrenska sjukhuset,
sisätautien erikoislääkäri
Keskeiset luottamustehtävät
Hallituksen jäsen: Danviksin sairaalan säätiö

Anja Korhonen, s. 1953
Kauppatieteiden maisteri
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton jäsen 2014–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 11 754

Keskeinen työura

1996–2011 Nokia Oyj, Senior Vice
President, Corporate Controller; Vice
President, Business Controller, Mobile
Phones; Senior Vice President, Business
Controller Nokia Mobile Phones.
1983–1996 Hewlett-Packard, Nordic
Controller and Finance & Admin
Manager/Finland; European Planning
and Reporting Manager; Useita
muita talous- ja rahoitusalaan sekä
kehitysohjelmiin liittyviä johtotehtäviä.

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Outotec Oyj

Mariette Kristenson, s. 1977
Kauppatieteiden maisteri
Riippumaton jäsen 2016–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 2 202

Keskeinen työura

2012– Reitan Convenience
Norway AS, toimitusjohtaja
2007–2012 Reitan Servicehandel Sweden
AB, markkinointijohtaja Pressbyrå
2003–2007 Reitan Servicehandel Sweden
AB, aluejohtaja Pressbyrå ja 7-eleven

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Sportamore AB ja NHO
Næringslivets Hovedorganisasjon

Kuisma Niemelä, s. 1958

Filosofian maisteri
Riippumaton jäsen 2014–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 9 491

Keskeinen työura

2010–2013 Suomen Osuuskauppojen
keskuskunta SOK, pääjohtaja ja
hallituksen puheenjohtaja.
S-ryhmässä erilaisissa johtotehtävissä
30 vuoden ajan.

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Joutsen
Finland Oyj ja Alko Oyj
Hallituksen puheenjohtaja: Puls
Nutrition Oyj ja Fresto Group Oyj

Lena Ridström, s. 1965

Kauppatieteiden maisteri
Riippumaton jäsen 2016–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 2 202

Keskeinen työura

2013– Primelog Software AB ja Primelog
Holding AB, toimitusjohtaja
2009–2013 Unitedlog Group
AB, toimitusjohtaja
2007–2009 Unitedlog AB,
liiketoimintajohtaja Software Solutions
2003–2007 Axido Consulting AB,
toimitusjohtaja ja perustaja
2001–2003 IFS Sverige AB, myyntijohtaja

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Primelog
Software AB ja Handelsbanken,
Kungsholmenin sivukonttori
Neuvottelukunnan jäsen: Urvalet AB

Matti Rihko, s. 1962

Kauppatieteiden maisteri,
psykologian maisteri
Riippumaton jäsen 2014–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä 31.12.2016:
A-osakkeita 0, B-osakkeita 10 970

Keskeinen työura

2006–2017 Raisio Oyj, toimitusjohtaja
2004–2006 Altadis SA, johtaja,
Euroopan alue
1999–2004 Altadis Finland
Oyj, toimitusjohtaja

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Suomen
Terveystalo Oyj, Turku Science Park
Oyj ja Turun kauppakamari.
Hallituksen puheenjohtaja: Turun Yliopisto

Staffan Simberg, s. 1949

MBA
Riippumaton jäsen 2015–

Osakeomistus Oriola-KD Oyj:ssä
31.12.2016: A-osakkeita 0, B-osakkeita
2 202, Nez-Invest Ab 152 378

Keskeinen työura

2011 Metso-konserni, teollinen
neuvonantaja
2009, 2012 Cargotec Oyj,
teollinen neuvonantaja
2008–2009 Metso Panelboard,
puheenjohtaja
2007–2013 Landis & Gyr AG,
neuvottelukunnan jäsen
2005–2007 Enermetkonserni,
toimitusjohtaja
1992–1994 Siar- Bossard, Associated Partner
1978–1991 Nokia-konserni, johtavia tehtäviä

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Bittium Oyj
Hallituksen puheenjohtaja:
Endomines AB (julk.)

Johtoryhmä 2016

Hallitus nimittää konsernin johtoryhmän jäsenet. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole päätöksentekuelin vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa sekä edesauttaa koko konsernia koskevan informaation välittymistä konsernin sisällä.

Vuoden 2016 aikana tapahtuneet muutokset johtoryhmässä

Lars Birkeland toimi Oriola-KD:n kuluttaja-liiketoiminta-alueen johtajana 12.4.2016 saakka. Stig Tornell nimitettiin kuluttaja-liiketoiminnan johtajaksi sekä Oriola-KD-konsernin johtoryhmän jäseneksi 12.4.2016 alkaen.

Eero Hautaniemi, s. 1965
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja

Eero Hautaniemi on toiminut Oriola-KD Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön perustamisesta vuodesta 2006 lähtien. Vuosina 2004–2005 Hautaniemi toimi GE Healthcare Finland Oy:n toimitusjohtajana ja vuosina 2003–2004 GE Healthcare IT:n Oximetry, Supplies and Accessories -liiketoiminnan johtajana. Tätä ennen Hautaniemi on toiminut erilaisissa talousjohdon ja -hallinnon tehtävissä Instrumentarium-konsernissa Suomessa ja Yhdysvalloissa.

Hautaniemi on hallituksen jäsen Lassila&Tikanoja Oyj:ssä. Hautaniemi on myös Kaupan Liiton hallituksen jäsen, EMEA-alueen edustaja IFPW:n (International Federation of Pharmaceutical Wholesalers) hallituksessa, GIRP Management Boardin jäsen ja GIRP Treasurer (GIRP = The European Association of Pharmaceutical Full-line Wholesalers).

Sari Aitokallio, s. 1960
OTK, VT
talous- ja rahoitusjohtaja

Sari Aitokallio nimitettiin Oriola-KD Oyj:n talous- ja rahoitusjohtajaksi 16.7.2015. Aitokallio toimi Oriola-KD:n vt. talous- ja rahoitusjohtajana ja Oriola-KD-konsernin johtoryhmän jäsenenä 9.4.2015 alkaen. Aitokalliolla on vahva kokemus suomalaisten pörssiyritysten talouden johtotehtävistä.

Aikaisemmin Aitokallio työskenteli talousjohtajana Metso Automationissa vuodesta 2007 alkaen. Sitä ennen Aitokallio työskenteli useissa tehtävissä Valmet- ja Metso-konserneissa sekä kotimaassa että ulkomailla, ja vuosina 2002–2006 talous- ja rahoitusjohtajana Sponda Oyj:ssä.

Thomas Gawell, s. 1963
kauppatieteiden maisteri
johtaja, Terveystieteiden liiketoiminta-alue
toimitusjohtaja, Oriola AB

Thomas Gawell nimitettiin Oriola-KD:n Terveystieteiden liiketoiminta-alueen johtajaksi 1.1.2016. Hän työskenteli Oriola-KD:n Ruotsin lääketeiden tukku-kaupan johtajana ja Oriola AB:n toimitusjohtajana 2009–2015. Thomas Gawell toimi aikaisemmin Oriola AB:n talouspäällikkönä vuodesta 2001 alkaen. Lisäksi Gawell on toiminut taloushallinnon muissa johtotehtävissä kymmenen vuoden ajan.

Jukka Mäkelä, s. 1963
kauppatieteiden maisteri
kehitysjohtaja

Jukka Mäkelä aloitti Oriola-KD Oyj:n kehitysjohtajana huhtikuussa 2013. Tätä ennen hän työskenteli Aedi Oy:ssä osakkaana ja toimitusjohtajana. Aiemmin Mäkelä on työskennellyt Accentuessa vuosina 1990–2011 konsulttina, Suomen kauppa- ja teollisuustoimialasta vastaavana toimialajohtajana ja partnerina.

Teija Silver, s. 1964
kauppatieteiden maisteri
henkilöstöjohtaja

Teija Silver nimitettiin Oriola-KD Oyj:n henkilöstöjohtajaksi lokakuussa 2006. Hän siirtyi Oriola-KD-konserniin GE Healthcare Finlandin henkilöstöjohtajan tehtävistä. Tätä aiemmin Silver on toiminut muun muassa Nokia Networksissa henkilöstöjohtajana ja henkilöstöpäällikkönä.

Stig Tornell, s. 1967
kauppatieteiden kandidaatti
johtaja, Kuluttaja-liiketoiminta-alue
toimitusjohtaja, Kronans Apotek

Stig Tornell nimitettiin Oriola-KD:n Kuluttaja-liiketoiminta-alueen johtajaksi ja Oriola-KD:n johtoryhmän jäseneksi 12.4.2016. Tornellilla on pitkä kokemus vähittäiskaupassa eri markkinoinnin, oston ja myynnin tehtävien parissa Reitan Servicehandel Sweden AB:ssa, Shellissä ja ICA-konsernissa. Apteekkimarkkinoilla Tornell on toiminut vuodesta 2009 alkaen, ensin Medstopissa ja viimeksi Kronans Apotekin valikoima- ja markkinointijohtajana vuodesta 2013 alkaen.

Kimmo Virtanen, s. 1968
kauppatieteiden maisteri
johtaja, Palveluliiketoiminta-alue
toimitusjohtaja, Oriola Oy
toimitusjohtajan sijainen, Oriola-KD Oyj

Kimmo Virtanen nimitettiin Oriola-KD:n Palveluliiketoiminta-alueen johtajaksi 1.1.2016. Hän työskenteli Oriola-KD:n Suomen, Ruotsin ja Baltian lääkkeiden tukkukaupan johtajana vuosina 2012–2015 ja talous- ja rahoitusjohtajana vuosina 2006–2012. Aikaisemmin Virtanen työskenteli Componenta Oyj:n talousjohtajana vuosina 2003–2006, Danisco Sweetenersin talousjohtajana Iso-Britanniassa ja Suomessa vuosina 1999–2003 ja Cultor-konsernin johtotehtävissä vuosina 1995–1999.

elämän kaikissa vaiheissa

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2016

Toimintakertomus	32	4.6. Varaukset	54	8. Muut liitetiedot	72
Osakkeenomistus	37	4.7. Tilitarkastuspalkkiot	55	8.1. Tuloverot	72
Osakekohtaiset tunnusluvut	38	4.7.1. Tilintarkastuspalkkiot	55	8.1.1. Tuloverot	72
Suurimmat omistajat	39	4.8. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	55	8.1.2. Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	72
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	40	4.8.1. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	55	8.1.3. Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytys	72
Tunnuksujen laskentaperusteet	42	4.8.2. Muut pitkäaikaiset velat	55	8.2. Laskennalliset verot	72
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	43	4.9. Liikevoitto	55	8.2.1. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	73
Konsernin tase (IFRS)	44	5. Aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuus-hyödykkeet, leasing-järjestelyt ja poistot	55	8.3. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	74
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	45	5.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	55	9. Emoyhtiön tilinpäätös	74
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)	46	5.1.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	56	Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	74
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	47	5.2. Rahoitusleasing	57	Emoyhtiön tase (FAS)	75
1. Yrityksen perustiedot	47	5.2.1. Rahoitusleasing sopimukset	57	Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)	76
2. Konsernitilinpäätöksen laatisperusta	47	5.2.2. Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen	57	Emoyhtiön liitetiedot (FAS)	77
3. Arvioiden käyttö	47	5.3. Aineettomat hyödykkeet	57	10. Varojen jakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	82
3.1.1. Arvioiden käyttö	47	5.3.1. Aineettomat hyödykkeet	58	11. Tilintarkastuskertomus	83
4. Liiketoiminnan tulos	47	5.3.2. Liikearvon kohdistaminen ja arvon alentumistestaukset	59	12. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016	88
4.1. Segmenttiraportointi	47	6. Rahoitusrakenne ja -kustannukset	60	Palkka- ja palkkioselvitys	94
4.1.1. Laskutus	48	6.1. Rahoituskustannukset	60	Tietoja osakkeenomistajille	97
4.1.2. Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto	48	6.1.1. Rahoitustuotot ja -kulut	60		
4.1.3. Oikaisuerät	48	6.2. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	60		
4.1.4. Raportoittavat segmentit	48	6.2.1. Rahoitusvarat ja -velat	61		
4.1.5. Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot	49	6.2.2. Käyvän arvon hierarkia	62		
4.2. Liiketoiminnan tuotot	49	6.2.3. Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusveloista	62		
4.2.1. Liikevaihto valuutoittain	49	6.2.4. Rahavarat	62		
4.2.2. Liiketoiminnan muut tuotot	49	6.2.5. Rahoitusvelat	62		
4.2.3. Myyntisaamiset ja muut saamiset	50	6.2.6. Vakuudet ja vastuusitoumukset	63		
4.3. Liiketoiminnan kulut	50	6.3. Rahoitusriskien hallinta	63		
4.3.1. Myytyjen suoritteiden kulut	50	6.3.1. Rahoitusvelkojen ja johdannaisvelkojen maturiteettijakauma	64		
4.3.2. Vaihto-omaisuus	51	6.3.2. Johdannaisopimukset	65		
4.3.3. Liiketoiminnan muut kulut	51	6.4. Oma pääoma, osakkeet ja valtuutukset	65		
4.4. Työsuhde-etuudet	51	6.4.1. Osakepääoma	67		
4.4.1. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	51	6.5. Osakekohtainen tulos, osinko ja muu voitonjako	68		
4.4.2. Etuusperusteiset työsuhde-etuudet	52	6.5.1. Osakekohtainen tulos	68		
4.4.3. Osakeperusteiset maksut	53	7. Konsolidointi	69		
4.4.4. Johdon työsuhde-etuudet	54	7.1. Konserniyhtiöt ja lähipiiritapahtumat	69		
4.4.5. Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	54	7.1.1. Konserniyhtiöt	69		
4.5. Vuokrasopimukset	54	7.2. Liiketoimintojen yhdistäminen	70		
4.5.1. Konserni vuokralleottajana	54	7.2.1. Liiketoimintojen hankinnat	70		
		7.3. Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen sekä IFRIC-tulkinnat	70		
		Tulovirrat	71		

Oriola-KD:n tilinpäätöksen lukuohjeet

Oriola-KD on pyrkinyt helpottamaan tilinpäätöksen lukemista ja parantamaan siitä saatavaa kokonaiskuvaa. Liitetiedot on yhdistelty asiakokonaisuuksien mukaisiksi osioiksi, jotta tilinpäätös antaisi paremman kokonaiskuvan yhtiöstä. Laadintaperiaatteet on pyritty kuvaamaan sen liitetiedon yhteydessä, jota periaate koskee.

Laadintaperiaate

Laadintaperiaate on tilinpäätöksessä merkitty harmaalla taustavärillä.

Arvioiden käyttö

Arvioiden käyttö on esitetty niitä koskevan liitetiedon yhteydessä. Arvioiden käyttö on tilinpäätöksessä merkitty harmaalla taustavärillä ja kursivoidulla tekstillä.

Toimintakertomus

Liiketoimintaympäristö

Oriola-KD:n liiketoimintaympäristössä vaikuttavat useat lääke- ja terveydenhuoltosektorin megatrendit: lääketeollisuudessa polarisaatio toisaalta kalliiden erityislääkkeiden, ja toisaalta hintasensitiivisten geneeristen lääkkeiden välillä vaatii lääkkeiden varastoinnilta ja jakelulta sekä räätälöityjä palveluja että tehokasta logistiikkaa. Oriola-KD:n toimintalueella kulutus terveyteen ja hyvinvointiin on edelleen lisääntymässä. Toimintaympäristöön vaikuttavat sääntelyn muutokset, varsinkin kun ne kohdistuvat lääkkeiden hintoihin ja korvattavuuteen.

Ruotsissa kilpailu on kiristynyt apteekkimarkkinoilla. Kilpailu kiristyy sekä apteekkien lukumäärän lisäyksen tuloksena että verkkokaupassa. Asiakkaiden kulutustottumusten muutos laajentaa reseptivapaiden tuotteiden valikoimaa apteekkeissa. Jakelussa tämä näkyy tilausrivien ja varastonimikkeiden määrän kasvuna, ja vaatii joustavaa ja tehokasta logistiikkaa.

Suomessa sote-uudistuksen odotetaan tuovan muutoksia myös lääkehuoltoon, joskaan vaikutukset eivät vielä ole selvillä. Annosjakelun tuoma turvallisuus ja kustannustehokkuus on lisännyt annosjakelun piirissä olevien potilaiden määrää sekä Suomessa että Ruotsissa.

Konsernin liikevaihto ja tulos 2016

Oriola-KD:n liikevaihto kasvoi 1,0 (0,9) % 1 642,1 (1 626,3) miljoonaan euroon. Oikaistu liikevoitto kasvoi 0,4 (3,0) % 61,1 (60,8) miljoonaan euroon. Liikevoittoon kohdistuvat oikaisuerät olivat -2,2 (1,8) miljoonaa euroa, ja liikevoitto oli 58,8 (62,6) miljoonaa euroa. Katsauskauden liikevaihto vertailukelpoisella Ruotsin kruunun valuuttakurssilla oli 1 657,1 miljoonaa euroa.

Laskutus kasvoi toimintamaiden markkinoiden kasvun tasolla 4,8 (6,6) %. Palvelut-liiketoiminta kasvoi markkinoita enemmän, mutta Kuluttaja-liiketoiminnan kasvu jäi heikomaksi. Palvelujen tuloskehitys tuki kannattavuutta, toisaalta Terveystuote-liiketoiminnan perustamiskulut kasvattivat kustannuksia. Kuluttajaliiketoiminnan tulos oli vuoden 2015 tasolla.

Ruotsin kruunun heikentyminen vertailukaudesta heikensi liikevoittoa -0,6 miljoonaa euroa.

Oriola-KD:n nettorahoituskulut olivat 4,7 (6,5) miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 42,8 (44,5) miljoonaa euroa. Vuoden 2016 tuloverot olivat 11,3 (11,5) miljoonaa euroa, mikä vastaa 20,9 (20,6) % efektiivistä verokantaa. Osakekohtainen tulos oli 0,24 (0,25) euroa.

Kuluttaja

Kuluttaja-liiketoiminta-alue keskittyy kuluttajien terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin tarpeisiin, tuotteisiin ja palveluihin. Liiketoiminta käsittää vähittäiskaupan Ruotsissa, Suomessa ja Latviassa. Liikevaihdosta yli 90 % tulee Ruotsin vähittäiskaupasta.

Ruotsin lääkkeiden, reseptivapaiden tuotteiden ja kauppatarvaroiden vähittäiskaupamarkkinat kasvoivat vuonna 2016 noin 5,5 (6,7) % Ruotsin kruunuissa (lähde: Apoteksforening). Rinnakaistuonnin osuus Ruotsin lääkemarkkinasta oli 12 (10) % (lähde: IMS Health). Ruotsin apteekkien kokonaismäärä kasvoi 36 apteekilla, ja katsauskauden lopussa Ruotsissa oli yhteensä 1 394 (1 358) apteekkia.

Oriola-KD:n markkinaosuus lääkkeiden, reseptivapaiden tuotteiden ja kauppatavaroiden vähittäiskaupassa Ruotsissa vuonna 2016 oli 18,1 (18,5) % (lähde: Apoteksforening). Reseptivapaiden lääkkeiden ja terveydenhuollon kuluttajatuotteiden osuus myynnistä Ruotsissa oli 27 (26) %. Oriola-KD:lla oli katsauskauden lopussa yhteensä 325 (311) apteekkia, joista 323 (309) oli Ruotsissa ja 2 (2) Latviassa. Vuoden 2016 nettolisäys oli neljätoista apteekkia.

Kuluttaja-liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 2,0 (1,4) % 792,5 (777,1) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisen valuuttakurssin laskettuna liikevaihto kasvoi 3,2 %. Oikaistu liikevoitto laski 1,1 (kasvoi 0,9) % ja oli 33,4 (33,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisen valuuttakurssin laskettuna oikaistu liikevoitto kasvoi 0,1 %.

Kuluttaja-liiketoiminta-alueen myynnin kasvu Ruotsissa oli markkinakasvua heikompi. Markkinaosuus laski pääosin reseptilääkkeissä, mutta myös reseptivapaisissa lääkkeissä ja kauppatavaroissa kiristyneen kilpailun tuloksena. Tulosta rasittivat apteekkien edellisvuotta suuremmat

perustamiskulut. Verkkokauppaa kehitettiin Ruotsissa vuonna 2016 avaamalla uusi mobiilisovellus reseptiasiakkaille. Verkkokaupan myynti on kaksi prosenttia kokonaisymyynnistä Ruotsissa, ja sitä kehitetään edelleen apteekkiverkoston kehittämisen rinnalla.

Palvelut

Palvelut-liiketoiminta-alue tarjoaa räätälöityjä palveluita lääkeyrityksille ja apteekkeille Ruotsissa, Suomessa ja Baltian maissa. Lisäksi Oriola-KD Palvelut-liiketoiminta tarjoaa laajan valikoiman terveydenhuollon kuluttajatuotteita vähittäiskaupalle sekä Suomessa että Baltian maissa.

Ruotsin lääkemarkkina tukkuihin tarkasteltuna kasvoi vuonna 2016 4,8 (7,9) % Ruotsin kruunuissa (lähde: IMS Health). Oriola-KD:n markkinaosuus Ruotsin lääkemarkkinan tukkukaupassa oli yhtiön arvion mukaan noin 40 (39) %.

Suomen lääkemarkkina tukkuihin kasvoi vuonna 2016 noin 3,7 (3,3) % (lähde: IMS Express). Oriola-KD:n markkinaosuus Suomen lääkemarkkinan tukkukaupassa oli 46 (46) % (lähde: ATY).

Palveluiden laskutus kasvoi katsauskaudella 4,7 (7,3) % ja oli 2 934,6 (2 802,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisen valuuttakurssin laskettuna laskutus kasvoi 5,5 %. Liikevaihto laski 0,6 (kasvoi 0,6) % ja oli 1 175,8 (1 183,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisen valuuttakurssin laskettuna liikevaihto kasvoi 0,2 %. Oikaistu liikevoitto kasvoi 4,3 (9,3) % ja oli 34,7 (33,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisen valuuttakurssin laskettuna oikaistu liikevoitto kasvoi 4,8 %.

Oriola-KD hankki 70,9 % Farenta Oy:stä 1.9.2016, lisäksi Oriola-KD sopi oikeudesta ostaa jäljelle jäävät Farentan osakkeet. Farenta on konsolidoitu Palvelut-raportointisegmenttiin täysimääräistä omistusta vastaavasti. Farenta tarjoaa asiantuntijapalveluita lääkeyrityksille sekä henkilöstöpalveluita apteekkeille.

Uusi Ruotsin kattava jakelusopimus solmittiin lääkeyhtiö Medan kanssa. Medan tukkuhintainen myynti Ruotsissa oli noin 1,1 miljardia Ruotsin kruunua vuonna 2015. Ruotsia koskeva jakelusopimus lääkeyhtiö Abbvien kanssa päättyi. Abbvien tukkuhintainen myynti Ruotsissa oli noin 1,3 miljardia Ruotsin kruunua vuonna 2015.

Terveydenhuolto

Terveydenhuolto-liiketoiminta-alue tarjoaa palveluita sairaaloille, terveyskeskuksille ja muille terveydenhuoltoalan toimijoille.

Oriola-KD:n Terveydenhuolto-liiketoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2016. Annosjakeluyhtiö Svensk dos AB:n yrityskauppa saatettiin päätökseen 8.2.2016, ja PharmaService Oy:n yrityskauppa 18.7.2016. Vuoden 2016 lopussa Oriola-KD palveli annosjakelulla noin 47 000 henkilöä Ruotsissa ja Suomessa. Neljännen vuosineljänneksen aikana solmittiin uusi annosjakelua koskeva sopimus Ruotsissa Norrlandin läänin kanssa. Annosjakelupalvelu alkaa helmikuussa 2017 ja kattaa jakelun noin 19 000 henkilölle.

Terveydenhuollon vuoden 2016 liikevaihto oli 36,2 miljoonaa euroa. Oikaistu liiketappio oli 1,0 (–) miljoonaa euroa. Svensk dos -hankinnan kauppahinnan kohdistamisesta johtuvat aineettoman käyttöomaisuuden poistot heikensivät tulosta 1,7 miljoonaa euroa. Lisäksi liiketoimintaan kohdistui 6,4 miljoonan euron suuruinen liikearvon alentuminen, kun Sjuklövern-kuntayhtymän annosjakelusopimus valituksen vuoksi mitätöityi. Konsernissa kirjattiin samasta syystä 6,3 miljoonan euron tulo, kun Svensk dos -yhtiöstä sovittu lisäkauppahintavelka peruuntui.

Terveydenhuolto-liiketoiminta erikoistuu lääkkeiden annosjakeluun, sairaaloiden lääkehuoltoon sekä yksityiselle terveydenhuoltosektorille ja eläinlääkäreille tarjottaviin palveluihin. Näissä liiketoiminnoissa tarvittavien kyvykkyyksien kehittäminen rasitti segmentin kannattavuutta vuonna 2016.

Tase, kassavirta ja rahoitus

Oriola-KD:n taseen loppusumma 31.12.2016 oli 925,4 (946,9) miljoonaa euroa. Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma oli 205,2 (194,6) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat 60,8 (121,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan netto-rahavirta vuonna 2016 oli 40,1 (85,6) miljoonaa euroa, josta käyttöpääoman muutos oli –43,7 (11,2) miljoonaa euroa. Investointien nettorahavirta oli –80,7 (–19,9) miljoonaa euroa. Rahoituksen nettorahavirta oli –20,4 (–35,2) miljoonaa euroa.

Oriola-KD:n korolliset velat 31.12.2016 olivat 133,1 (128,6) miljoonaa euroa. Marraskuussa 2016 yhtiö nosti 30 miljoonan lainan rahoittaakseen lyhytaikaisia velkojaan sekä kasvattaakseen lainaportfolion maturiteettia. Laina on kolmevuotinen. Pitkäaikaisia velkoja oli 84,6 (66,9) miljoonaa

euroa ja lyhytaikaisia velkoja oli 48,5 (61,7) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset velat koostuvat pääosin syndikoiduista pankkilainoista 10,5 (10,9), liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista 15,0 (13,0) ja suomalaisilta apteekkeilta saaduista hankintaenakoista 21,5 (23,9) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat 72,3 (6,6) miljoonaa euroa, ja nettovelkaantumisasaste 35,2 (3,4) %. Ruotsin lääkkeiden vähittäis- ja tukkukaupassa on jatkettu myyntisaamisten myyntiohjelmia vuoden 2016 tammi–joulukuun aikana. Joulukuun 2016 lopussa myyntisaamisia oli myyty yhteensä 118,5 (114,6) miljoonalla eurolla. Oikaistu nettovelkaantumisasaste, sisältäen myydyt saamiset, oli 93,0 (62,3) %. Keskimääräinen rahoituskorko oli 1,26 (1,50) %.

Oriola-KD:n sitovat 100,0 miljoonan euron pitkäaikainen luottolimiitti ja 15,2 miljoonan euron lyhytaikaiset tililimiitit eivät olleet käytössä katsauskauden lopussa.

Vuoden 2016 lopun omavaraisuusaste oli 22,7 (21,1) %. Sitoutuneen pääoman tuotto oli 17,8 (19,9) %, pitkän aikavälin tavoitteen ollessa yli 20 %. Oikaistu nettovelkaantumisasaste 93,0 % jäi tavoitteesta, joka on 30–60 %, johtuen vuoden 2016 aikana tehdyistä yritysostoista ja strategisista, logistiikan tehokkuuden parantamiseen tähtäävistä investoinneista Ruotsissa.

Investoinnit

Vuoden 2016 bruttoinvestoinnit olivat 88,8 (20,4) miljoonaa euroa koostuen Svensk dosin, PharmaServicen ja Farentan yrityshankinnoista, apteekkien uusperustannasta sekä tietojärjestelmiin ja logistiikan tehostamiseen liittyvistä investoinneista. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat yhteensä 32,2 (22,6) miljoonaa euroa.

Vuonna 2015 Oriola-KD:n hallitus päätti n. 20 miljoonan euron investoinneista vuosina 2015–2018 konsernin tietojärjestelmien uudistamiseen ja Mankkaan logistiikkakeskuksen tehokkuuden lisäämiseen. Vuonna 2016 päätettiin laajennus- ja automaatioinvestoinneista Ruotsissa. Ruotsiin tehtävien investointien arvioidaan olevan n. 22 miljoonaa euroa, ja ne toteutetaan vuosien 2016–2018 aikana.

Yllä mainittuihin päätöksiin liittyvät vuosittaiset investoinnit, sisältäen ylläpitoinvestoinnit ja uusien apteekkien perustanta, on vuosille 2016–2018 keskimäärin 35 miljoonaa euroa. Luku ei sisällä yritysostoja.

Henkilöstö

Oriola-KD:n henkilöstön määrä vuoden 2016 lopussa oli 2 821 (2 353), josta 59 (67) % työskenteli Kuluttaja-liiketoiminnassa, 35 (31) % Palvelut-liiketoiminnassa ja 4 (–) % Terveydenhuolto-liiketoiminnassa. Konsernihallinnossa työskenteli 2 (2) henkilöä. Henkilömäärä on aktiivisessa työsuhteessa oleva henkilöstö.

Yhtiöön sitoutunut ja työhönsä tyytyväinen henkilökunta on Oriola-KD-konsernin menestystekijä. Osaamisen kehittäminen ja hyvä johtaminen ovat tästä syystä ensisijaisen tärkeitä. Vuonna 2016 panostimme erityisesti johtamiseen ja muutoksen läpiviemiseen edistääksemme meneillään olevia kehityshankkeita. Mittaamme henkilöstön sitoutuneisuutta säännöllisesti saadaksemme palautetta työympäristön tilasta, johtamisesta sekä toimintatavoistamme. Haluamme edistää kokonaisvaltaisesti työntekijöidemme hyvinvointia, ja teimme Suomen yhtiöissä keväällä 2016 työhyvinvointikartoituksen. Sen tuloksena on aloitettu työterveyshuollon avulla yksilöllisiä kehittämistoimenpiteitä työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

Henkilöstön ikäjakauma on hyvin tasapainoinen: työntekijöistämme noin 27% on alle 30-vuotiaita, 45% on 30–50-vuotiaita ja 28% yli 50-vuotiaita. Työntekijöistämme noin 80% on naisia. Noin 77% esimiehistä on naisia. Tämä johtuu pitkälti siitä, että Kuluttaja-liiketoiminnassa farmaseuttien ammattikunta on naisvaltainen. Palvelut- ja Terveydenhuolto-liiketoiminnoissa sukupuolijakauma on hyvin tasainen.

Ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hallintotavan kehitys Oriola-KD:ssa

Vuonna 2016 Oriola-KD aloitti valmistautumisen ESG (Environment, Social and Governance) -raportointiin vuodelta 2017.

Oriola-KD:lla on lääketukku- ja apteekkitoimijana vastuullinen rooli lääkkeiden toimitusketjussa. Yhtiö toimii tehokkaana ja luotettavana kanavana lääkevalmistajien ja kuluttajien sekä potilaiden välillä. Lisäksi Oriola-KD antaa asiantuntevaa ja laadukasta lääkeneuvontaa yhtiön apteekkeissa.

Potilas- ja lääketurvallisuus on tärkein Oriola-KD:n toimintaa ohjaava vaatimus. Lääkkeet on toimitettava potilaalle turvallisesti, tehokkaasti ja ajallaan olosuhteista riippumatta. Oriola-KD:n apteekkien menestystekijät ovat

asiantunteva asiakaspalvelu, lääkeneuvonta ja laaja ja laadukas tuotevalikoima.

Osaava ja tyytyväinen henkilöstö on Oriola-KD:n menestystekijä. Jatkuva osaamisen kehittäminen ja hyvä johtaminen ovat sen vuoksi erittäin tärkeitä. Oriola-KD haluaa luoda henkilöstölle ympäristön, missä turvallisesti ja tehokkaasti työskentelemällä voimme saavuttaa yhteiset tavoitteemme.

Ympäristötyö Oriola-KD:ssa keskittyy varastoinnin ja kuljettamisen energiaratkaisujen tehostamiseen, jätteen kierrätykseen ja jätteen vähentämiseen. Lääkejätteen käsittely on osa Oriola-KD:n palveluja.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Oriola-KD Oyj:n 14.3.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle vastuuvapauden 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiökokous päätti, että osinkona maksetaan 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella 0,13 euroa osakkeelta. Osingon maksupäivä oli 5.4.2016.

Yhtiökokous muutti hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestystä: 5 §:stä poistettiin hallitukseen valittavan jäsenen yläikärajaa, ja 12 §:ään lisättiin mahdollisuus toimittaa kutsu yhtiökokoukseen julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla.

Kaikki yhtiökokouksen 2016 päätökset ovat nähtävissä yhtiön verkkosivuilla www.oriola-kd.com.

Hallinto

Yhtiökokous päätti, että hallitukseen valitaan kahdeksan jäsentä: Anssi Vanjoki, puheenjohtaja; Eva Nilsson Bågenholm, varapuheenjohtaja; Mariette Kristenson; Anja Korhonen; Kuisma Niemelä; Lena Ridström; Matti Rihko ja Staffan Simberg.

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat: Anja Korhonen (puheenjohtaja), Kuisma Niemelä ja Staffan Simberg. Palkkiovaliokunnan jäsenet ovat: Eva Nilsson Bågenholm (puheenjohtaja), Mariette Kristenson, Lena Ridström ja Matti Rihko.

Hallitus on arvioinut hallituksen jäsenten riippumattomuutta ja todennut, että hallituksen kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Ylva Erikssonin.

Oriola-KD:n hallitus nimitti 23.9.2016 yhtiön nimeämisvaliokuntaan seuraavat jäsenet: Pekka Pajamo (puheenjohtaja), Peter Immonen, Timo Leino, Mikko Mursula ja Into Ylppö.

Katsauskauden jälkeen, 31.1.2017 nimeämisvaliokunta esitti hallitukselle suosituksen hallituksen jäsenten valinnasta: Hallitukseen nimitetään seitsemän jäsentä. Nykyisistä jäsenistä valitaan uudelleen Anja Korhonen, Mariette Kristenson, Kuisma Niemelä, Eva Nilsson Bågenholm, Lena Ridström, Staffan Simberg ja Anssi Vanjoki. Hallituksen puheenjohtajaksi valitaan uudelleen Anssi Vanjoki.

Nykyinen hallituksen jäsen Matti Rihko oli ilmoittanut nimeämisvaliokunnalle, ettei hän ole käytettävissä hallituksen jäseneksi vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen.

Oriola-KD-konsernin johtoryhmän seitsemän jäsentä ovat: Eero Hautaniemi, toimitusjohtaja; Sari Aitokallio, talous- ja rahoitusjohtaja; Thomas Gawell, johtaja, Terveystieteiden tutkimuskeskus; Jukka Mäkelä, kehitysjohtaja; Stig Tornell, johtaja, Kuluttaja-liiketoiminta-alue; Teija Silver, henkilöstöjohtaja ja Kimmo Virtanen, varatoimitusjohtaja, Palvelut-liiketoiminta-alue.

Lars Birkeland, Kuluttaja-liiketoiminta-alueen johtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen jätti yhtiön 12.4.2016, jolloin Stig Tornell nimitettiin Kuluttaja-liiketoiminta-alueen johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2016 on julkaistu yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.oriola-kd.com/hallinto.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2016 noudattavat vuoden 2015 hallinnointikoodia.

Valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 5 650 000 A-osaketta ja 12 500 000 B-osaketta, mikä yhdessä vastaa noin 10,00 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille

kuuluvasta merkintäetuoikeudesta. Valtuutuksen nojalla voidaan myös myydä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita NASDAQ Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia B-osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 18 000 000 yhtiön B-osaketta, mikä määrä vastaa noin 9,92 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäetuoikeudesta. Valtuutuksen nojalla voidaan myös myydä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita NASDAQ Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen aikaisemmin saamat osakeantivaltuutukset kumottiin lukuun ottamatta 20.3.2013 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antamia valtuutuksia, joiden nojalla hallitus voi päättää enintään 1 715 000 B-osaketta koskevien suunnattujen maksullisten ja maksuttomien osakeantien järjestämisestä Oriola-KD-konsernin johdon osakepohjaisen kannustinjärjestelmän sekä Oriola-KD-konsernin avainhenkilöiden osakesäästöohjelman toteuttamiseksi.

Yhtiökokous valtuutti lisäksi hallituksen päättämään enintään 18 000 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta, mikä määrä vastaa kokouskutsun päivänä noin 9,92 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutusta voidaan käyttää vain siten, että yhtiön ja sen tytäryhteisöjen hallussa voi kulloinkin olla yhteensä enintään yksi kymmenesosa yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet voidaan hankkia myös muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmiä taikka muutoin luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa enintään kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 30.3.2015

hallitukselle antaman valtuutuksen päättää yhtiön omien B-osakkeiden hankkimisesta.

Oriola-KD Oyj:n osakkeet

Oriola-KD Oyj:n markkina-arvo 31.12.2016 oli 778,9 (779,6) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuussa 2016 Oriola-KD Oyj:n osakkeita vaihdettiin, pois lukien yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, 13,4 (21,9) % koko osakemäärästä.

Vuoden 2016 lopussa osakkeita oli yhteensä 181 486 213 (181 486 213) kappaletta, joista A-sarjan osakkeita oli 55 484 648 (55 484 648) kappaletta ja B-sarjan osakkeita 126 001 565 (126 001 565) kappaletta. Yhtiön hallussa oli 96 822 (96 822) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita, joiden osuus yhtiön kaikista osakkeista on 0,05 (0,05) % ja äänimäärästä 0,01 (0,01) %.

Yhtiöjärjestyksen 3 §:n nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-sarjan osakkeiden muuntamista B-sarjan osakkeiksi. 1.1.–31.12.2016 välisenä aikana A-sarjan osakkeita ei muunnettu B-sarjan osakkeiksi (1 093 804).

Yhtiö ei vastaanottanut liputusilmoituksia vuonna 2016.

Lisää tietoa osakkeista ja osakkeenomistajista Osakkeet ja osakkeenomistajat -osiossa.

Osakepalkkiojärjestelmät

Oriola-KD Oyj:n hallitus päätti 19.12.2012 konsernin ylimmän johdon osakepohjaisesta kannustusjärjestelmästä vuosille 2013–2015. Järjestelmän piiriin kuului kuusi henkilöä. Ansaintajaksolta 2015 palkkio perustui Oriola-KD-konsernin osakekohtaiseen tulokseen laskettuna oikaistusta tuloksesta ennen veroja. Ansaintajaksolta 2015 palkkio, joka maksetaan vuonna 2018, vastaa 247 541 Oriola-KD:n B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Oriola-KD Oyj:n hallitus päätti 4.12.2015 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016–2018 ja vastaavasti kolme odotusjaksoa, kalenterivuodet 2017–2019. Edellytyksenä järjestelmään osallistumiselle ja palkkion saamiselle on, että avainhenkilö on mukana avainhenkilöiden osakesäästöohjelmassa ja säästää kuukausittaisen summan kiinteästä bruttokuukausipalkastaan.

Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajaksolta 2016 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä noin 200 000 Oriola-KD Oyj:n B-osakkeen arvoa, sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Myös ansaintajaksolta 2017 mahdollinen palkkio perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS).

Oriola-KD Oyj:n avainhenkilöiden osakesäästöohjelman säästökaudelle 1.10.2014–30.9.2015 osallistui 39 konsernin avainhenkilöä. Palkkioon oikeutetuille avainhenkilöille siirrettiin marraskuussa 2016 palkkiona yhteensä 31,212 osaketta, sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Säästökaudelle 1.10.2015–31.12.2016 osallistui noin 50 konsernin avainhenkilöä. Säästökaudelle 1.1.–31.12.2017 on ilmoittautunut yhteensä 57 avainhenkilöä. Kertyneillä säästöillä ostetaan Oriola-KD:n B-sarjan osakkeita osallistujille markkinahintaan. Osakesäästöohjelmaan osallistuneet avainhenkilöt saavat maksutta kaksi B-sarjan osaketta kutakin kolmea hankittua säästöosaketta kohden. Lisäosakkeet maksetaan osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana.

Muutokset konsernirakenteessa vuonna 2016

Oriola-KD saattoi päätökseen Svensk dos AB annosjakelu-yhtiön hankinnan 8.2.2016. Toisella vuosineljänneksellä Oriola-KD perusti uuden tytäryhtiön Viroon lääkemarkkinointipalveluja ja kuluttajatuotteiden tukkutoimintaa varten. Oriola-KD saattoi päätökseen PharmaService Oy:n hankinnan 18.7.2016 ja hankki noin 71 % osuuden Farenta Oy:stä 1.9.2016.

Riskit ja epävarmuustekijät

Oriola-KD:n Riskienhallinnan ohjeessa määritellään yhtiön riskienhallintamalli, periaatteet, organisaatio ja prosessit. Konsernin riskienhallinta pyrkii yksilöimään, mittaamaan ja hallitsemaan riskejä, jotka voivat vaikuttaa konsernin operatiiviseen toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi konsernilla on eettiset ohjeet, jotka sääntelevät liiketoimintaa, ja rahoituspolitiikka kattamaan taloudellisia riskejä. Oriola-KD:n taloudelliseen raportointiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta pyrkii varmistamaan taloudellisten raporttien ja tilinpäätöksen luotettavuuden,

sekä lakien, muiden säännösten ja yleisesti hyväksytyjen laskentaperiaatteiden noudattamisen.

Oriola-KD:n liiketoimintaa sääntelevät lääkkeiden jakelua ja vähittäiskauppaa koskevat säännökset. Oriola-KD:n liiketoimintaympäristöön vaikuttavat keskeisimmät megatrendit ovat kasvava kulutus terveyteen ja hyvinvointiin, erityislääkkeiden kasvava kulutus, toimenpiteet julkisen terveydenhuollon kustannusten kasvun hillitsemiseksi sekä vähittäiskaupan ja palveluiden digitalisaatio.

Oriola-KD on tunnistanut seuraavat tärkeimmät strategiset ja toiminnalliset riskit, joilla voi olla epäsuotuisa vaikutus tulokseen: Muutokset lääkemarkkinoiden sääntelyssä, hinnoittelussa ja julkisessa korvattavuudessa, kiristynyt kilpailu lisääntyvien apteekkien ja verkkokauppojen määrässä, yksikanavajakelun osuuden väheneminen julkisessa terveydenhuollossa sekä merkittävien lääkeyrityksiä koskevien menettämien.

Oriola-KD:n tärkeimmät taloudelliset riskit ovat valuuttakurssiriski, likviditeettiriski, korkoriski ja luottoriski. Muutokset Ruotsin kruunun arvossa vaikuttavat Oriola-KD:n liikevaihtoon, tulokseen ja konsolidoituun taseeseen. Muutokset liiketoimintojen kassavirtaennusteissa saattavat johtaa liikearvon arvon alentamiskirjauksiin.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Oriola-KD:n strategiaan kehityshankkeisiin liittyy operatiivisia riskejä, joilla saattaa olla vaikutusta Oriola-KD:n kannattavuuteen.

Oriola-KD on ajoittain osapuolena erilaisissa juridisissa prosesseissa, valituksissa ja oikeudenkäynneissä. Mikäli on todennäköistä, että Oriola-KD katsottaisiin korvausvelvolliseksi toiselle osapuolelle, ja korvauksen määrä on riittävällä varmuudella arvioitavissa, yhtiö varautuu veloitteen täyttämiseen. Tämän hetkisen tiedon nojalla vireillä olevilla prosesseilla ei ole materiaalista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Tulevaisuuden näkymät

Oriola-KD:n näkymät vuodelle 2017 perustuvat ulkoisiin markkinaennusteisiin, sopimuksiin lääkeyhtiöiden ja apteekkien kanssa sekä johdon arvioihin. Lääkemarkkinoiden odotetaan kasvavan ajanjaksolla 2015–2020 Suomessa

keskimäärin 1,1% vuosittain ja Ruotsissa keskimäärin 4,2% vuosittain paikallisessa valuutassa. (Lähde: IMS Health).

Näkymä vuodelle 2017

Oriola-KD:n vuonna 2015 aloitettu kehitysohjelma jatkuu arviolta vuoden 2018 loppuun asti. Kehityshankkeiden kustannukset sekä Ruotsin vähittäiskaupan, erityisesti verkkokaupan, kiristynyt kilpailu rasittavat vuoden 2017 kannattavuutta.

Oikaistun liikevoiton arvioidaan pysyvän vuoden 2016 tasolla vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Oriola-KD Oyj:n yhtiöjärjestyksen 3§:n nojalla 50 375 A-osaketta on muunnettu 50 375 B-osakkeeksi. Muunto on merkitty kaupparekisteriin 4.1.2017. Muuntamisen jälkeen yhtiöllä on A-osakkeita 55 434 273 kappaletta ja B-osakkeita 126 051 940 kappaletta. Osakkeita on yhteensä 181 486 213 kappaletta ja osakkeiden kokonaisuukon määrä on yhteensä 1 234 737 400 ääntä.

Katsauskauden jälkeen, 31.1.2017 nimeämisvaliokunta esitti hallitukselle suosituksen hallituksen jäsenten valintaa varten seuraavassa yhtiökokouksessa. Esitys on kuvattu aiemmin kohdassa Hallinto.

Varojenjakoesitys

Oriola-KD:n emoyhtiö on Oriola-KD Oyj, jonka jakokelpoiset varat olivat 31.12.2016 taseen mukaisesti 366,3 (368,8) miljoonaa euroa. Oriola-KD Oyj:n tilikauden voitto vuonna 2016 oli 21,1 (40,2) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos oli 0,24 (0,25) euroa.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,14 (0,13) euroa/osake.

Yhtiökokous

Oriola-KD Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 14.3.2017 klo 14.00 alkaen Helsingin Messukeskuksessa. Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 10 §:ssä mainitut asiat sekä hallituksen mahdolliset muut esitykset. Hallitus päättää kokouskutsusta ja sen sisältämistä esityksistä myöhemmin. Varsinaisen yhtiökokouksen kutsu julkaistaan yhtiön verkkosivuilla www.oriola-kd.com 16.2.2016.

Jäljempänä esitettävät tiedot osakkeista, osakkeenomistajista ja taloudellista kehitystä kuvaavista tunnusluvuista ovat osa toimintakertomusta.

Espoossa 10.2.2017

Oriola-KD Oyj:n hallitus

Osakkeenomistus

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakautuminen osakasryhmittäin 31.12.2016

	Osakkaita			% osakkaista			Omistus-%		
	Sarja A	Sarja B	Yhteensä	Sarja A	Sarja B	Yhteensä	Sarja A	Sarja B	Yhteensä
Yksityishenkilöt	10 357	21 231	27 318	96,5	95,6	95,7	46,0	28,4	33,8
Yritykset	234	558	736	2,2	2,5	2,6	17,0	10,3	12,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	13	49	51	0,1	0,2	0,2	12,1	25,3	21,2
Julkisyhteisöt	5	14	17	0,0	0,1	0,1	14,3	8,5	10,3
Ei voit.tavoit.yhteisöt	74	249	296	0,7	1,1	1,0	5,4	3,4	4,0
Ulkomaat	48	114	140	0,4	0,5	0,5	0,5	2,5	1,9
Yhteensä	10 731	22 215	28 558	100,0	100,0	100,0	95,3	78,4	83,6
Hallintarekisteröidyt							4,6	21,6	16,4
Yhteistilillä							0,1	0,0	0,1

Osakkeenomistajat omistettujen osakkeiden mukaan 31.12.2016

Osakkeita, kpl	Osakkaita			% osakkaista		
	Sarja A	Sarja B	Yhteensä	Sarja A	Sarja B	Yhteensä
1-100	1 517	2 227	3 089	14,1	10,0	10,8
101-1 000	5 544	12 238	15 289	51,7	55,1	53,5
1 001-10 000	3 272	7 109	9 077	30,5	32,0	31,8
10 001-100 000	352	562	985	3,3	2,5	3,4
yli 100 001	46	79	118	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	10 731	22 215	28 558	100,0	100,0	100,0
Joista hallintarekisteröityjä	5	10	10			

Osakkeita, kpl	Osakkeita			% osakkeista		
	Sarja A	Sarja B	Yhteensä	Sarja A	Sarja B	Yhteensä
1-100	79 790	128 006	207 796	0,1	0,1	0,1
101-1 000	2 357 294	5 345 464	7 702 758	4,2	4,2	4,2
1 001-10 000	9 309 119	19 079 438	28 388 557	16,8	15,1	15,6
10 001-100 000	9 123 347	12 931 010	22 054 357	16,4	10,3	12,2
yli 100 001	34 549 816	88 455 425	123 005 241	62,3	70,2	67,8
Yhteensä	55 419 366	125 939 343	181 358 709	99,9	100,0	99,9
Joista hallintarekisteröityjä	2 543 561	27 155 845	29 699 406	4,6	21,6	16,4
Yhteistilillä	65 282	62 222	127 504	0,1	0,0	0,1
	55 484 648	126 001 565	181 486 213	100,0	100,0	100,0

Osakekohtaiset tunnusluvut

			2016	2015	2014 ³⁾	2013	2012 ¹⁾
Osakekohtainen tulos	euroa		0,24	0,25	-1,33	0,04	0,11
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euroa		0,24	0,25	0,28	0,11	0,15
Osakekohtainen oma pääoma	euroa		1,13	1,07	0,69	1,84	2,05
Osingonjako	milj. euroa		25,4 ²⁾	23,6	-	-	7,6
Osakekohtainen osinko	euroa		0,14 ²⁾	0,13	-	-	0,1
Osingonjakosuhte	%		58,3 ²⁾	51,7	-	-	44,0
Efektiivinen osinkotuotto	A	%	3,29 ²⁾	3,07	-	-	2,2
Efektiivinen osinkotuotto	B	%	3,25 ²⁾	3,01	-	-	2,2
Pääomanpalautus	euroa		- ²⁾	-	-	-	0,04
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku), jatkuvat toiminnot	A		17,98	16,90	11,76	23,64	15,37
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku), jatkuvat toiminnot	B		18,24	17,22	11,80	23,18	15,09
Osakkeen kurssi 31.12.	A	euroa	4,25	4,24	3,26	2,60	2,27
Osakkeen kurssi 31.12.	B	euroa	4,31	4,32	3,27	2,55	2,23
Keskikurssi	A	euroa	4,16	4,01	2,37	2,40	2,04
Keskikurssi	B	euroa	4,20	4,06	2,34	2,38	1,95
Alin kurssi	A	euroa	3,70	2,93	1,89	2,24	1,77
Alin kurssi	B	euroa	3,65	2,84	1,98	2,18	1,70
Ylin kurssi	A	euroa	4,50	4,52	3,31	2,69	2,44
Ylin kurssi	B	euroa	4,65	4,60	3,30	2,73	2,25
Markkina-arvo	milj. euroa		778,9	779,6	524,4	388,1	339,2
Osakkeiden vaihto							
Sarja A	kpl		1 893 721	3 045 353	7 868 093	3 215 623	5 674 171
% sarja A:n keskimääräisestä osakemäärästä	%		3,4	5,5	15,7	6,8	12,0
Sarja B	kpl		22 488 841	35 816 293	41 162 592	28 601 043	29 496 044
% sarja B:n keskimääräisestä osakemäärästä	%		17,9	29,3	37,2	27,5	28,4
% koko osakemäärästä	%		13,4	21,9	30,5	21,1	23,3
Osakkeiden määrä 31.12.	A	kpl	55 484 648	55 484 648	50 147 044	47 148 710	47 148 710
	B	kpl	126 001 565	126 001 565	110 729 744	104 109 118	104 109 118
Osakkeita yhteensä 31.12.		kpl	181 486 213	181 486 213	160 876 788	151 257 828	151 257 828
Sarja A:n osakkeita kaudella keskimäärin		kpl	55 484 648	55 204 784	50 147 044	47 148 710	47 148 710
Sarja B:n osakkeita kaudella keskimäärin		kpl	126 001 565	122 441 865	110 729 744	104 109 118	104 109 118
Osakkeita yhteensä kaudella keskimäärin ³⁾		kpl	181 486 213	177 646 649	160 876 788	151 257 828	151 257 828

¹⁾ Vertailutiedot on oikaistu takautuvasti uudistetun IAS 19R standardin mukaisiksi.

²⁾ Hallituksen ehdotus.

³⁾ Merkintäoikeusantioikaistun osakemäärän mukainen. Oikaisukerroin 1,06359.

Suurimmat omistajat

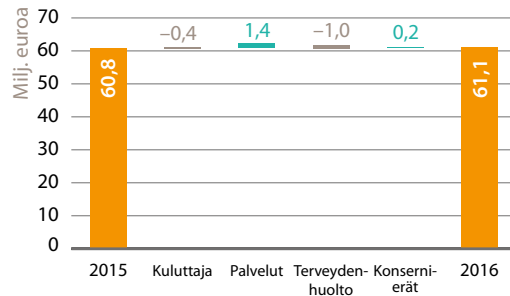
Osakemäärän mukainen suuruusjärjestys 31.12.2016	Sarja A	Sarja B	Osakkeita yhteensä	% kaikista osakkeista	Osakkeiden äänimäärä	% koko äänimäärästä	Äänimäärän mukainen järjestys
1. Mariatorp Oy	5 063 948	11 670 000	16 733 948	9,22	112 948 960	9,14	1
2. Wipunen Varainhallinta Oy	2 600 000	6 250 000	8 850 000	4,88	58 250 000	4,71	4
3. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 606 414	3 995 536	7 601 950	4,19	76 123 816	6,16	3
4. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	4 320 600	3 273 000	7 593 600	4,18	89 685 000	7,26	2
5. Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	960 000	3 600 000	4 560 000	2,51	22 800 000	1,85	9
6. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	310 162	2 484 289	2 794 451	1,54	8 687 529	0,70	13
7. Fondita Nordic Micro Cap Placeringsfond	0	2 225 000	2 225 000	1,23	2 225 000	0,18	
8. Medical Investment Trust Oy	1 560 000	510 540	2 070 540	1,14	31 710 540	2,57	7
9. Maa- ja vesitekniikan tuki r.y.	2 041 832	0	2 041 832	1,13	40 836 640	3,30	5
10. Kansaneläkelaitos	0	1 991 481	1 991 481	1,10	1 991 481	0,16	
11. Tukinvest Oy	1 983 526	0	1 983 526	1,09	39 670 520	3,21	6
12. Ylppö Jukka	1 496 562	286 992	1 783 554	0,98	30 218 232	2,45	8
13. Sijoitusrahasto Aktia Capital	0	1 747 772	1 747 772	0,96	1 747 772	0,14	
14. Odin Finland	0	1 657 000	1 657 000	0,91	1 657 000	0,13	
15. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	277 942	1 200 000	1 477 942	0,81	6 758 840	0,55	15
16. Sijoitusrahasto Nordea Suomi	0	1 291 825	1 291 825	0,71	1 291 825	0,10	
17. Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	0	1 129 269	1 129 269	0,62	1 129 269	0,09	
18. Valtion Eläkerahasto	0	1 000 000	1 000 000	0,55	1 000 000	0,08	
19. Suomen Kulttuurirahasto SR	390 021	601 200	991 221	0,55	8 401 620	0,68	14
20. Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	0	967 959	967 959	0,53	967 959	0,08	
Yhteensä	24 611 007	45 881 863	70 492 870	38,84	538 102 003	43,55	
Hallintarekisteröidyt	2 543 561	27 155 845	29 699 406	16,36	78 027 065	6,31	
Muut	28 330 080	52 963 857	81 293 937	44,79	619 565 457	50,14	
Kaikki yhteensä	55 484 648	126 001 565	181 486 213	100,00	1 235 694 525	100,00	

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma		2016	2015	2014 ⁴⁾	2013	2012 ¹⁾
Liikevaihto	Milj. euroa	1 642,1	1 626,3	1 612,3	1 619,7	1 521,8
Ulkomaantoiminta	Milj. euroa	1 269,7	1 240,6	1 224,0	1 236,8	1 099,3
% liikevaihdosta	%	77,3	76,3	75,9	76,4	72,2
Oikaistu liikevoitto	Milj. euroa	61,1	60,8	59,1	37,0	29,1
% liikevaihdosta	%	3,7	3,7	3,7	2,3	1,9
Liikevoitto	Milj. euroa	58,8	62,6	65,0	29,3	28,1
% liikevaihdosta	%	3,6	3,8	4,0	1,8	1,8
Rahoitustuotot ja -kulut	Milj. euroa	-4,7	-6,5	-7,8	-8,4	-1,0
% liikevaihdosta	%	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,1
Tulos ennen veroja	Milj. euroa	54,1	56,1	57,1	20,9	27,1
% liikevaihdosta	%	3,3	3,4	3,5	1,3	1,8
Tilikauden tulos	Milj. euroa	42,8	44,5	46,5	17,1	22,3
% liikevaihdosta	%	2,6	2,7	2,9	1,1	1,5

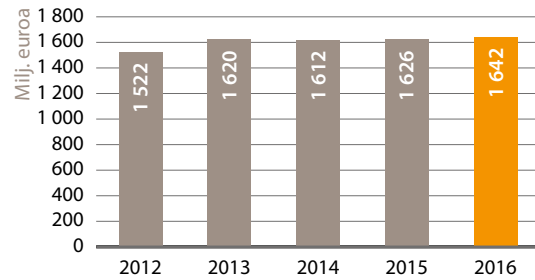
Konsernin tase	Milj. euroa	2016	2015	2014 ⁴⁾	2013	2012 ¹⁾
Pitkäaikaiset varat		437,2	396,4	390,8	561,8	423,1
Liikearvo		286,8	256,5	250,9	379,0	276,7
Lyhytaikaiset varat		488,3	550,5	483,2	938,3	893,1
Vaihto-omaisuus		199,4	201,1	185,0	391,4	389,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma ⁵⁾		205,2	194,6	111,5	278,1	310,5
Vieras pääoma yhteensä ⁵⁾		720,3	752,3	762,5	1 222,0	1 005,6
Korollinen vieras pääoma		133,1	128,6	193,9	318,8	94,8
Koroton vieras pääoma ⁵⁾		587,2	623,7	568,6	903,2	910,9
Taseen loppusumma		925,4	946,9	874,0	1 500,1	1 316,2

Oikaistu liikevoitto

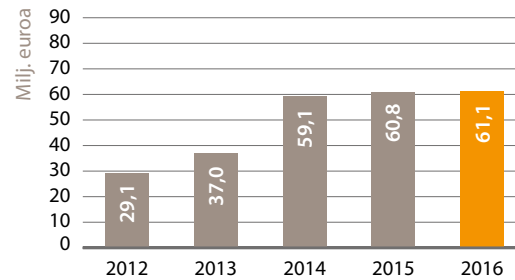

Tunnusluvut		2016	2015	2014 ⁴⁾	2013	2012 ¹⁾
Omavaraisuusaste ⁵⁾	%	22,7	21,1	13,1	19,2	24,5
Oma pääoma / osake ⁵⁾	euroa	1,13	1,07	0,69	1,84	2,05
Sijoitetun pääoman tuotto ²⁾	%	17,8	19,9	14,4	4,2	5,9
Oman pääoman tuotto ^{2) 5)}	%	21,4	29,1	23,9	2,0	5,4
Korolliset nettovelat	Milj. euroa	72,3	6,6	102,4	181,5	6,7
Nettovelkaantumisaste ⁵⁾	%	35,2	3,4	91,8	65,3	2,1
Korolliset nettovelat / käyttökate jatkuvista toiminnoista	suhdeluku	0,8	0,1	1,2	3,7	0,2
Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista ⁴⁾	euroa	0,24	0,25	0,28	0,11	0,15
Osakekohtainen tulos sis. lopetetut toiminnot ⁴⁾	euroa	0,24	0,25	-1,33	0,04	0,11
Osakkeita keskimäärin ^{3) 4)}	kpl	181 389 391	177 501 818	160 741 152	151 157 494	151 247 748
Henkilömäärä keskimäärin jatkuvista toiminnoista	hlö	2 582	2 327	2 377	2 156	1 784
Bruttoinvestoinnit sis. lopetetut toiminnot	Milj. euroa	88,8	20,4	34,0	193,7	22,6

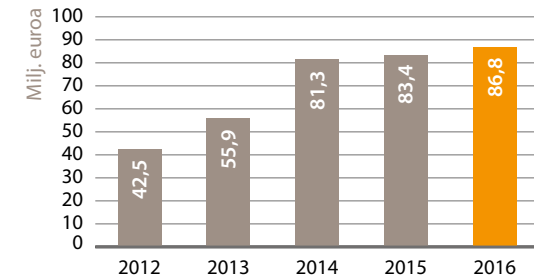
Liikevaihto

Oikaistu liikevoitto

Oikaistu käyttökate

¹⁾ Vertailutiedot on oikaistu takautuvasti uudistetun IAS 19R standardin mukaisiksi.

²⁾ Vertailutiedot 2013–2012 sisältävät lopetetut toiminnot.

³⁾ Ei sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

⁴⁾ Merkintäoikeusantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukainen, vuoden 2014 vertailutiedot oikaistu vastaavasti

⁵⁾ Tilinpäätöksessä 2015 tehtiin virheen korjaus aikaisempiin tilikausiin liittyen. Virheen korjaus kasvatti laskennallisia verovelkoja sekä pienensi omaa pääomaa 2,1 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), % =	$\frac{\text{Liikevoitto jatkuvista toiminnoista}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto (ROE), % =	$\frac{\text{Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista}}{\text{Oma pääoma yhteensä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, % =	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$
Korolliset nettovelat/käyttökate=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{Liikevoitto jatkuvista toiminnoista ennen poistoja ja arvonalentumisia}}$
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR =	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin vuoden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma, EUR =	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä 31.12.}}$
Osakekohtainen osinko, EUR	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä 31.12.}}$
Osingonjakosuhde, % =	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiivin osinkotuotto, % =	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E) =	$\frac{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskikurssi, EUR =	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo, EUR =	$\text{Tilikauden lopussa oleva osakemäärä} \times \text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}$

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

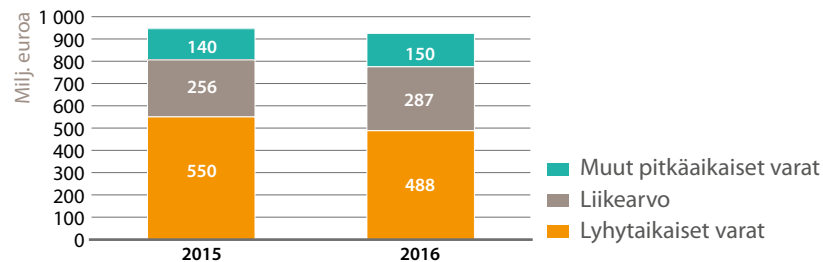
Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
Liikevaihto	4.1.4./4.1.5/ 4.2.1.	1 642,1	1 626,3
Liiketoiminnan muut tuotot	4.2.2.	20,2	14,9
Myytyjen suoritteiden kulut	4.3.1.	-1 291,6	-1 298,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4.4.1.	-154,5	-143,8
Liiketoiminnan muut kulut	4.3.3.	-125,2	-113,9
Käyttökate		91,0	85,1
Poistot ja arvonalentumiset	5.1.1. / 5.3.1.	-32,2	-22,6
Liikevoitto	4.1.4.	58,8	62,6
Rahoitustuotot ja -kulut	6.1.1.	-4,7	-6,5
Tulos ennen veroja		54,1	56,1
Tuloverot	8.1.1./8.1.3.	-11,3	-11,5
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		42,8	44,5
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-	0,1
Tilikauden tulos		42,8	44,6
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Tilikauden aikana laajaan tulokseen kirjattu muuntoero	8.1.2.	-9,1	3,6
Rahavirran suojaus	8.1.2.	0,8	0,1
Laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	8.1.2.	-0,2	-0,0
		-8,5	3,7

Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	4.4.2.	-0,5	5,6
Laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	8.1.2.	0,1	-1,1
		-0,4	4,4
Tilikauden laaja tulos		34,0	52,8
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		42,8	44,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		34,0	52,8
Emoyhtiön omistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa			
Jatkuvista toiminnoista	6.5.1.	0,24	0,25
Lopetetuista toiminnoista	6.5.1.	-	0,00
Tilikauden tuloksesta	6.5.1.	0,24	0,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa			
Jatkuvista toiminnoista	6.5.1.	0,24	0,25
Lopetetuista toiminnoista	6.5.1.	-	0,00
Tilikauden tuloksesta	6.5.1.	0,24	0,25

Konsernin tase (IFRS)

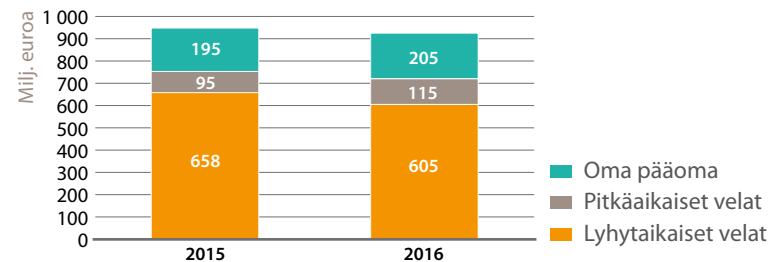
Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	5.1.1.	71,5	72,7
Liikearvo	5.3.1./5.3.2.	286,8	256,5
Muut aineettomat hyödykkeet	5.3.1.	76,2	63,2
Muut pitkäaikaiset saamiset		0,3	0,3
Laskennalliset verosaamiset	8.2.1.	2,4	3,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä		437,2	396,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.3.2.	199,4	201,1
Myyntisaamiset	4.2.3.	192,6	194,0
Muut saamiset	4.2.3.	35,4	33,4
Rahavarat	6.2.4.	60,8	121,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä		488,3	550,5
VARAT YHTEENSÄ	4.1.4./4.1.5.	925,4	946,9

Varat

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		36,2	36,2
Suojausrahasto		-0,6	-1,2
Käyttörahasto		19,4	19,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		74,8	74,8
Muut rahastot		0,1	0,2
Muuntoerot		-8,6	0,5
Kertyneet voittovarot		83,8	64,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	6.4.	205,2	194,6
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	8.2.1.	16,2	15,8
Eläkevelvoitteet	4.4.2.	10,6	10,0
Rahoitusvelat	6.2.5.	84,6	66,9
Muut pitkäaikaiset velat	4.8.2.	3,4	2,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4.1.4.	114,8	94,7
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	4.8.1.	504,3	547,7
Rahoitusvelat	6.2.5.	48,5	61,7
Muut lyhytaikaiset velat	4.8.1.	52,7	48,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä	4.1.4.	605,4	657,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		925,4	946,9

Oma pääoma ja velat

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
Liiketoiminnan nettorahavirta			
Liikevoitto		58,8	62,7
Oikaisut			
Poistot	5.1.1./5.3.1.	25,8	22,6
Arvonalentumiset	5.3.1.	6,4	–
Eläkesaamisen ja -veloitteen muutos		0,7	3,4
Muut oikaisut		7,3	2,7
		99,0	91,3
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten saamisten lisäykset (-) / vähennykset (+)		-0,6	-27,2
Vaihto-omaisuuden lisäykset (-) / vähennykset (+)		2,3	-18,8
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäykset (+) / vähennykset (-)		-45,4	57,2
		-43,7	11,2
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-6,1	-7,2
Saadut osingot		–	–
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		0,3	0,3
Maksetut verot		-9,4	-10,0
Liiketoiminnan nettorahavirta		40,1	85,6

Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
Investointien nettorahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-35,8	-11,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		1,8	-8,5
Hankitut liiketoiminnot vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-46,7	–
Investointien nettorahavirta		-80,7	-19,9
Rahoituksen nettorahavirta			
Osakeannista saadut maksut		–	75,6
Osakeantikulut		–	-1,8
Hybridilainan takaisinmaksu		–	-40,0
Omien osakkeiden hankinta		–	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut ¹⁾		-26,9	-35,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot		30,0	–
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		–	-28,8
Hybridilainan maksetut korot		–	-4,5
Maksetut osingot ja pääoman palautus		-23,6	–
Rahoituksen nettorahavirta		-20,4	-35,2
Rahavarojen muutos		-61,0	30,6
Rahavarat tilikauden alussa		121,9	91,5
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,1	-0,1
Rahavarojen muutos		-61,0	30,6
Rahavarat tilikauden lopussa	6.2.4.	60,8	121,9

¹⁾ Sisältää yritystodistustalainojen rahavirrat

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. euroa	Liite- tieto	Osake- pääoma	Rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015		36,2	19,3	-3,1	19,5	39,6	111,5
Kauden laaja tulos							
Tilikauden tulos		-	-	-	44,6	-	44,6
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahavirran suojaus		-	0,1	-	-	-	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	4.4.2.	-	-	-	5,6	-	5,6
Laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	8.1.2.	-	-0,0	-	-1,1	-	-1,2
Muuntoero		-	-	3,6	-	-	3,6
Kauden laaja tulos yhteensä		-	0,1	3,6	49,1	-	52,8
Liiketoiminnat omistajien kanssa							
Osakeanti		-	73,7	-	-	-	73,7
Hybridilainen maksetut korot		-	-	-	-2,6	-	-2,6
Hybridilainan lunastus	6.4.	-	-	-	-1,3	-39,6	-41,0
Osakepalkitseminen		-	-	-	0,3	-	0,3
Omien osakkeiden luovutus		-	-	-	-0,1	-	-0,1
Omien osakkeiden osto		-	-	-	-0,0	-	-0,0
Liiketoiminnat omistajien kanssa yhteensä		-	73,7	-	-3,8	-39,6	30,3
Oma pääoma 31.12.2015		36,2	93,1	0,5	64,7	-	194,6
Kauden laaja tulos							
Tilikauden tulos		-	-	-	42,8	-	42,8
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahavirran suojaus		-	0,8	-	-	-	0,8
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	4.4.2.	-	-	-	-0,5	-	-0,5
Laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	8.1.2.	-	-0,2	-	0,1	-	-0,0
Muuntoero		-	-	-9,1	-	-	-9,1
Kauden laaja tulos yhteensä		-	0,6	-9,1	42,5	-	34,0
Liiketoiminnat omistajien kanssa							
Osingonjako		-	-	-	-23,6	-	-23,6
Osakepalkitseminen		-	-	-	0,3	-	0,3
Omien osakkeiden luovutus		-	-	-	-0,1	-	-0,1
Liiketoiminnat omistajien kanssa yhteensä		-	-	-	-23,4	-	-23,4
Oma pääoma 31.12.2016		36,2	93,7	-8,6	83,8	-	205,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Yrityksen perustiedot

Oriola-KD Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Oriola-KD Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Oriola-KD-konsernin (Oriola-KD). Oriola-KD Oyj:n hallitus on hyväksynyt 10.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus vahvistaa tai olla vahvistamatta tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta. Yhtiön Y-tunnus on 1999215-0. Jäljennöksiä Oriola-KD-konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Oriola-KD Oyj:n pääkonttorista, Orionintie 5, 02200 Espoo (investor.relations@oriola.com).

2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperusta

Konsernitilinpäätöksen laatimisperusta: Oriola-KD:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu kahdentoista kuukauden pituiselta tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, myytävissä olevia sijoituksia, johdannaisia sekä osakeperusteisia maksuja. Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja sekä tulkintoja:

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012–2014.

Muutokset IAS 1 standardiin IASB:n ”Disclosure Initiative” projektin osana. Muutokset selventävät lukujen materiaalisuutta ja yhdistämistä, välisummien käyttöä, tilinpäätöksen rakennetta ja laskenta-periaatteiden esittämistä.

IAS 16: Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:n Aineettomat hyödykkeet muutos: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation). Muutoksella kielletään aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 11:n Yhteisjärjestelyt muutos Kirjanpitoläsnittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa. Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin, kun kyseessä on liiketoiminta. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

3. Arvioiden käyttö

Arvioiden käyttö: Laadittaessa konsernitilinpäätöstä IFRS:n mukaisesti yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituhiin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja vastikkeiden esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituhiin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset toteumat voivat poiketa tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa liikearvon ja muiden omaisuserien mahdollisia arvonalentumisia, etuusperusteisen eläkeasamisen ja -velan määrittämiseen, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, varauksia ja veroja. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

3.1.1. Arvioiden käyttö

Erä	Epävarmuustekijä	Liitetieto
Etuuspohjaiset työsuhte-etuudet	Diskonttokorko	4.4.2.
Arvonalentumistestaus	Diskonttokorko / Estimaatti	5.3.2.
Laskennalliset verot	Kirjausperuste / Estimaatti	8.2.1.

4. Liiketoiminnan tulos

4.1. Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi: Liiketoiminta-alueet raportoidaan segmentteinä kuten niitä seurataan konsernin sisäisessä raportoinnissa toimitusjohtajalle. Toimitusjohtaja on Oriola-KD-konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka vastaa resurssien kohdentamisesta liiketoiminta-alueille ja niiden tuloksen arvioimisesta.

Oriola-KD:n liiketoiminta-alueet ja raportointisegmentit ovat 1.1.2016 alkaen Kuluttaja, Palvelut ja Terveystuote.

Raportoitavien segmenttien varat ja velat ovat eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat kohdistettavissa segmenteille. Konsernierät sisältävät rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä.

Konsernin maantieteelliset alueet ovat Suomi, Ruotsi, Baltian maat ja muut maat. Liikevaihto esitetään asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat ja investoinnit esitetään niiden sijaintimaan mukaan.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) uudet ohjeet vaihtoehtoista tunnusluvusta ovat voimassa tilikaudella 2016. Oriola-KD esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintansa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tule pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Oriola-KD:n uusi määritelmä aiemmin käytetylle termille ”ilman kertaluonteisia eriä” on ”oikaistu”. Raportointisegmenttien liiketulos ilmoitetaan ilman oikaisueriä. Lisäksi Oriola-KD käyttää termiä ”Laskutus” kuvaamaan liiketoiminnan volyyminä.

Tilinpäätös

Oikaistu käyttökate ja liikevoitto ei sisällä liiketoimintojen tai omaisuuserien myynneistä tai lopetuksista aiheutuneita voittoja tai tappioita, toiminnan uudelleenjärjestelyistä aiheutuneita voittoja tai tappioita, liikearvon ja muiden pitkäaikaisten varojen arvonalentumistappioita tai muita, harvoin tapahtuvan asian seurauksena syntyneitä tuottoja tai kuluja. Lisäksi yhtiö esittää arviomuutokset liiketoimintahankintojen ehdollisen vastikkeen toteutumisesta oikaisuerinä.

Oriola-KD:n lääkeyhtiösopimukset ovat joko tukkumyynsisopimuksia, joissa Oriola-KD ostaa tuotteet omaan varastoonsa, tai sopimuksia, joissa Oriola-KD toimittaa lääkeyhtiön tuotteita kaupintavarastosta. Yhtiö raportoi liiketoiminnan volyymiä mittaavana laskutuksena kummankin tyyppisen myynnin.

4.1.1. Laskutus

Milj. euroa	2016	2015
Liikevaihto	1 642,1	1 626,3
+ Kaupintavaraston hankintameno	1 757,2	1 617,0
+ Annetut kassa-alennukset	20,6	18,8
Laskutus	3 420,0	3 262,2

4.1.2. Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto

Oikaistu käyttökate

Milj. euroa	2016	2015
Liikevoitto	58,8	62,6
Poistot ja arvonalentumiset	32,2	22,6
Käyttökate	91,0	85,1
- Käyttökate oikaisevat erät	-4,2	-1,8
Oikaistu käyttökate	86,8	83,4

Oikaistu liikevoitto

Milj. euroa	2016	2015
Liikevoitto	58,8	62,6
- Liikevoittoa oikaisevat erät	2,2	-1,8
Oikaistu liikevoitto	61,1	60,8

4.1.3. Oikaisuerät

Liikevoittoa oikaisevat erät

Milj. eur	2016	2015
Uudelleenjärjestelykulut	-1,4	-1,4
Arvonalentumiset	-6,4	-
Ehdollisen vastikkeen arvostaminen	6,3	3,4
Eläkkeet	-	-0,3
Muut erät	-0,7	-0,1
Yhteensä	-2,2	1,8

4.1.4. Raportoitavat segmentit

Milj. euroa

2016	Liite-tieto	Kuluttaja	Palvelut	Terveydenhuolto	Konserni-erät	Konserni yhteensä
Ulkoinen laskutus		811,5	2 572,1	36,3	-	3 420,0
Sisäinen laskutus		0,0	362,4	-	-362,4	-
Laskutus	4.1.1.	811,5	2 934,6	36,3	-362,4	3 420,0
Myynti konsernin ulkopuolelle		792,5	813,4	36,2	-	1 642,1
Segmenttien välinen myynti		0,0	362,4	-	-362,4	-
Liikevaihto	4.2.1.	792,5	1 175,8	36,2	-362,4	1 642,1
Liikevoitto		32,8	33,6	-7,6	0,1	58,8
Oikaistu liikevoitto		33,4	34,7	-1,0	-6,0	61,1
Varat		453,9	340,6	44,5	86,4	925,4
Velat		73,9	504,1	5,8	136,4	720,3
Investoinnit	5.1.1./5.3.1.	17,4	14,6	44,5	12,2	88,8
Poistot ja arvonalentumiset	5.1.1./5.3.1.	17,1	5,7	9,0	0,3	32,2
Henkilömäärä keskimäärin		1 638	822	80	42	2 582
2015						
Ulkoinen laskutus		794,4	2 467,8	-	-	3 262,2
Sisäinen laskutus		0,0	334,2	-	-334,2	-
Laskutus	4.1.1.	794,4	2 802,0	-	-334,2	3 262,2
Myynti konsernin ulkopuolelle		777,1	849,2	-	-	1 626,3
Segmenttien välinen myynti		0,0	334,2	-	-334,2	-
Liikevaihto	4.2.1.	777,1	1 183,4	-	-334,2	1 626,3
Liikevoitto		33,7	32,2	-	-3,4	62,6
Oikaistu liikevoitto		33,7	33,2	-	-6,1	60,8
Varat		454,1	360,1	-	132,6	946,9
Velat		76,2	544,4	-	131,6	752,3
Investoinnit	5.1.1./5.3.1.	12,5	5,0	-	2,9	20,4
Poistot ja arvonalentumiset	5.1.1./5.3.1.	16,6	5,7	-	0,2	22,6
Henkilömäärä keskimäärin		1 550	739	-	38	2 327

Tilinpäätös

4.1.5. Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

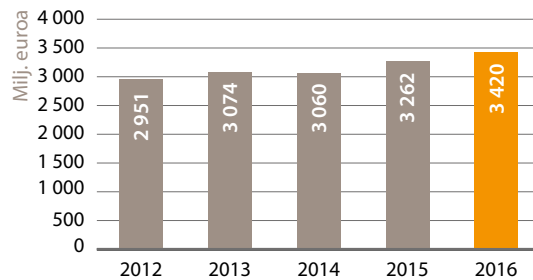
Milj. euroa

2016	Ruotsi	Suomi	Baltian maat	Muut maat	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 143,1	372,5	50,7	75,8	1 642,1
Varat	664,1	242,1	19,2	0,1	925,4
Investoinnit	44,7	43,9	0,2	-	88,8
Henkilömäärä keskimäärin	1 927	498	157	1	2 582

2015

Myynti konsernin ulkopuolelle	1 124,4	385,7	45,7	70,6	1 626,3
Varat	656,9	271,4	18,6	-	946,9
Investoinnit	13,6	6,4	0,4	-	20,4
Henkilömäärä keskimäärin	1 800	372	155	-	2 327

Laskutus 5 vuotta

Laadintaperiaate

4.2. Liiketoiminnan tuotot

Konsernin liikevaihto: Konsernin liikevaihto sisältää tuotot tavaroiden ja palveluiden myynnistä oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisestä myynnistä aiheutuville kurssieroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Kaupintakauppaan ja agenttisopimuksiin perustuvissa sopimussuhteissa liikevaihtoon kirjataan vain jakelupalkkion osuus.

Konserniin kuuluu lääkkeitä ja terveydenhuollon tuotteita myyviä apteekkeja. Tavaroiden myynti kirjataan, kun konserniyritys myy tuotteen asiakkaalle. Myyntiä oikaistaan arvioituilla tulevaisuudessa käytettävillä kanta-asiakashyvityksillä. Vähittäismyynti on tavallisesti käteis- tai luottokorttimyyntiä kuluttajille.

Palvelut koostuvat jakeluun ja varastointiin liittyvistä lisäarvopalveluista lääkeyhtiöille, apteekkeille sekä julkisen ja yksityisen terveydenhuollon toimijoille. Palvelujen myynti kirjataan sille kaudelle, jonka aikana palvelu suoritetaan.

4.2.1. Liikevaihto valuutoittain

Milj. euroa	2016		2015	
	SEK	EUR	SEK	EUR
Ruotsi	11 498,1	1 214,3	11 130,6	1 190,0
Suomi		373,8		387,3
Baltian maat		54,0		49,0
Yhteensä		1 642,1		1 626,3

4.2.2. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2016	2015
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0,0	0,2
Vuokratuotot	0,3	0,3
Palveluveloitukset	0,2	0,2
Markkinointiavustukset	11,3	10,2
Ehdollisen vastikkeen arvostaminen	6,6	3,4
Muut liiketoiminnan tuotot	1,8	0,6
Yhteensä	20,2	14,9

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin saadusta markkinointituesta vähittäismyyntikampanjoissa.

Tilinpäätös

4.2.3. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset: Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista kirjataan arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Myyntisaamiset luokitellaan IFRS 7-standardin mukaisesti lainoihin ja saamisiin.

Milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	192,6	194,0
Siirtosaamiset	11,1	13,9
Johdannaissopimukset – ei suojauslaskennassa	0,1	0,1
Arvonlisäverosaamiset	9,0	9,0
Vuokraennakot ja vuokratakuut	4,1	3,3
Ennakkoon maksetut kulut	7,2	6,6
Muut	3,8	0,6
Yhteensä	228,0	227,5

Osana likviditeetin hallintaa Oriola-KD on solminut Ruotsissa toistaiseksi voimassa olevia puitesopimuksia saatavien ei-palautumisoikeudellisesta myynnistä rahoituslaitoksille. Myydyt myyntisaavat 31.12.2016 olivat 118,5 (114,6) miljoonaa euroa. Ohjelmien koossa ei odoteta tapahtuvaa merkittäviä muutoksia vuonna 2017.

Saatavien luottoriskiä pienentää Suomessa korolliset ennakkomaksut apteekkeilta. Ennakot esitetään lyhytaikaisissa korollisissa veloissa. Ennakoita oli 31.12.2016 yhteensä 21,5 (23,9) miljoonaa euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma ja taseeseen kirjatut arvonalentumiset tilinpäätöspäivänä

Milj. euroa	2016		2015	
	Brutto	Arvonalentumiset	Brutto	Arvonalentumiset
Erääntymättömät	184,4	–	185,7	–
Erääntynyt 1–30 päivää	7,4	–	8,1	–
Erääntynyt 31–180 päivää	0,8	–	0,2	–
Erääntynyt yli 180 päivää	0,1	0,0	0,1	–0,1
Yhteensä	192,7	0,0	194,1	–0,1

Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

Milj. euroa	2016	2015
Tuloverosaaminen	9,0	3,3
Saamatta olevat korvaukset	0,1	0,2
Muut siirtosaamiset	2,0	10,4
Yhteensä	11,1	13,9

4.3. Liiketoiminnan kulut

4.3.1. Myytyjen suoritteiden kulut

Myytyjen suoritteiden kulut: Myytyjen suoritteiden kulut sisältävät tuotteiden valmistukseen ja hankintaan liittyvät materiaali, hankinta- ja muut kulut.

Milj. euroa	2016	2015
Ostot tilikauden aikana	1 290,2	1 314,8
Varaston muutos	1,7	–16,1
Oma käyttö	–0,3	–0,3
Valuuttakurssierot	0,0	0,0
Myytyjen suoritteiden kulut	1 291,6	1 298,4

Myytyjen suoritteiden kulut valuutoittain

Milj.	SEK	2016 EUR
Ruotsi	8 937,1	943,8
Suomi	–	304,6
Baltia	–	43,1
Yhteensä		1 291,6

Milj.	SEK	2015 EUR
Ruotsi	8 735,9	934,0
Suomi	–	325,9
Baltia	–	38,6
Yhteensä		1 298,4

Tilinpäätös

4.3.2. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus: Vaihto-omaisuus esitetään konsernitaseessa hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuvien menojen tai niitä alhaisemman nettorealisoituarvon määräisenä. Nettorealisoituarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot. Hankintameno määritetään noudattaen FIFO-periaatetta.

Vaihto-omaisuus 31.12.2016 koostui valmiiden lääkkeiden ja terveystuotteiden varastosta. Vaihto-omaisuuden arvo oli 199,4 (201,1) miljoonaa euroa. Vuonna 2016 vaihto-omaisuuteen ei kohdistunut materiaalisia alaskirjauksia.

Milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	0,1	0,0
Keskeneräiset tuotteet	0,5	0,3
Valmiit tuotteet ja tavarat	198,7	200,7
Yhteensä	199,4	201,1

4.3.3. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. euroa	2016	2015
Rahdit ja muut muuttuvat kulut	25,4	22,9
Markkinointi	12,7	14,6
Tietohallinto	14,6	14,8
Toimitilat	28,4	26,3
Ulkopuoliset palvelut	16,5	12,6
Muut liiketoiminnan kulut	27,6	22,8
Yhteensä	125,2	113,9

4.4. Työsuhde-etuudet

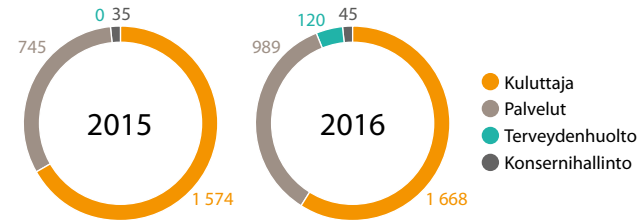
Työsuhde-etuudet: Konsernin eläkejärjestelyt hoidetaan kunkin maan paikallisten määräysten ja käytännön mukaisesti. Konserniyhtiöiden eläkejärjestelyihin sisältyy sekä maksupohjaisia että etuusperusteisia järjestelyjä. Suoritusmaksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi kyseiseltä kaudelta suoritettavien maksujen mukaisesti. Etuusperusteisissa järjestelyissä konsernin vastuu ei rajoitu pelkästään järjestelyyn suoritettuihin maksuihin, vaan konsernin vastuulla ovat myös eläkejärjestelyyn liittyvät vakuutusmatemaattiset riskit ja sijoitusriskit.

Etuusperusteisten eläkejärjestelyiden eläkekulut on laskettu käyttäen ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkemenot kirjataan kuluksi jakamalla ne henkilöstön arvioidulle palvelusajalle. Eläkevelvoitteen määrä on tulevaisuudessa arvion mukaan maksettavaksi tulevien eläkkeiden nykyarvo.

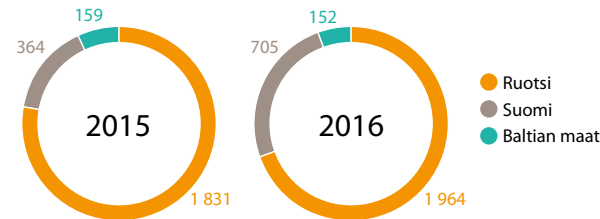
4.4.1. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	103,8	95,3
Osakeperusteisen palkitsemisen kulut		
Rahana maksettavat	0,3	0,3
Osakkeina maksettavat	0,3	0,3
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	33,9	31,4
Etuuspohjaiset järjestelyt	0,5	2,0
Muut henkilösivukulut	15,7	14,6
Yhteensä	154,5	143,8

Henkilömäärät liiketoiminta-alueittain kauden lopussa

Henkilömäärät maittain kauden lopussa

4.4.2. Etuus pohjaiset työsuhde-etuudet

Oriola-KD:lla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä Suomessa ja Ruotsissa. Baltiassa toimivilla konsernin tytäryhtiöillä ei ole etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä.

Oriola-KD siirsi 31.12.2015 Suomen yhtiöiden lakisääteisen eläketurvan hoitamisen ja vakuutus kannan Oriolan Eläkesäätiöstä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle ja lisäeläketurvan hoitamisen ja vakuutus kannan OP-henkivakuutukselle.

Oriola-KD on päättänyt, etteivät konsernin Suomen yhtiöt kompensoi vuoden 2017 eläkeuudistuksen vaikutuksia etuus pohjaisen lisäeläkkeen saajille.

Ruotsissa osalle toimihenkilöistä on järjestetty etuus pohjainen ITP 2 -eläkejärjestely ja osalle maksu pohjainen ITP 1 -eläkejärjestely. Työntekijöillä on paikallisten määräysten mukainen maksu pohjainen työeläkejärjestely. ITP 2 -eläkejärjestelyssä yhtiöllä on mahdollisuus kirjata vanhuuseläkevastuut taseeseensa tai vaihtoehtoisesti suorittaa eläkemaksut eläkejärjestelyn mukaisesti eläkevakuutusyhtiö Alectalle. Oriola AB on kirjannut ITP 2 -vanhuuseläkevastuut täysimääräisesti taseeseen. Oriola AB:n muut kuin ITP 2 -vanhuuseläke-etuudet ovat vakuutettuina Alectassa. Kronans Droghandel Apotek AB:n kaikki eläke-etuudet ovat maksuperusteisia ja ne ovat vakuutettuina Alectassa.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuus pohjaisiin järjestelyihin työnantajan suoritettavien maksujen tilikaudella 2017 odotetaan olevan 0,4 miljoonaa euroa. Etuus pohjaisen veloitteen painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on 21,3 vuotta.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ovat palvelusvuosipalkkioita. Palvelusvuosipalkkiot on tilinpäätöksessä esitetty erässä muut pitkäaikaiset velat.

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaattikkojen ohjeistuksen pohjalta, ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen.

Etuus pohjaisen veloitteen herkkyyks keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:

Taseen etuus pohjainen nettovelka määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2016	2015
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	13,0	11,8
Varojen käypä arvo	-2,4	-2,3
Ali-/ylijäämä	10,6	9,6
Nettovelka (+)/ -saaminen (-) taseessa	10,6	9,6

Etuus pohjainen velvoite sekä järjestelyyn kuuluvat varat ovat muuttuneet seuraavasti:

Milj. euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2015	79,3	-64,5	14,9
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	2,1	-0,2	1,9
Korkokulu tai -tuotto	2,0	-1,6	0,4
Veloitteen täyttyminen	-63,5	63,2	-0,3
	19,9	-3,1	16,8
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Väestörakenteen oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	1,7	0,0	1,7
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-9,2	0,0	-9,2
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	1,7	0,3	1,9
	14,1	-2,8	11,2
Valuuttakurssierot	-0,2	0,0	-0,2
Maksusuoritukset			
Työnantajilta	0,0	-1,5	-1,5
Järjestelyyn osallistuvilta	0,0	0,0	0,0
Järjestelyistä suoritettavat maksut			
Maksetut etuudet	-2,0	2,0	0,0
31.12.2015	11,8	-2,3	9,6
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	0,4	-	0,4
Korkokulu tai -tuotto	0,4	-0,1	0,3
	12,6	-2,3	10,3
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	1,3	-0,3	1,0
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-0,5	-	-0,5
	13,5	-2,7	10,8
Järjestelyistä suoritettavat maksut			
Maksetut etuudet	-0,4	0,2	-0,2
31.12.2016	13,0	-2,4	10,6

Merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.	2016	2015
Diskonttaus korko %	1,3–2,8	2,5–2,6
Palkkojen nousu %	1,6–2,5	2,0–2,2

Vaikutus etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen

Oletus	Oletuksen muutos, %-yksikköä	Oletuksen muutoksen vaikutus velvoitteeseen, %
Diskonttaus koron lasku	-0,5	kasvaa 11,5
Diskonttaus koron nousu	+0,5	pienenee 10,1
Palkkojen nousu	+0,5	kasvaa 5,0
Etuuksien korotus	+0,5	kasvaa 11,6

Taulukossa on esitetty merkittävimmistä vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyyksanalyysi, joka osoittaa mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutuksen etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen.

Yllä olevan herkkyyksanalyysin vaikutukset on laskettu niin, että muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään. Etuus pohjaisen velvoitteen herkkyyks on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa (etuus pohjaisen velvoitteen nykyarvo raportointikauden lopussa ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen).

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen merkittävimmät riskit: Suurin osa järjestelyn velvoitteista liittyy elinikäisten etuuskien tuottamiseen työntekijöille, joten odotettavissa olevan eliniän nousu kasvattaa järjestelyn velvoitteita.

Arvioiden käyttö: Eläkevelvoitteen nykyarvo riippuu useista vakuutusmatemaattisesti määritellyistä oletuksista. Oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteen kirjanpitoarvoon. Eläkevelvoitteen diskonttaus korko on yksi käytettävistä oletuksista. Korkona käytetään maturiteetiltaan eläkevelvoitteita mahdollisimman hyvin vastaavien vakavaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen korkoa laskentahetkellä. Muut eläkevelvoitteita koskevat keskeiset oletukset perustuvat osaltaan senhetkisiin olosuhteisiin.

4.4.3. Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset maksut: Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät arvostetaan käypään arvoon IFRS 2 mukaisesti myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjakson kuluessa. Osakkeina selvittävät osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvittävät maksu vieraseen pääomaan. Käteisenä selvittävän maksuosuuden käypää arvoa arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä ansaintajakson päättymiseen asti, ja velan käypä arvo muuttuu täten Oriola-KD Oyj:n osakkeen hinnan mukaisesti.

Johdon kannustinjärjestelmä 2013–2015

Oriola-KD:n hallitus päätti 19.12.2012 konsernin ylimmän johdon osake pohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Kannustinjärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2015 kuuluu kuusi johtajaa. Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, jotka olivat kalenterivuodet 2013, 2014 ja 2015. Yhtiön hallitus päätti ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2015 perustui Oriola-KD-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajakson 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 247 541 Oriola-KD Oyj:n B-sarjan osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkiota ei makseta, mikäli johtajan työsuhde konsernissa päättyy ennen maksuhetkeä vuonna 2018. Ansaintajaksolta 2014 palkkioita ei makseta, sillä tavoitteita ei saavutettu.

Vuonna 2016 kannustinjärjestelmän perusteella kirjattu kulu oli 0,3 (0,2) miljoonaa euroa.

Johdon kannustinjärjestelmä 2016–2018

Oriola-KD Oyj:n hallitus päätti 2.12.2015 avainhenkilöiden pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän osallistuu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018 ja vastaavasti kolme odotusjaksoa, kalenterivuodet 2017, 2018 ja 2019. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustui Oriola-KD-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajakson 2016 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 800 000 Oriola-KD Oyj:n B-osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2018. Edellytyksenä järjestelmään osallistumiselle ja palkkion saamiselle on, että avainhenkilö on mukana avainhenkilöiden osakesäästöohjelmassa ja säästää kuukausittaisen summan kiinteästä bruttokuukausipalkastaan voimassa olevien osakesäästöohjelman ehtojen mukaisesti. Johtoryhmän jäsenen tulee pitää vähintään 50 prosenttia järjestelmän perusteella saamistaan osakkeista, kunnes hänen osakkeenomistuksensa arvo vastaa hänen vuosiansiotaan.

Vuonna 2016 kannustinjärjestelmän perusteella kirjattu kulu oli 0,1 (–) miljoonaa euroa.

Osakesäästöohjelma

Oriola-KD:n hallitus päätti 18.6.2015 uudesta avainhenkilöiden osakesäästöohjelman säästökaudesta 1.10.2015–31.12.2016. Enimmäissäästö oli 8,3 prosenttia ja vähimmäissäästö 2 prosenttia osallistujan bruttokuukausipalkasta. 50 avainhenkilöä osallistui ohjelmaan. Ohjelmasta kirjattiin 0,1 (0,2) miljoonan euron kulu vuonna 2016.

4.4.4. Johdon työsuhde-etuudet

Tuhat euroa	Toimitusjohtaja		Konsernin johtoryhmä	
	2016	2015	2016	2015
Kokonaispalkka	495,7	442,7	1 593,5	1 312,6
Tulos- ja lisäpalkkiot	163,2	184,9	226,3	343,4
Eläkekulut, lakisäätiset	123,0	107,4	380,0	298,7
Eläkekulut, vapaaehtoiset	–	–	63,1	43,9
Yhteensä	781,9	735,0	2 262,9	1 998,6

Konsernin toimitusjohtajalla ja muilla johtoryhmän jäsenillä on sairaskuluvakuutus, joka sisältyy kokonaispalkkaan. Konsernin toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet kuuluvat lakisäätisten eläkejärjestelyjen piiriin. Kahdella johtoryhmän jäsenellä on vapaaehtoinen maksuperusteinen lisäeläkejärjestely.

4.4.5. Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot

Tuhat euroa	2016	2015
Anssi Vanjoki, puheenjohtaja ¹⁾	59,4	59,9
Jukka Alho ²⁾	1,5	41,3
Harry Brade ³⁾	–	2,8
Eva Nilsson Bågenholm, varapuheenjohtaja ¹⁾	38,8	30,2
Per Bätelson ⁴⁾	1,0	30,3
Anja Korhonen	40,8	43,7
Mariette Kristenson ⁴⁾	29,7	–
Kuisma Niemelä	32,2	33,8
Lena Ridström ⁴⁾	29,7	–
Matti Rihko	30,7	31,8
Staffan Simberg ¹⁾	32,2	32,2
Yhteensä	295,9	305,9

¹⁾ 30.3.2015 alkaen

²⁾ puheenjohtaja 30.3.2015 asti, jäsen 14.3.2016 asti

³⁾ 30.3.2015 asti

⁴⁾ 14.3.2016 alkaen

Hallituksen jäsenten toimikausipalkkiot suoritetaan 60-prosenttisesti rahana ja 40-prosenttisesti yhtiön B-sarjan osakkeina. Osakkeina maksettavasta osuudesta kirjattiin kulu tilikaudella 2016 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

4.5. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset: Vuokrasopimukset, joiden perusteella konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeiden omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Rahoitusleasingopimukset merkitään konsernitaseeseen varoiksi ja veloiksi vuokra-ajan alkamisajankohtana joko hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon.

Rahoitusleasingopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot muiden käyttöomaisuus-hyödykkeiden tapaan joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingvelat sisältyvät konsernitaseen pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Mikäli omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralleantajalle, käsitellään sopimus muuna vuokrasopimuksena ja sopimuksen perusteella maksettavat vuokrat kirjataan kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

4.5.1. Konserni vuokralleottajana

Oriola-KD:lla on Ruotsissa merkittävä määrä liikehuoneistojen vuokrasopimuksia.

Tavanomainen vuokrasopimuksen kesto on 3 vuotta, ja sopimukset uusitaan säännöllisesti seuraavalle vuokratkaudelle. Vuonna 2016 solmittiin 19 uutta vuokrasopimusta ja 5 sopimusta uusittiin. Konsernilla on myös vuokrattuja laitteita.

Sitovien vuokrasopimusten perusteella maksettavat, tulevat vähimmäisvuokrat:

Milj. euroa	2016	2015
Alle vuoden kuluttua	18,5	15,7
Yhden ja viiden vuoden välisenä aikana	34,6	18,0
Yli viiden vuoden kuluttua	7,0	6,9
Yhteensä	60,1	40,7

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto-, varasto- ja apteekkikiinteistöjä erimittaisilla vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole irtisanottavissa. Osaa vuokrasopimuksista voidaan jatkaa sopimuksen perusteella. Konsernin vuokratkulut olivat 20,5 (18,5) miljoonaa euroa.

4.6. Varaukset

Varaukset: Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite jonka toteutuminen on todennäköistä ja määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman, aloittanut sen toimeenpanon tai tiedottanut asiasta osapuolille, joita se koskee. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Konsernilla ei ollut varauksia vuonna 2016 (–).

Tilinpäätös

4.7. Tilitarkastuspalkkiot

4.7.1. Tilintarkastuspalkkiot

Milj. euroa	2016	2015
PricewaterhouseCoopers -tilintarkastusyhteisöön kuuluville yhtiöille		
Tilintarkastuspalvelut	0,3	0,2
Vero- ja muut konsultointipalvelut	0,0	0,1
Yhteensä	0,4	0,3

4.8. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

4.8.1. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

Milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	504,3	547,7
Siirtovelat	42,5	39,3
Johdannaissopimukset – suojauslaskennassa	0,6	–
Johdannaissopimukset – ei suojauslaskennassa	–	1,3
Muut velat	9,6	7,5
Yhteensä	557,0	595,9

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Milj. euroa	2016	2015
Maksamattomat palkat henkilösivukuluineen	19,2	19,0
Tuloverovelka	14,1	11,7
Muut siirtovelat	9,2	8,7
Yhteensä	42,5	39,3

4.8.2. Muut pitkäaikaiset velat

Milj. euroa	2016	2015
Johdannaissopimukset – suojauslaskennassa	0,3	1,6
Ehdollinen vastike	2,7	–
Muut velat ¹⁾	0,4	0,5
Yhteensä	3,4	2,1

¹⁾Muut velat sisältävät palvelusvuosipalkkiot

4.9. Liikevoitto

Liikevoitto: Liikevoitto määritellään vähentämällä liikevaihdosta myytyjen suoritteiden kulut, myynnin ja jakelun kulut, hallinnon kulut, liiketoiminnan muut kulut sekä poistot ja arvonalentumiset, ja siihen lisätään liiketoiminnan muut tuotot. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan liikevoittoon, mikäli ne syntyvät varsinaiseen liiketoimintaan liittyvistä eristä, muuten ne kirjataan rahoituseriin.

5. Aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet, leasing-järjestelyt ja poistot

5.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet: Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeistä kirjataan tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset 20–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 10 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet 3–20 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tilikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, mikäli ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

5.1.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. euroa

2016	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet ¹⁾	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	2,0	50,5	80,3	28,8	2,7	164,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	–	–	1,9	0,0	–	1,9
Lisäykset	–	0,6	8,1	3,6	3,7	16,0
Vähennykset	–0,1	–2,8	–7,2	–0,3	0,0	–10,4
Siirrot tase-erien välillä	–	0,2	0,8	1,0	–2,1	0,0
Kurssierot	0,0	–0,5	–2,2	–1,1	–0,1	–3,9
Hankintameno 31.12.2016	1,9	48,1	81,7	32,1	4,3	168,0
Kertyneet poistot 1.1.2016	–	–32,6	–50,7	–8,3	–	–91,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	1,5	6,7	0,2	–	8,4
Tilikauden poistot	–	–1,7	–10,6	–2,9	–	–15,2
Kurssierot	–	0,3	1,4	0,3	–	2,0
Kertyneet poistot 31.12.2016	–	–32,6	–53,2	–10,7	–	–96,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	2,0	17,9	29,6	20,5	2,7	72,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1,9	15,5	28,5	21,3	4,3	71,5
2015						
Hankintameno 1.1.2015	2,0	49,8	75,8	24,8	1,5	153,8
Lisäykset	–	0,4	6,3	3,5	1,7	11,9
Vähennykset	–	–	–3,5	–0,0	–	–3,5
Siirrot tase-erien välillä	–	0,0	0,5	0,0	–0,5	0,0
Kurssierot	0,0	0,3	1,3	0,5	0,0	2,1
Hankintameno 31.12.2015	2,0	50,5	80,3	28,8	2,7	164,4
Kertyneet poistot 1.1.2015	–	–30,8	–42,2	–5,7	–	–78,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	–	2,9	0,0	–	2,9
Tilikauden poistot	–	–1,7	–10,6	–2,5	–	–14,8
Kurssierot	–	–0,2	–0,8	–0,2	–	–1,1
Kertyneet poistot 31.12.2015	–	–32,6	–50,7	–8,3	–	–91,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	2,0	19,0	33,6	19,1	1,5	75,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2,0	17,9	29,6	20,5	2,7	72,7

¹⁾ Merkittävin osa muista aineellisista hyödykkeistä on vuokrahuoneistojen perusparannusmenoja

Tilinpäätös

5.2. Rahoitusleasing

Rahoitusleasing: Vuokrasopimukset, joiden perusteella konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeiden omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset merkitään konsernitaseeseen varoiksi ja veloiksi vuokra-ajan alkamisajankohtana joko hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon.

Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot muiden käyttöomaisuushyödykkeiden tapaan joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingvelat sisältyvät konsernitaseen pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusleasingia on käytetty lähinnä ICT-laitteiden hankintaan.

5.2.1. Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksella hankittua omaisuutta seuraavasti:

Milj. euroa

	Koneet ja kalusto	Yhteensä
2016		
Hankintameno	7,7	7,7
Kertyneet poistot	-5,1	-5,1
Kirjanpitoarvo	2,7	2,7
2015		
Hankintameno	9,9	9,9
Kertyneet poistot	-6,8	-6,8
Kirjanpitoarvo	3,1	3,1

5.2.2. Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

Milj. euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	1,3	1,7
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	1,4	1,6
Kertymätön rahoituskulu	-0,0	-0,1
Yhteensä	2,7	3,2

Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nykyarvo

Milj. euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	1,5	1,6
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	1,2	1,6
Yhteensä	2,7	3,2

5.3. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo: Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo on kirjattu 1.1.2010 alkaen määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

Liikearvoista ei kirjata poistoja vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vähintään vuosittain. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut aineettomat hyödykkeet: Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa ja arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat mm. myyntiluvat, tavamerkit, patentit, ohjelmistojen lisenssit sekä tuote- ja markkinointioikeudet. Niistä aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistot taloudellisena vaikutusajan aikana. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi niiden syntymistilikaudella, ja ne sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenoja aktivoidaan ainoastaan silloin, kun ne liittyvät uusiin palveluihin, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia. Konsernin kehitysmenot eivät pääosin täytä aktivoinnin edellytyksiä, ja ne kirjataan kuluksi syntymiskaudella.

5.3.1. Aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa

	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
2016					
Hankintameno 1.1.2016	256,5	91,9	6,0	2,9	357,2
Liiketoimintojen yhdistäminen	–	1,5	0,1	–	1,6
Lisäykset	45,1	11,0	0,9	12,3	69,2
Vähennykset	–	–0,2	0,0	0,0	–0,2
Siirrot tase-erien välillä	–	–	0,1	–0,1	0,0
Kurssierot	–8,4	–3,4	–	0,0	–11,7
Hankintameno 31.12.2016	293,2	100,9	6,9	15,1	416,1
Kertyneet poistot 1.1.2016	–	–34,5	–3,1	–	–37,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	0,1	0,0	–	0,2
Tilikauden poistot	–	–9,3	–1,2	–	–10,5
Arvonalentumiset	–6,4	–	–	–	–6,4
Kurssierot	–	1,3	–	–	1,3
Kertyneet poistot 31.12.2016	–6,4	–42,4	–4,3	–	–53,1
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	256,5	57,4	2,9	2,9	319,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	286,8	58,5	2,7	15,1	363,0
2015					
Hankintameno 1.1.2015	250,9	85,7	5,6	0,9	343,1
Lisäykset	–	5,6	0,5	2,5	8,5
Vähennykset	–	–1,6	–0,1	–	–1,7
Siirrot tase-erien välillä	–	0,4	0,1	–0,5	0,0
Kurssierot	5,5	1,8	–	0,0	7,4
Hankintameno 31.12.2015	256,5	91,9	6,0	2,9	357,2
Kertyneet poistot 1.1.2015	–	–28,7	–2,1	–	–30,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	1,6	0,1	–	1,7
Tilikauden poistot	–	–6,7	–1,1	–	–7,8
Kurssierot	–	–0,7	–	–	–0,7
Kertyneet poistot 31.12.2015	–	–34,5	–3,1	–	–37,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	250,9	57,0	3,4	0,9	312,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	256,5	57,4	2,9	2,9	319,7

¹⁾ Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät muun muassa merkittäviä IT-ohjelmien käyttöönottoon liittyviä implementointi- ja asiantuntijatyöstä suoritettuja menoja

5.3.2. Liikearvon kohdistaminen ja arvonalentumistestaukset

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset: Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo, joka saadaan diskonttaamalla hyödykkeestä odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa tapahtuu muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumistesti tehdään vähintään vuosittain tai useammin, mikäli on ilmennyt viitteitä sen arvonalentumisesta. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman kohtaan Poistot ja arvonalentumiset. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Svensk dos:in hankintahetkellä 8.2.2016 yhtiö oli voittanut annosjakelukilpailun Sjuklövern-kuntayhtymältä, mutta sopimus oli valitusprosessin alainen. Ruotsin korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella Sjuklövern vahvisti järjestävänsä uuden tarjouskilpailun annosjakelusta alueellaan. Annosjakelusopimuksen menettämisen johdosta 6,4 miljoonan euron liikearvon arvonalentuminen on huomioitu syyskuussa 2016.

Liikearvo on kohdistettu seuraavasti:

Milj. euroa	2016	2015
Kuluttaja	225,2	230,5
Palvelut	33,7	26,0
Terveystuolto	28,0	–
Kirjanpitoarvo	286,8	256,5

Käytetyt ennusteparametrit

	Diskont- tauskorko verojen jälkeen %	Diskont- tauskorko ennen veroja %	Liikevoitto % ¹⁾	Ikuisuus- kasvu % ²⁾	Liike- vaihdon kasvu % ³⁾
2016					
Kuluttaja, Baltia	6,5	8,2	3,6	3,0	9,2
Kuluttaja, Ruotsi	7,1	9,1	6,1	2,0	2,8
Palvelut, Ruotsi	7,1	9,1	1,6	2,0	10,3
Terveystuolto, Ruotsi	7,1	9,1	2,0	2,0	3,8
Terveystuolto, Suomi	6,5	8,2	11,5	2,0	1,5
Palvelut, Suomi	6,5	8,2	4,6	2,0	5,9
2015					
Kuluttaja, Baltia	7,3	9,1	3,6	2,0	3,0
Kuluttaja, Ruotsi	7,5	9,6	6,1	2,0	2,3
Palvelut, Ruotsi	7,5	9,6	1,6	2,0	3,4

¹⁾ Liikevoittoprosenttina esitetään keskimääräisen liikevoittoprosentin muutos kolmen vuoden jaksolla

²⁾ Vuodesta 2020 alkaen

³⁾ CAGR viiden vuoden jaksolta

Ennusteparametrien %-yksikkömuutos, jolla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo ⁴⁾

	Diskont- tauskoron muutos %	Liikevoitto- prosentin muutos %	Ikuisuus- kasvun muutos %	Liike- vaihdon kasvun muutos %
2016				
Kuluttaja, Baltia	7,1	-1,9	-9,8	-19,0
Kuluttaja, Ruotsi	4,0	-1,7	-5,7	-7,7
Palvelut, Ruotsi	27,5	-1,4	–	-29,5
Terveystuolto, Ruotsi	–	–	–	–
Terveystuolto, Suomi	1,0	-1,9	-1,2	-40,3
Palvelut, Suomi	4,0	-2,0	-5,3	-49,6
2015				
Kuluttaja, Baltia	17,1	-2,6	–	-14,6
Kuluttaja, Ruotsi	2,0	-2,8	-8,7	-13,3
Palvelut, Ruotsi	28,5	-1,4	–	-114,7

⁴⁾ Muutos, joka johtaisi liikearvon osittaiseen arvonalentumiskirjaukseen muiden keskeisten oletusten pysyessä muuttumattomina

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty testauksessa käyttöarvolaskelman avulla. Käyttöarvo on laskettu ennustettujen diskontattujen rahavirtojen (DCF-malli) perusteella. Rahavirtaennusteet perustuvat nykyisen liiketoimintarakenteen mukaisiin, johdon hyväksymiin strategisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Strategisten suunnitelmien tärkeimpiä oletuksia ovat arviot markkinoiden pitkän aikavälin kokonaiskasvusta ja konsernin liiketoimintojen markkina-asetusta ja kannattavuudesta. Laskelmat on muunnettu euroiksi testausajankohdan kursseilla.

Keskeiset muuttujat arvonlennustestauksessa ovat liikevaihdon kasvuprosentti, liikevoitto-prosentti, ikuisuuskasvuprosentti ja diskonttaus korko.

Kolmen vuoden liikevaihtoennusteet pohjautuvat johdon arvioon liikevaihdon kasvusta, ulkoisista tietolähteistä (IMS) saatuihin arvioihin markkinoiden kehityksestä, ja yhtiön toimenpiteisiin perustuvaan myynnin kasvuun.

Laskelmissa käytetty ikuisuuskasvu perustuu johdon arvioihin kassavirran pitkän aikavälin kasvusta. Kasvutekijää on arvioitu ottamalla huomioon ulkoisista tietolähteistä saatavilla olevat maa- ja liiketoimintakohtaiset kasvuennusteet sekä kunkin liiketoiminta-alueen ja kassavirtaa tuottavan yksikön ominaispiirteet. Baltian rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta pitkän aikavälin kasvutekijänä on käytetty 3,0 % vuoden 2020 jälkeen. Ulkoisen tietolähteen (IMS Health) antama kasvuennuste Baltian maille vuosille 2015–2019 on 1–4 %. Ruotsin yksiköiden osalta pitkän aikavälin kasvutekijänä on käytetty 2 % vuoden 2020 jälkeen. Ulkoisen tietolähteen (IMS Health) vuosille 2015–2020 antama kasvuennuste on keskimäärin 4,2 %.

Laskennassa käytetty diskonttaus korko perustuu konsernin painotettuun keskimääräiseen pääomakustannukseen, kuhunkin toimintamaahan ja liiketoimintaan liittyvät riskit kussakin liiketoimintasegmentissä huomioiden. Diskonttauskoron laskennan kannalta merkittävin tekijä on pitkän aikavälin riskitön korko toimintamaassa. Suomen ja Baltian rahavirtaa tuottavien yksiköiden riskittömänä korkona on käytetty 0,5 (1,6) %. Ruotsin rahavirtaa tuottavien yksiköiden riskittömänä korkona on käytetty 1,1 (1,8) %. Oriola-KD on diskonttaus-korkoja määrittäessään hankkinut määrittämiseen liittyvän tiedon ulkoisesta tietolähteestä.

Arvioiden käyttö: *Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonlennustestauksen varalta ne omaisuuserät, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sekä arvioidaan viitteitä arvonlennustestauksesta laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Arvioina käyttöarvosta testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä. Mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää omaisuuden kerrytettävissä olevan rahavirran tai käyvän arvon, kirjataan erotuksesta arvonalennuskulu. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.*

6. Rahoitusrakenne ja -kustannukset

6.1. Rahoituskustannukset

Korkotuotot ja -kulut: Korkotuotot ja -kulut kirjataan ajan kulumisen perusteella käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Vuoden 2016 keskimääräinen rahoituskorko oli 1,26 (1,50) %.

6.1.1. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2016	2015
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	0,3	0,2
Korkotuotot käypään arvoon kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista	–	0,1
Kurssivoitot lainoista ja muista saamisista, netto	0,8	1,9
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Yhteensä	1,1	2,2
Rahoituskulut		
Korkokulut käypään arvoon kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista	0,1	–
Korkokulut suojauslaskennan alaisista koronvaihtosopimuksista	1,2	1,0
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	2,8	4,0
Kurssitappiot käypään arvoon kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista, netto	0,8	2,3
Muut rahoituskulut	0,9	1,4
Yhteensä	5,8	8,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	–4,7	–6,5

6.2. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat: Oriola-KD-konsernin rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat
- Lainat ja muut saamiset
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

Luokittelu tapahtuu rahoitusvaran tai -velan hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusinstrumenttien kirjaus konsernitaseeseen tapahtuu kaupan toteuttamispäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavaksi rahoitusvaraksi ja -velaksi kirjataan rahamarkkinasijoitukset sekä johdannaisopimukset, jotka eivät täytä IAS 39 suojauslaskennan ehtoja ja jotka

Tilinpäätös

luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä. Ryhmään kuuluvat varat ovat lyhytaikaisia, joiden maturiteetti on alle vuoden, ja ne arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkina-hinnalla. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jonka aikana ne ovat syntyneet. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt olennaisilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja pankkitileillä olevista varoista.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai muuten määriteltävissä olevia. Näitä saamisia ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa ja ne kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Saamiset kuuluvat lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei niiden eräpäivä ole yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen. Tähän ryhmään kuuluvat lisäksi myynti- ja muut saamiset. Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen arvon mukaisesti. Myyntisaamisista tehdään arvonalentumiskirjaus, kun on olemassa perusteltu syy olettaa, ettei konserni tule saamaan kaikkia saataviaan alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys,

maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen olennainen viivästyminen ovat perusteltuja syitä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Arvonalentumiset kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan kuluksi. Ei-palautumisoikeudellisesti myyntiin myyntisaamisiin liittyvä luottoriski ja sopimusperusteiset oikeudet saamiin siirtyvät myyntihetkellä pois konsernilta ja järjestelyyn liittyvät kulut kirjataan rahoituskuluihin.

Myytävisissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka ovat nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei voida luokitella muihin ryhmiin. Ne sisältyvät taseen pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei rahoitusvaraa ole tarkoitus myydä tilinpäätöshetkeä seuraavan 12 kuukauden aikana.

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat kirjataan konsernitaseeseen hankintahetkellä saatujen nettovarojen arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Korkokulut kirjataan tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Tilinpäätöshetkestä seuraavan 12 kuukauden kuluessa erääntyvät rahoitusvelat, sisältäen käytössä olevat pankkitililimitit, käsitellään lyhytaikaisina rahoitusvelkoina ja tämän jälkeen erääntyvät pitkäaikaisina rahoitusvelkoina.

6.2.1. Rahoitusvarat ja -velat

Milj. euroa	Liitetieto	2016		2015	
		Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset					
	4.2.3.	0,1	0,1	0,1	0,1
Lainat ja muut saamiset					
Rahavarat					
	6.2.4.	60,8	60,8	121,9	121,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset					
	4.2.3.	209,9	209,9	227,4	227,4
Rahoitusvarat yhteensä		270,8	270,8	349,4	349,4
Johdannaissopimukset – suojauslaskennassa					
	4.8.1./4.8.2.	0,9	0,9	1,6	1,6
Muut pitkäaikaiset velat					
	4.8.2.	0,4	0,4	0,5	0,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset					
	4.8.1.	–	–	1,3	1,3
Ehdollinen vastike					
	4.8.2./6.2.5.	2,7	2,7	12,4	12,4
Jaksotettuun hankintamenuun arvostetut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat					
	6.2.5.	84,6	84,6	66,9	66,9
Lyhytaikaiset korolliset velat					
	6.2.5.	48,5	48,5	49,3	49,3
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat					
	4.8.1.	542,3	542,3	594,5	594,5
Rahoitusvelat yhteensä		679,4	679,4	726,5	726,5

Tilinpäätös

6.2.2. Käyvän arvon hierarkia

Milj. euroa					
2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	
Varat					
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat johdannaissopimukset	-	0,1	-	0,1	
Velat					
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	0,9	-	0,9	
Ehdollinen vastike	-	-	2,7	2,7	
2015					
Varat					
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat johdannaissopimukset	-	0,1	-	0,1	
Velat					
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	1,6	-	1,6	
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat johdannaissopimukset	-	1,3	-	1,3	
Ehdollinen vastike	-	-	12,4	12,4	

Taso 1: Identtiset omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

6.2.3. Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusveloista

Milj. euroa	2016	2015
Tasearvo 1.1.	12,4	14,7
Kirjaukset rahoituskuluihin	0,2	0,9
Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvelkojen vähennys	-21,9	-3,4
Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvelkojen lisäys	11,9	-
Muuntoerot	0,1	0,2
Tasearvo 31.12.	2,7	12,4

Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin (taso 3) on kirjattu ehdollinen vastike. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun kassavirran menetelmää. Laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu konsernin painotettuun keskimääräiseen pääomakustannukseen.

Rahoitusvelkojen käyvän arvon aleneminen liittyy Medstop-hankinnan ehdollisen vastikkeen maksumuutoksiin.

6.2.4. Rahavarat

Milj. euroa	2016	2015
Käteisvarat ja pankkitileillä olevat varat	60,8	121,9
Yhteensä	60,8	121,9

6.2.5. Rahoitusvelat

Pitkäaikaiset		
Milj.eur	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	83,4	65,3
Rahoitusleasingvelat	1,2	1,6
Yhteensä	84,6	66,9

Lyhytaikaiset

Milj.eur	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	10,5	10,9
Yritystodistulainat	15,0	13,0
Saadut ennakot	21,5	23,9
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,6
Ehdollinen vastike ¹⁾	-	12,4
Yhteensä	48,5	61,7

¹⁾ Ehdollinen vastike on arvostettu käypään arvoon, kts. liite 6.2.1.

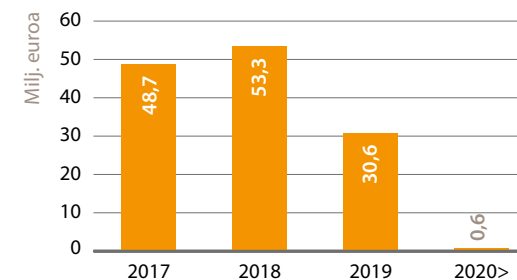
Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen

Milj.eur	2016	2015
1-5 vuotta	84,6	66,9
Yli 5 vuotta	-	-
Yhteensä	84,6	66,9

Rahoitusvelat valuutoittain

Milj.eur	2016	2015
EUR	67,8	37,1
SEK	65,3	91,5
Yhteensä	133,1	128,6

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma

Tilinpäätös

6.2.6. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	2016	2015
Annetut vakuudet		
Annetut takaukset konserniyhtiöiden puolesta	8,3	8,5
Annetut takaukset muiden yhtiöiden puolesta	1,0	2,0
Annetut yritysikiinnitykset	3,4	2,3
Muut takaukset ja vastuut	1,0	1,0
Yhteensä	13,6	13,7

Muiden yhtiöiden puolesta annetut takaukset liittyvät myytyihin Venäjän liiketoimintoihin. Muiden yhtiöiden puolesta annetut takaukset erääntyivät 31.12.2016.

Merkittävimmät konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset liittyvät Ruotsin tytäryhtiön ostovelkojen vakuudeksi annettuun pankkitakaukseen. Oriola-KD Oyj on antanut lisäksi 2,7 (2,8) miljoonaa euroa emoyhtiötakauksia tytäryhtiöiden ostovelkojen vakuudeksi.

6.3. Rahoitusriskien hallinta

Oriola-KD:n liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä hallitaan Oriola-KD:n hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Oriola-KD konsernin keskitetty rahoitustoiminto vastaa rahoituspolitiikan toteuttamisesta, seurannasta ja raportoinnista.

Oriola-KD:n rahoitustoiminnon päätehtäviä ovat rahoituksen riittävyyden ja likviditeetin turvaaminen sekä valuutta- ja korkoriskin tehokas hallinta.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojautua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta heilahteluilta sekä minimoida valuutta-, korko-, jälleerahoitus ja likviditeettiriskin vaikutus konsernin kassaan, tulokseen ja omaan pääomaan. Rahoitusriskien suojaamisessa käytettävät instrumentit on määritelty rahoituspolitiikassa.

Valuuttariski: Oriola-KD:n merkittävimmät maakohtaiset toimintavaluutat ovat euro (EUR) ja Ruotsin kruunu (SEK). Merkittävä osa ostoista ja myynneistä tehdään tytäryhtiöiden raportointivaluutoissa, mikä oleellisesti vähentää valuuttariskiä. Oriola-KD:n sisäiset lainat ja talletukset ovat tytäryhtiöiden paikallisissa valuutassa.

Transaktioriski: Transaktioriskiä syntyy liiketoimintayksiköiden kaupallisista ja rahoitukseen liittyvistä tapahtumista ja maksuista, jotka ovat muussa valuutassa kuin yksikön raportointivaluutta. Oriola-KD:n liiketoiminnoissa transaktioriski on vähäinen johtuen liiketoimintojen luonteesta. Oriola-KD:n sisäiset lainat ja talletukset ovat rahoituspolitiikan mukaisesti toteutettu tytäryhtiöiden paikallisissa valuutassa, pääosin Ruotsin kruunussa. Lisäksi Oriola-KD Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 62,8 (91,5) miljoonaa euron Ruotsin kruunumääräinen ulkoinen laina. Rahoituspolitiikan mukaan tase-eristä muodostuva tulosvaikutteinen valuuttariski pyritään suojaamaan täysimääräisesti johdannaispimuksilla. Tilinpäätöshetkellä Ruotsin kruunumääräinen transaktiopoositio oli 1,2 (4,8) miljoonaa euroa.

Translaatoriski: Oriola-KD:n merkittävin translaatoriski on Ruotsin kruunussa. Oriola-KD:lle syntyy translaatoriskiä Ruotsin tytäryhtiöihin tehdyistä pääomasijoituksista ja tytäryhtiöiden taseessa olevasta valuuttamääräisestä liikearvosta. Oriola-KD ei ole suojannut omiin pääomiin

liittyviä translaatoriskejä tilinpäätöshetkellä. Tilinpäätöshetkellä Ruotsin kruunumääräinen translaatiopoositio oli 240,2 (231,9) miljoonaa euroa.

Valuuttariskin herkkyyshanalyysi: Ruotsin kruunun valuuttakurssin kymmenen prosentin heikentyminen/vahvistuminen vaikuttaisi Oriola-KD:n tulokseen verojen jälkeen $-/+0,3$ ($-/+0,4$) miljoonaa euroa ja konsernin oman pääoman muuntoeroihin $-/+21,8$ ($-/+21,1$) miljoonaa euroa.

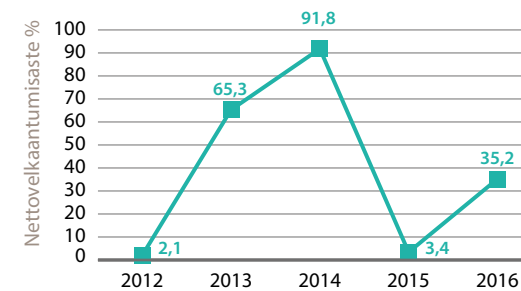
Maksuvalmiusriski: Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja limiittien ylläpitäminen siten, että Oriola-KD suoriutuu kaikista taloudellisista velvoitteistaan. Konsernin maksuvalmiudenhallinta perustuu rullaavaan 12 kuukauden kassavirtaennusteeseen sekä viikoittain laadittavaan rullaavaan neljän viikon kassavirtaennusteeseen. Oriola-KD on hajauttanut jälleerahoitusriskinsä useille eri vastapuolille ja useaan rahoituslähteeseen.

Oriola-KD:n maksuvalmiutta turvaavat vuonna 2018 erääntyvä 100 (100) miljoonaa euron sitova luottolimiittisopimus ja lyhytaikaiset ei-sitovat pankkitilimiinit 15,2 (35,4) miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä limiitit eivät olleet käytössä. Lisäksi Oriola-KD:lla on 200 (200) miljoonaa euron suuruinen yritystodistusohjelma. Yritystodistuksia oli tilinpäätöshetkellä emittoituna 15,0 (13,0) miljoonaa euroa. Oriola-KD:n rahavarat 31.12.2016 olivat 60,8 (121,9) miljoonaa euroa.

Oriola-KD:n nettokäyttöpääoma oli tilinpäätöshetkellä $-112,2$ ($-152,6$) miljoonaa euroa. Oriola-KD:n nettokäyttöpääoma oli tilinpäätöshetkellä negatiivinen johtuen päämies- ja asiakassopimuksissa määritetyistä maksuajoista sekä käytössä olevista ei-palautumisoikeudellisten myyntisaamisten myyntiohjelmista Ruotsin vähittäis- ja tukkukaupassa. Konsernin päämies- ja asiakassopimukset pohjautuvat pitkäaikaisiin ja vakiintuneisiin sopimuksiin eikä niiden ehdoissa odoteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia vuonna 2017.

Oriola-KD:lla on toistaiseksi voimassa olevia puitesopimuksia, joiden mukaan yhtiöllä on oikeus myydä Ruotsin vähittäis- ja tukkukauppaan liittyviä myyntisaamia rahoituslaitoksille ilman palautumisoikeutta. Myyntisaamia oli myyty tilinpäätöshetkellä 118,5 (114,6) miljoonaa euroa. Ohjelmien koossa ei odoteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia vuonna 2017.

Nettovelkaantumisaste

Korkoriski: Korkoriski muodostuu markkinakorkojen vaihtelusta aiheutuvasta vaihtuvakoroisten lainojen koronmuutoksista sekä rahoitusinstrumenttien arvon muutoksista (hintariski). Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida markkinakorkojen muutosten vaikutusta tuloslaskelmaan. Korkoriskiä arvioidaan herkkyysanalyysin ja korkoduraation avulla.

Oriola-KD:n korkoriski tilinpäätöshetkellä muodostuu 60,8 (121,9) miljoonan euron rahavaroista, 133,1 (128,6) miljoonan euron rahoitusveloista ja 118,5 (114,6) miljoonan euron ei-palautumisoikeudellisten saamisten myynnistä Ruotsissa. Korkoriskistä oli tilinpäätöshetkellä suojattu 54,4 (56,7) miljoonaa euroa. Keskikorko, sisältäen ei-palautumisoikeudellisten saamisten myynnin ja korkojohdannaiset oli 1,26 (1,5), korkoduraatio oli 5 (7) kuukautta. Korkosuojauksiin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa.

Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousu tilinpäätöshetken bruttovelkamäärällä ja oletuksella, että saamisten myyntiohjelmat Ruotsissa jatkuvat normaalisti, vaikuttaisi konsernin korkokuluihin seuraavan vuoden aikana -0,9 (-1,1) miljoonaa euroa (sisältäen johdannaiset). Konsernin omaan pääomaan markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousu tilinpäätöshetkellä olisi vaikuttanut 0,6 (1,2) miljoonaa euroa (sisältäen johdannaiset).

Luotto- ja vastapuoliriskit: Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä tai siitä, että rahoituslaitokset jättävät talletuksiin ja johdannaiskauppoihin liittyvät velvoitteensa suorittamatta. Oriola-KD:n rahoituspolitiikassa määritellään luotto-, sijoitus- ja vastapuoliriskien hallinnan periaatteet.

Sijoituskohteille ja johdannaisopimusten vastapuolille on luottokelpoisuuden ja vakavaraisuuden perusteella määritetty luottorajat, joita seurataan ja päivitetään säännöllisesti.

Yhtiön liiketoiminta-alueet vastaavat kaupallisten saatavien luottoriskien hallinnasta. Oriola-KD:lla ei ollut tilinpäätöshetkellä merkittäviä riskikeskittyviä myyntisaamisissaan johtuen lukumääräisesti laajasta ja maittain hajautuneesta asiakaskunnasta. Suomen ja Ruotsin tukkukauppa perustuu vakiintuneisiin asiakassuhteisiin sekä alalla yleisesti noudatettavaan sopimusehtoihin, mikä olennaisesti pienentää myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä. Ruotsin vähittäiskauppaan ei liity olennaisia luottoriskejä liiketoimintojen luonteesta johtuen. Suomen tukkukaupassa liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä pienentää apteekeilta saadut korolliset ennakkomaksut. Korolliset ennakkomaksut esitetään tilinpäätöksessä taseen lyhytaikaisissa rahoitusveloissa. Ruotsin tukku- ja vähittäiskaupassa luottoriskiä pienentää rahoituslaitoksille ei-palautumisoikeudellisesti myydyt myyntisaamiset ja käytössä olevat luottotapiovuokutukset.

Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjatut myyntisaamisten arvonalennukset olivat 0,0 (0,1) miljoonaa euroa. Myyntisaamisten tarkempi ikäjakama on esitetty liitteessä Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Pääoman hallinta: Oriola-KD:n tavoitteena on tehokas pääomarakenne, joka mahdollistaa jatkuvien velvoitteiden hoitamisen ja kustannustehokkaan toiminnan kaikissa olosuhteissa. Pääomarakennetta seurataan sijoitetun pääoman tuoton ja nettovelkaantumisasasteen avulla.

Oriola-KD Oyj:n pitkän aikavälin tavoitteet perustuvat kasvuun, kannattavuuteen ja taseeseen liittyviin tunnuslukuihin. Konsernin pitkäaikavälin tavoitteena on markkinakasvun mukainen liiketoiminnan kasvu, vuotuisen osakekohtaisen tuloksen kasvu yli 5 prosenttia (ilman oikaisueriä), sijoitetun pääoman tuotto yli 20 prosenttia ja oikaistu nettovelkaantumisaste 30–60 prosenttia. Nettovelkoja oikaistaan lisäämällä velkoihin myydyt myyntisaamiset.

Oriola-KD:n tavoitteena on jakaa kasvava vuosittainen osinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Oriola-KD:n pitkäaikainen luottolimiitti-lainasopimus sisältää taloudellisia kovenantteja, jotka perustuvat nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen sekä nettovelkaantumisasasteeseen. Tilinpäätöshetkellä rahoitussopimuksen kovenanttiehdot täyttyivät selvästi.

Pääoman hallintaan liittyvät tunnusluvut on esitetty edellä kohdassa Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut.

6.3.1. Rahoitusvelkojen ja johdannaisvelkojen maturiteettijakauma

31.12.2016

Milj. euroa	2017	2018	2019	2020→	Yhteensä
Korolliset					
Lainat rahoituslaitoksilta ja yritystodistuslainat	26,6	53,1	30,5	0,4	110,6
Rahoitusleasingvelat	1,3	0,9	0,4	0,1	2,7
Saadut ennakkomaksut	21,9	-	-	-	21,9
Korottomat					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	557,0	-	-	-	557,0
Velat koronvaihtosopimuksista	0,6	-	0,3	-	0,9
Ehdollinen vastike	-	-	-	2,7	2,7
Saamiset valuuttajohdannaisista	-12,0	-	-	-	-12,0
Velat valuuttajohdannaisista	12,1	-	-	-	12,1
Yhteensä	607,6	54,0	31,2	3,1	696,0

31.12.2015

Milj. euroa	2016	2017	2018	2019→	Yhteensä
Korolliset					
Lainat rahoituslaitoksilta ja yritystodistuslainat	25,9	13,0	55,0	-	93,9
Rahoitusleasingvelat	1,7	1,2	0,4	0,0	3,4
Saadut ennakkomaksut	24,3	-	-	-	24,3
Ehdollinen vastike	12,4	-	-	-	12,4
Korottomat					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	595,9	-	-	-	595,9
Velat koronvaihtosopimuksista	1,1	0,7	0,0	-0,1	1,6
Saamiset valuuttajohdannaisista	-125,6	-	-	-	-125,6
Velat valuuttajohdannaisista	126,9	-	-	-	126,9
Yhteensä	662,5	15,0	55,4	-0,1	732,7

Tilinpäätös

6.3.2. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta: Oriola-KD käsittelee johdannaissopimukset IAS 39:n, Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti. Konserni on luokitellut johdannaiskaupat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, ellei niihin sovelleta suojauslaskentaa. Valuuttatermiinien ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo määritetään arvostamalla ne tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Positiiviset arvostuserot esitetään konsernitaseessa myyntisaamisissa ja muissa saamisissa sekä negatiiviset arvostuserot ostovelloissa ja muissa lyhytaikaisissa veloissa. Konserni ei ole soveltanut suojauslaskentaa valuuttamääräisiä tase-eriä ja erittäin todennäköisiä ennakoituja rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin. Näiden johdannaissopimusten käyvän arvon muutos kirjataan joko muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, mitä erää operatiivisesti on suojattu.

Oriola-KD soveltaa suojauslaskentaa ei-palautumisoikeudellisesti myytyjen myyntisaamisten rahavirran suojaamiseen. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuva korko on muutettu kiinteäksi. Suojauslaskentaa aloitettaessa on dokumentoitu suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suhde sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet. Suojaussuhteen tehokkuutta testataan vähintään neljännesvuosittain. Johdannaissopimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tehokkaalta osalta oman pääoman suojausrahastoon ja mahdollinen tehoton osuus kirjataan tarvittaessa rahoituseriin.

Milj. euroa	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Sopimusten nimellisarvo
2016			
Rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset			
Koronvaihtosopimukset	–	0,9	54,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset			
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	0,1	–	12,1
2015			
Rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset			
Koronvaihtosopimukset	–	1,6	56,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset			
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	–	1,2	126,9

Tilinpäätöshetkellä avoinna olevat johdannaiset erääntyvät seuraavan 12 kuukauden kuluessa lukuun ottamatta rahavirtaa suojaavia koronvaihtosopimuksia. Oriola AB:n saamisten myynnistä aiheutuvan rahavirran korkoriski on suojattu koronvaihtosopimuksilla. Korkojohdannaisten käypä arvo perustuu sopimuksesta aiheutuviin kassavirtoihin. Nämä koronvaihtosopimukset ovat kokonaisuudessaan määritetty rahavirran suojausiksi, joiden käypien arvojen muutokset kirjataan tehokkaalta osin muihin laajan tuloksen eriin ja tehoton osuus tulosvaikutteisesti.

Termiini-, valuutanvaihto- ja lyhytaikaiset koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöshetken markkinanoteerauksia. Konsernilla ei ollut rahavirtaa suojaavia termiini- tai valuutanvaihtosopimuksia vuoden 2016 lopussa.

Laadintaperiaate

Johdannaisten käyvät arvot on kirjattu taseeseen bruttomääräisinä, sillä konsernin johdannaissopimuksiin liittyvät eri nettomääräiset sopimukset liittyvät credit event -tapah-tumiin, eivätkä mahdollista nettomääräistä. Konserni ei ole antanut tai saanut vakuuksia johdannaistapahduksilta.

Oriola-KD:lla on johdannaissopimustensa usean pankin kanssa ja transaktiot tehdään yleisjohdannaissopimusten mukaisesti, jotka mahdollistavat kaikkien sopimukseen kuuluvien erien nettomääräisen. Tilinpäätöshetkellä yleisjohdannaissopimusten mahdollistaman nettomääräisen jälkeisen vastapuoliriskin määrä Oriola-KD:lle oli 0,1 (0,1) ja vastapuolille 0,9 (2,9) miljoonaa euroa.

Valuuttajohdannaisten nimellisarvo on sopimusten valuuttamääräisen nimellisarvon euro-vasta-arvo tilinpäätöshetkellä.

6.4. Oma pääoma, osakkeet ja valtuutukset

Omat osakkeet: Kun Oriola-KD Oyj ostaa omia osakkeitaan, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset vähentävät omaa pääomaa. Kun nämä osakkeet myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä tuloverojen vaikutus, merkitään omaan pääomaan.

Osakepääoma: Oriola-KD Oyj:n osakepääoma 31.12.2016 oli 147 899 766,14 euroa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2016.

Suojausrahasto: Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksessa solmittujen ja suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan.

Käyttörahasto: Käyttörahasto sisältyy yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Käyttörahasto on muodostunut vuonna 2006 Oriola-KD:n kaupparekisteriin merkinnän yhteydessä. Yhtiö ei jakanut 14.3.2016 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti varoja osakkeenomistajille. Käyttörahastoon kirjatut varat olivat 19,4 miljoonaa euroa 31.12.2016.

Hybridilaina: Oriola-KD lunasti takaisin 20.2.2014 liikkeeseen lasketun 40 miljoonan euron oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) kertyneine korkoineen. Laina lunastettiin takaisin 20.4.2015 lainaehtojen mukaisesti 103 prosenttia arvolla nimellispääomasta. 31.12.2016 Oriola-KD:lla ei ollut hybridilainoja.

Muut rahastot

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto: Oriola-KD toteutti suunnatun maksullisen osakeannin kesäkuussa 2009, jossa laskettiin liikkeelle 9 350 000 kappaletta uutta B-sarjan osaketta. Osakeannin nettotuotto oli 20,7 miljoonaa euroa. Osakeannista saadut varat kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. 19.4.2011 yhtiö jakoi 6.4.2011 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti varoja osakkeenomistajille sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta pääoman palautuksena 0,13 euroa osaketta kohden, yhteensä 19,7 miljoonaa euroa.

Oriola-KD Oyj järjesti vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä merkintäoikeusannin, jonka merkintäaika päättyi 3.3.2015. Annissa merkittiin 9 429 742 uutta A-osaketta ja 20 798 643 uutta B-osaketta joilla kerättiin 75,6 miljoonan euron bruttovarat. Yhtiö kirjasi sijoitetun vapaan pääoman rahastoon osakeannista kerätyt bruttovarat sekä antiin liittyvät kulut veroilla

vähennettynä, yhteensä 73,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 aikana sijoitetun vapaan pääoman rahasto ei muuttunut, ja rahastoon kirjatut varat olivat 74,8 miljoonaa euroa 31.12.2016.

Muuntoerot: Muuntoerot sisältävät konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelman keskipäivämuuntamisesta ja taseen tilinpäätöspäivän kurssilla syntyvät kurssierot. Lisäksi muuntoeroihin sisältyy kurssiero ulkomaisille tytäryhtiöille annetuista sisäisistä lainoista, joiden suorittamista ei ole suunniteltu eikä suorittaminen ole todennäköisesti ennakoitavissa tulevaisuudessa.

Osakkeet: Yhtiössä on A-osakkeita enintään 500 000 000 kappaletta ja B-osakkeita enintään 1 000 000 000 kappaletta. Vuoden 2016 lopussa osakkeita oli yhteensä 181 486 213 kappaletta, joista A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 55 484 648 ja B-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 126 001 565. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Jokainen A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään 20 äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä. Osakkeenomistaja ei saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä. Molemmat osakesarjat antavat osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon. Yhtiöjärjestyksen 3 §:n nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeiden muuntamista B-osakkeiksi.

Oriola-KD Oyj:n A- ja B-sarjan osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingin päälisalla. Yhtiön toimiala pörssissä 31.12.2016 oli Terveystieteiden ja lääketieteiden osasto ja toimialaluokka Terveystieteiden ja lääketieteiden osasto. A-osakkeiden kaupankäyntitunnus on OKDAV ja B-osakkeiden kaupankäyntitunnus on OKDBV.

Osakeanti 2015: Oriola-KD Oyj järjesti vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä merkintä-oikeusannin, jonka merkintäaika päättyi 3.3.2015. Annin jälkeen yhtiöllä Oriola-KD osakkeiden lukumäärä nousi 181 486 213 osakkeeseen. Yhtiö keräsi osakeannilla 75,6 miljoonan euron bruttovarat.

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet: Yhtiön hallussa on 96 822 kappaletta yhtiön B-osaketta, jotka edustavat noin 0,05 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja noin 0,01 prosenttia kokonaisuäänimäärästä.

Osakkeiden vaihto ja kurssikehitys: Vuonna 2016 Oriola-KD Oyj:n osakkeita vaihdettiin, pois lukien yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, 13,4 prosenttia koko osakemäärästä. Osakkeiden vaihto A-sarjan keskimääräisestä osakemäärästä oli 3,4 prosenttia ja B-sarjan keskimääräisestä osakemäärästä, pois lukien yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, 17,9 prosenttia.

Oriola-KD Oyj:n A-sarjan osakkeiden keskipäivämuuntamisarvo oli 4,16 euroa ja B-sarjan osakkeiden keskipäivämuuntamisarvo oli 4,20 euroa. Kaikkien osakkeiden markkina-arvo 31.12.2016 oli 778,9 (779,6) miljoonaa euroa, josta A-sarjan osakkeiden markkina-arvo oli 235,8 miljoonaa euroa ja B-sarjan osakkeiden markkina-arvo oli 543,1 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajat: Oriola-KD Oyj:llä oli 31.12.2016 yhteensä 28 558 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröityjä osakkeita oli 31.12.2016 yhteensä 29 699 406 kappaletta, mikä vastasi 16,4 prosenttia kaikista osakkeista ja 6,3 prosenttia kaikista äänistä.

Osakkeiden muunnokset: Yhtiöjärjestyksen 3 §:n nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-sarjan osakkeiden muuntamista B-sarjan osakkeiksi. 1.1.–31.12.2016 välisenä aikana A-sarjan osakkeita ei muunnettu B-sarjan osakkeiksi.

Johdon osakeomistus: Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä näiden määräysvalta-yhteisöt omistivat 31.12.2016 Oriola-KD Oyj:n osakkeita yhteensä 443 153 osaketta, eli 0,25 prosenttia koko osakekannasta ja 0,04 prosenttia äänivallasta.

Valtuutukset: 14.3.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 5 650 000 A-osaketta ja 12 500 000 B-osaketta, mikä yhdessä vastaa noin 10,00 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäoikeudesta. Valtuutuksen nojalla voidaan myös myydä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita NASDAQ Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia B-osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 18 000 000 yhtiön B-osaketta, mikä määrä vastaa noin 9,92 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäoikeudesta. Valtuutuksen nojalla voidaan myös myydä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita NASDAQ Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen aikaisemmin saamat osakeantivaltuutukset kumottiin lukuun ottamatta 20.3.2013 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antamia valtuutuksia, joiden nojalla hallitus voi päättää enintään 1 715 000 B-osaketta koskevien suunnattujen maksullisten ja maksuttomien osakeantien järjestämisestä Oriola-KD-konsernin johdon osakepohjaisen kannustinjärjestelmän sekä Oriola-KD-konsernin avainhenkilöiden osakesäästöohjelman toteuttamiseksi.

Yhtiökokous valtuutti lisäksi hallituksen päättämään enintään 18 000 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta, mikä määrä vastaa kokouskutsun päivänä noin 9,92 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutusta voidaan käyttää vain siten, että yhtiön ja sen tytäryhteisöjen hallussa voi kulloinkin olla yhteensä enintään yksi kymmenesosa yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet voidaan hankkia myös muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmiä taikka muutoin luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa enintään kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 30.3.2015 hallitukselle antaman valtuutuksen päättää yhtiön omien B-osakkeiden hankkimisesta.

Muut valtuutukset: Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta muuhun osakeantiin eikä optio- tai muiden erityisten oikeuksien antamiseen.

6.4.1. Osakepääoma

Osakepääoma		A-osakkeet	B-osakkeet	Yhteensä
Osakkeiden lukumäärä 1.1.2016	kpl	55 484 648	126 001 565	181 486 213
A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	kpl	–	–	–
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	kpl	55 484 648	126 001 565	181 486 213
Äänimäärä 31.12.2016	kpl	1 109 692 960	126 001 565	1 235 694 525
Osakepääoma osakelajeittain 31.12.2016	Milj. euroa	45,2	102,7	147,9
Osuus osakkeiden lukumäärästä	%	30,6	69,4	100,0
Osuus osakkeiden äänimäärästä	%	89,8	10,2	100,0
Osakkeiden lukumäärä 1.1.2015	kpl	47 148 710	104 109 118	151 257 828
Merkintäoikeusanti	kpl	9 429 742	20 798 643	30 228 385
A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	kpl	–1 093 804	1 093 804	–
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2015	kpl	55 484 648	126 001 565	181 486 213
Äänimäärä 31.12.2015	kpl	1 109 692 960	126 001 565	1 235 694 525
Osakepääoma osakelajeittain 31.12.2015	Milj. euroa	45,2	102,7	147,9
Osuus osakkeiden lukumäärästä	%	30,6	69,4	100,0
Osuus osakkeiden äänimäärästä	%	89,8	10,2	100,0

Milj. euroa	2016	2015
Emoyhtiön osakepääoma 31.12.	147,9	147,9
Tytäryhtiöosakkeiden arvonkorotuksen eliminointi konsernissa	–111,7	–111,7
Konsernin osakepääoma 31.12.	36,2	36,2

6.5. Osakekohtainen tulos, osinko ja muu voitonjako

Osakekohtainen tulos: Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos keskimääräisellä painotetulla osakemäärällä, jota laskettaessa on vähennetty konsernin hallussa kulloinkin olevat omat osakkeet. Laimennusvaikutuksella oikaistussa osakekohtaisessa tuloksessa otetaan huomioon mahdollinen osakepohjaisten kannustinjärjestelmien vaikutus.

Osingonjako ja muu voitonjako: Osingonjako ja muu voitonjako pitää sisällään yhtiökokouksen päättämät osingot sekä pääomapalautukset. Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osingonjakoa ja muuta voitonjakoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää. Osingonjako ja muu voitonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana voitonjako hyväksytään yhtiökokouksessa.

Osinkopolitiikka ja varojenjakoehdotus: Oriola-KD:n tavoitteena on jakaa vuosittain kasvava osinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Yhtiön strategia ja taloudellinen asema otetaan huomioon vuosittaista osinkoa määritettäessä.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,14 (0,13) euroa/osake.

6.5.1. Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos Milj. euroa	Jatkuvat toiminnot		Lopetetut toiminnot		Sisältäen lopetetut toiminnot	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	42,8	44,5	–	0,1	42,8	44,6
Yhteensä	42,8	44,5	–	0,1	42,8	44,6

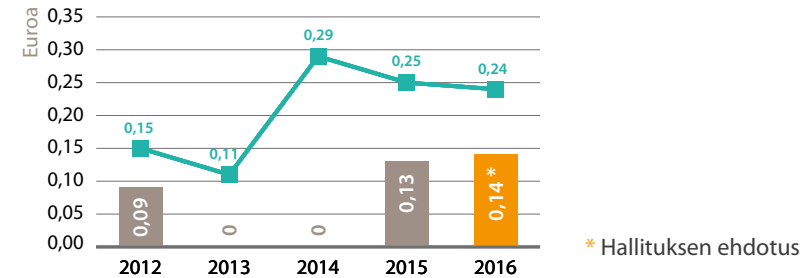
Osakkeita keskimäärin kpl

Laimentamaton	181 389 391	177 501 818	181 389 391	177 501 818	181 389 391	177 501 818
Laimennusvaikutuksella oikaistu	181 389 391	177 501 818	181 389 391	177 501 818	181 389 391	177 501 818

Tulos/osake euroa

Laimentamaton	0,24	0,25	–	0,00	0,24	0,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu	0,24	0,25	–	0,00	0,24	0,25

Osakekohtainen tulos ja osinko

7. Konsolidointi

Konsolidointiperiaatteet: Konsernitilinpäätös sisältää Oriola-KD Oyj:n ja kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset kateet eliminoidaan. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille kuuluviin osuuksiin. Hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Mahdollinen ehdollinen vastike on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu muihin korollisiin velkoihin. Ehdollisen kauppahinnan muutokset ja hankintaan liittyvät menot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomille omistajille kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan, ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus hankitusta tytäryrityksestä arvostetaan tapauskohtaisesti joko suhteellisenä osuutena hankitun yrityksen nettovaroista tai käypään arvoon. Emoyrityksen omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan muutokseen käsitellään oman pääoman liiketoimina. Määräysvallan menettämisen yhteydessä jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon ja erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin yhdistetään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään siitä lähtien, kun yrityksestä on tullut osakkuusyritys, ja luovutetut yhtiöt yhdistellään myyntihetkellä saakka.

Ulkomaanrahan määräiset erät: Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu. Tytäryhtiöiden tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvaa kunkin tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia ja ei-monetaariset erät tapahtumapäivän kurssiin pois lukien käypiin arvoihin arvostetut erät, jotka on muunnettu arvostuspäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi raportointikauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuttamisesta keskikurssiin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin mukaan, on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Laadintaperiaate

Emoyhtiön taseeseen merkityt saamiset ulkomaisilta tytäryhtiöiltä katsotaan osaksi nettosijoitusta, mikäli niiden suorittamista ei ole suunniteltu eikä suorittaminen ole todennäköisesti ennakoitavissa tulevaisuudessa. Saamisista aiheutuvat kurssierot kirjataan konsernitilinpäätöksessä oman pääoman muuntoeroihin.

7.1. Konserniyhtiöt ja lähipiiritapahtumat

7.1.1. Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöt	Kotimaa	Omistus- osuus %	Konserni Äänivalta- osuus %	Omistus- osuus %	Emoyhtiö Äänivalta- osuus %
Emoyhtiö Oriola-KD Oyj					
Oriola Oy	Suomi	100	100	100	100
Oriola AB	Ruotsi	100	100	100	100
Kronans Droghandel Apotek AB	Ruotsi	100	100	100	100
Svensk dos AB	Ruotsi	100	100	100	100
PharmaService Oy	Suomi	100	100	100	100
Farenta Oy	Suomi	70,9	70,9	70,9	70,9
Oriola Oy	Suomi	100	100	100	100
AS Oriola	Viro	100	100		
Oriola Eesti Oü	Viro	100	100		
SIA Oriola Riga	Latvia	100	100		
UAB Oriola Vilnius	Liettua	100	100		
SIA Panpharmacy	Latvia	100	100		
Farenta Oy	Suomi	70,9	70,9	70,9	70,9
Farenta 1 Oy	Suomi	100	100		
Farenta 2 Oy	Suomi	100	100		
Farenta 3 Oy	Suomi	100	100		
Secret Files Oy	Suomi	100	100		
Farenta 4 Oy	Suomi	100	100		
Farenta Polska Zp.oo	Puola	100	100		

Muutokset konsernirakenteessa: Oriola-KD saattoi päätökseen Svensk dos AB annosjakeluyhtiön hankinnan 8.2.2016. Toisella vuosineljänneksellä Oriola-KD perusti uuden tytäryhtiön Viroon lääkemerkintäpalveluja ja kuluttajatuotteiden tukkutoimintaa varten.

Kolmannella vuosineljänneksellä Oriola-KD saattoi päätökseen PharmaService Oy:n hankinnan 18.7.2016 ja hankki noin 71% osuuden Farenta Oy:stä 1.9.2016. Farenta on konsolidoitu 100%:sti Oriola-KD:hen.

Vuoden 2015 muutokset konsernirakenteessa on esitetty vuoden 2015 tilinpäätöksessä.

Lähipiiritapahtumat: Lähipiiriin Oriola-KD-konsernissa katsotaan kuuluvan Oriola-KD Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet, edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet ja yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta. Konsernilla ei ole merkittäviä liiketapahtumia lähipiirin kanssa.

7.2. Liiketoimintojen yhdistäminen

7.2.1. Liiketoimintojen hankinnat

2016 Milj. euroa Luovutettu vastike	Liiketoimintojen hankinnat
Käteismaksu	40,2
Ehdollinen vastike / Kauppahintavelka	12,3
Luovutettu vastike yhteensä	52,5
Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät	
Aineelliset hyödykkeet	2,0
Aineettomat hyödykkeet	7,6
Laskennalliset verosaamiset	0,5
Vaihto-omaisuus	2,2
Myyntisaamiset	13,6
Varat yhteensä	26,0
Laskennalliset verovelat	1,4
Lainat ja muut pitkäaikaiset velat	7,0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	8,5
Rahoitusvelat	1,7
Velat yhteensä	18,6
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	7,4
Liikearvo	45,1
Yhteensä	52,5

Oriola-KD on 8.2.2016 hankkinut ruotsalaisen annosjakeluyhtiö Svensk dos AB:n koko osakekannan. Svensk dosin liikevaihto vuonna 2015 oli noin 28 miljoonaa euroa ja arvioitu markkinaosuus Ruotsin lääkkeiden annosjakelumarkkinasta oli noin 13%. Hankintu yhtiön tulos ja tase on yhdistetty Terveystuote-segmenttiin 1.2.2016 alkaen. Hankintamenolaskelma perustuu yhtiön taseeseen per 31.1.2016, joka on laadittu olennaisilta osin IFRS:n laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Oriola-KD osti PharmaService Oy:n 18.7.2016. PharmaService tarjoaa koneellisia lääkkeiden annosjakelun tukipalveluita Suomen apteekkeille. Vuonna 2015 PharmaService liikevaihto

oli noin 14 miljoonaa euroa. PharmaService tulos ja tase on yhdistetty Terveystuote-segmenttiin 18.7.2016 alkaen. Hankintamenolaskelma perustuu yhtiön taseeseen per 18.7.2016, joka on laadittu olennaisilta osin IFRS:n laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Oriola-KD hankki 1.9.2016 omistukseensa 70,9% Farenta Oy:stä, suomalaisesta lääkeyrityksille ja apteekkeille palveluita tarjoavasta yrityksestä. Lisäksi Oriola-KD:lla on sopimus oikeudesta ostaa loput Farentan osakkeista. Vuonna 2015 Farentan liikevaihto oli noin 14,6 miljoonaa euroa. Farentan tulos ja tase on yhdistetty Palvelut-segmenttiin 1.9.2016 alkaen. Hankintamenolaskelma perustuu yhtiön taseeseen per 31.8.2016, joka on laadittu olennaisilta osin IFRS:n laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Oriola-KD on Ruotsissa hankkinut vuoden 2016 aikana kahdeksan apteekkia Apotek Hjärtatilla. Apteekit on yhdistetty Kuluttaja-segmenttiin osana Kronans Apotek AB:tä.

Hankinnoista kirjattu liikearvo on 45,1 miljoonaa euroa.

Svensk dosin hankintahetkellä yhtiö oli voittanut annosjakeluilmailun Sjuklövern-kuntayhtymältä, mutta sopimus oli valitusprosessin alainen. Ruotsin korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella Sjuklövern vahvisti järjestävänsä uuden tarjouskilpailun annosjakelusta alueellaan. Annosjakelusopimuksen menettämisen johdosta 6,4 miljoonan euron liikearvon arvonalentuminen on huomioitu syyskuussa 2016 ja hankinnasta aikaisemmin kirjattu 6,3 miljoonan euron ehdollinen kauppahintavelka on purettu tuloslaskelmassa.

7.3. Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen sekä IFRIC-tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantuloapäivästä lähtien, tai mikäli voimaantuloapäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantuloapäivää seuraavan tilikauden alusta lukien:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovelletaan 1.1.2018 alkavalla tilikaudella).

Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 11 Pitkäaikaishankinnat -standardin ja IAS 18 Tuotot -standardin ja niihin liittyvät tulkinnat.

Oriola-KD on arvioinut uuden tuloutusstandardin vaikutuksia konsernissa. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan standardin ei arvioida muuttavan merkittävästi tuloutuksen ajallista toteutumista. Oriola-KD kuitenkin jatkaa vuoden 2017 aikana arviointia, missä tapauksissa konserniyritykset toimivat päämiehenä, ja missä agenttina, eli koska konserni tulouttaa bruttomääräisen myynnin, ja koska nettoperusteisesti jakelupalkkion tai myyntikomission. Arvioinnin tuloksella voi olla merkittävä vaikutus konsernin liikevaihtoon.

Oriola-KD jatkaa vuoden 2017 aikana IFRS 15 -standardin implementointia varmistukseen, että konsernissa on asianmukaiset järjestelmät, menettelytavat, ohjeet sekä sisäinen valvonta oikeaan raportointiin.

Tilinpäätös

Tulovirrat

	Tukkukauppa	Vähittäiskauppa	Annosjakelu	Asiantuntijapalvelut	Logistiikkapalvelut	Henkilöstövuokraus
Sopimus	Myyntitilaus	Myynti apteekissa	Lääkkeet annospakkauksissa	Sopimus/myyntitilaus	Varastointi- ja jakelusopimus	Sopimus, tilaus
Asiakas	Vähittäiskauppa	Kuluttaja	Apteekit, yksityiset ja julkiset terveydenhuollon toimijat	Lääkeyhtiöt, vähittäiskauppa ja sairaalat	Lääkeyhtiöt	Apteekit, lääkeyhtiöt
Suoritusvelvoite	Tavaroiden toimittaminen	Tavaroiden myynti, kanta-asiakasohjelma	Tavaroiden ja palvelun toimittaminen	Palvelun suorittaminen	Logistiikka- ja kuljetuspalvelu	Henkilöstöpalvelu
Sopimushinta	Tuotteiden tukku- tai vähittäishinta		Tuotteiden ja palvelun hinta	Palveluiden hinta		
Hankintakanava	Lääkeyhtiöt, muut valmistajat	Tukut		Oma tuotanto		

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovelletaan 1.1.2018 alkavalla tilikaudella). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin. IFRS 9 helpottaa suojauksen tehokkuuden testaamista. Standardi vaatii taloudellisen suhteen suojattavan kohteen ja suojainstrumentin välillä. Suojaussuhteen on oltava tarkoituksenmukainen suojaavan kohteen ja suojaavan instrumentin välillä. Standardin vaikutuksia on arvioitu; Standardi ei vaikuta rahoitusvarojen luokitteluun tai arvostamiseen. Konsernin suojauslaskenta jatkuu IFRS 9:n nojalla aikaisempaa vastaavasti. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta myyntisaatavien mahdollisten tulevien luottotappioiden kirjaamiseen, koska luottotappioriski on toiminnan luonteesta johtuen alhainen. Konserni ottaa käyttöön uuden menetelmän myyntisaatavien tulevien luottotappioiden arvostamiseen vuoden 2017 aikana.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi velvoittaa vuokralle ottajia kirjaamaan taseeseensa tulevaisuudessa maksettavia vuokria kuvastavan vuokrasopimusvelan sekä käyttöoikeutta koskevan omaisuuserän lähes kaikista vuokrasopimuksista. Standardin kokonaisvaikutuksia arvioidaan konsernissa parhaillaan, ja sillä tulee olemaan merkittävä vaikutus Kuluttaja-segmentissä.

8. Muut liitetiedot

8.1. Tuloverot

Tuloverot: Konsernin laajan tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvista veronoikaisuista sekä laskennallisen verosaamisen ja verovelan muutoksesta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

8.1.1. Tuloverot

Milj. euroa	2016	2015
Tuloverot	9,9	11,1
Aikaisempien tilikausien tuloverot	-0,0	-0,0
Laskennalliset verot	1,4	0,5
Yhteensä	11,3	11,5

8.1.2. Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
2016			
Rahavirran suojaus	0,8	0,2	0,6
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-0,5	-0,1	-0,4
Muuntoerot	-9,1	-	-9,1
Yhteensä	-8,8	0,0	-8,8
2015			
Rahavirran suojaus	0,1	0,0	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	5,6	1,1	4,4
Muuntoerot	3,6	-	3,6
Yhteensä	9,3	1,2	8,1

8.1.3. Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytys

Milj. euroa	2016	2015
Tulos ennen veroja	54,1	56,1
Konsernin verot laskettuna kotimaan verokannalla	10,8	11,2
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	0,7	0,7
Verovapaat tuotot	0,0	0,0
Vähennyskeltvottomat kulut	-0,3	-0,4
Edellisten tilikausien verot	0,0	0,0
Muut erät	0,0	0,0
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	11,3	11,5
Efektiiivinen verokanta	20,9%	20,6%

Positiivisena esitetty vero on kuluja ja negatiivisena esitetty vero on tuottoa.

Verojen laskennassa käytettävä Suomen verokanta oli tilikauden 2016 tilinpäätöksessä 20 prosenttia.

8.2. Laskennalliset verot

Laskennallinen vero lasketaan kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen vain siihen määrään asti kuin niitä arvioidaan voitavan tulevaisuudessa hyödyntää. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista ja verotuksessa käyttämättömistä tappioista.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Konsernilla ei ole verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Arvioiden käyttö: Johdon arviointia edellytetään määritettäessä laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrää. Konserni arvioi neljännesvuosittain laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryhtiöillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää. Ennusteissa käytettävät tekijät voivat poiketa toteutuneista, mikä voi johtaa verosaamisten kulukirjauksiin tuloslaskelmassa.

8.2.1. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. euroa							
2016	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Hankitut liiketoiminnot	Kurssierot	31.12.	
Laskennalliset verosaamiset							
Vahvistetut verotappiot	2,1	-2,1	-	0,5	-	0,5	
Vaihto-omaisuus	0,2	0,0	-	-	0,0	0,2	
Eläkevelka	0,1	0,0	0,1	-	0,0	0,2	
Yrityshankinnat	0,8	-	-	-	-	0,8	
Työsuhde-etuudet	0,1	0,0	-	-	-	0,1	
Rahavirran suojaukset	0,0	0,1	-0,2	-	-	0,0	
Muut	0,4	0,1	-	-	0,1	0,6	
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3,7	-1,8	0,0	0,5	0,0	2,4	
Laskennalliset verovelat							
Poistoero ja muut vapaaehtoiset varaukset	6,8	0,5	-	-	-0,1	7,2	
Nettosijoituksen kurssierot	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	
Yrityshankinnat	9,6	-0,9	-	1,3	-0,2	9,9	
Muut	0,5	0,0	-	-	-0,3	0,2	
Laskennalliset verovelat yhteensä	16,9	-0,5	-	1,3	-0,5	17,3	
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta ¹⁾	-1,1	-	-	-	-	-1,1	
Laskennalliset verovelat, netto	15,8	-0,5	0,0	1,3	-0,5	16,2	
2015							
Laskennalliset verosaamiset							
Vahvistetut verotappiot	1,4	0,7	-	-	-	2,1	
Vaihto-omaisuus	0,1	0,0	-	-	0,1	0,2	
Eläkevelka	1,2	0,0	-1,1	-	-	0,1	
Yrityshankinnat	0,3	0,4	-	-	0,2	0,8	
Työsuhde-etuudet	0,1	-	-	-	-	0,1	
Rahavirran suojaukset	0,0	-	0,0	-	-	0,0	
Muut	0,2	0,1	0,0	-	0,1	0,4	
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3,3	1,2	-1,2	0,0	0,3	3,7	
Laskennalliset verovelat							
Poistoero ja muut vapaaehtoiset varaukset	6,0	0,9	-	-	-0,1	6,8	
Eläkesaaminen	0,0	-	0,0	-	-	0,0	
Yrityshankinnat	9,8	-	-	-	-0,2	9,6	
Muut	-0,1	0,8	0,0	-	-0,2	0,5	
Laskennalliset verovelat yhteensä	15,8	1,7	0,0	-	-0,5	16,9	
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta ¹⁾	-1,1	-	-	-	-	-1,1	
Laskennalliset verovelat, netto	14,7	1,7	0,0	0,0	-0,5	15,8	

¹⁾ Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamia vastaan.

Tilinpäätös

8.3. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Oriola-KD Oyj:n yhtiöjärjestyksen 3§:n nojalla 50 375 A-osaketta on muunnettu 50 375 B-osakkeeksi. Muunto on merkitty kauppakirjaan 4.1.2017. Muuntamisen jälkeen yhtiöllä on A-osakkeita 55 434 273 kappaletta ja B-osakkeita 126 051 940 kappaletta. Osakkeita on yhteensä 181 486 213 kappaletta ja osakkeiden kokonaismäärä on yhteensä 1 234 737 400 ääntä.

Katsauskauden jälkeen, 31.1.2017 nimitysvaliokunta esitti hallitukselle suosituksen hallituksen jäsenten valinnasta:

- Hallitukseen nimitetään seitsemän jäsentä
- Nykyisistä jäsenistä valitaan uudelleen Anja Korhonen, Mariette Kristenson, Kuisma Niemelä, Eva Nilsson Bågenholm, Lena Ridström, Staffan Simberg ja Anssi Vanjoki
- Hallituksen puheenjohtajaksi valitaan uudelleen Anssi Vanjoki

9. Emoyhtiön tilinpäätös**Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)**

Tuhat euroa	Liitetieto	2016	2015
Liiketoiminnan muut tuotot	1	7 910,7	41 775,8
Henkilöstökulut	2	-3 905,2	-5 040,3
Poistot ja arvonalentumiset	3	-266,1	-216,8
Liiketoiminnan muut kulut	4	-8 774,4	-5 281,9
Liikevoitto/ -tappio		-5 035,0	31 236,7
Rahoitustuotot ja -kulut	5	13 337,6	2 514,7
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		8 302,6	33 751,4
Tilinpäätössiirrot	6	14 909,5	6 884,3
Tuloverot	7	-2 125,5	-437,0
Tilikauden tulos		21 086,7	40 198,7

Emoyhtiön tase (FAS)

Tuhat euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	8		
Aineettomat oikeudet		13 735,9	2 568,8
Muut pitkävaikutteiset menot		1 078,9	439,2
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		14 814,8	3 008,0
Aineelliset hyödykkeet	9		
Maa- ja vesialueet		77,4	149,2
Koneet ja kalusto		351,1	415,8
Muut aineelliset hyödykkeet		7,5	7,5
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		436,0	572,4
Sijoitukset	10		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		655 334,8	609 598,8
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		140 454,0	150 241,7
Sijoitukset yhteensä		795 788,7	759 840,5
Pysyvät vastaavat yhteensä		811 039,6	763 421,0
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Laskennalliset verosaamiset		70,7	2 196,1
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	11	1,5	-
Saamiset konserniyrityksiltä	11	50 204,3	23 773,8
Muut saamiset		549,1	398,5
Siirtosaamiset	11	425,7	480,9
Saamiset yhteensä		51 251,3	26 849,3
Rahat ja pankkisaamiset		57 857,6	118 036,0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		109 108,9	144 885,3
Vastaavaa yhteensä		920 148,5	908 306,3

Tuhat euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	12		
Osakepääoma		147 899,8	147 899,8
Muut rahastot		19 418,7	19 418,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		76 957,5	76 957,5
Tulos edellisiltä tilikausilta		248 796,7	232 272,0
Tilikauden tulos		21 086,7	40 198,7
Oma pääoma yhteensä		514 159,5	516 746,8
Tilinpäätössiirtojen kertymä	13	199,7	109,3
Vieras pääoma	14		
Pitkäaikainen			
Rahoitusvelat		82 342,3	65 291,9
Muut velat		2 686,9	-
Velat saman konsernin yrityksille		66 557,2	82 244,7
Siirtovelat		308,8	1 594,5
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		151 895,2	149 131,1
Lyhytaikainen			
Ostovelat		1 310,5	1 141,4
Velat saman konsernin yrityksille		225 133,6	201 914,9
Muut velat		25 743,9	36 480,6
Siirtovelat		1 706,1	2 782,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		253 894,1	242 319,1
Vieras pääoma yhteensä		405 789,3	391 450,2
Vastattavaa yhteensä		920 148,5	908 306,3

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

Tuhat euroa	2016	2015
Liiketoiminnan nettorahavirta		
Liikevoitto/ -tappio	-5 035,0	-6 970,9
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	266,1	216,8
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	3 254,8	-3 972,9
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-2 346,4	88,9
Muut oikaisut	-	1 843,6
	-3 860,5	-8 794,4
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	6 185,4	-11 630,2
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	400,3	-107,5
	6 585,7	-11 737,7
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-4 528,9	-3 507,4
Saadut korot ja muut rahoitustuotot ¹⁾	4 203,7	4 931,9
Maksetut verot	-	-10,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	2 400,0	-19 117,9
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-43 049,0	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-12 190,2	-2 258,8
Myönnetyt lainat (-) / takaisinmaksut (+) ²⁾	-8 176,7	12 804,2
Saadut osingot investoinneista	12 684,9	32 762,9
Investointien nettorahavirta	-50 731,0	43 308,2

Tuhat euroa	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	-	75 571,0
Osakeannista maksetut kulut	-	-1 843,6
Omien osakkeiden hankinta	-131,0	-113,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)/takaisinmaksut (-)	30 000,0	-40 000,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/takaisinmaksut (-)	-18 173,4	-24 250,3
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-23 543,0	-
Rahoituksen nettorahavirta	-11 847,4	9 363,6
Rahavarojen muutos	-60 178,4	33 553,9
Rahavarat tilikauden alussa	118 036,0	84 482,1
Rahavarojen muutos	-60 178,4	33 553,9
Rahavarat tilikauden lopussa ³⁾	57 857,6	118 036,0

¹⁾ Konserniyhtiöiden maksamat korot sisältyvät yhtiön liiketoiminnan rahavirtaan.

²⁾ Konserniyhtiöiden välisten lainojen ja saamisten muutokset sisältyvät yhtiön investointien rahavirtaan.

³⁾ Rahavarat sisältävät rahoja ja pankkisaamisia.

Emoyhtiön liitetiedot (FAS)

Oriola-KD Oyj on Oriola-KD-konsernin emoyhtiö ja sen kotipaikka on Espoo. Oriola-KD Oyj tuottaa konserniyhtiöille hallintopalveluja, jotka on keskitetty luonteensa puolesta emoyhtiön tuotettaviksi. Jäljennös Oriola-KD-konsernin konsernitilinpäätöksestä on saatavana Oriola-KD Oyj:n pääkonttorista, Orionintie 5, 02200 Espoo (investor.relations@oriola.com).

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet: Oriola-KD Oyj:n tilinpäätös on laadittu euroina ja noudattaen suomalaista liikekirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntöä. Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina. Oriola-KD Oyj noudattaa konsernin laadintaperiaatteita, ellei toisin mainita.

Pysyvien vastaavien arvostaminen: Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet merkitään taseessa hankintamenoon ja arvostetaan vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat: Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot 5 vuotta; Koneet ja kalusto 5–10 vuotta. Maa-alueiden ja muiden aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista ja muista aineellisista hyödykkeistä. Pysyvien vastaavien sijoituksissa oleviin tytäryhtiöosakkeisiin tehdään arvonalentumiskirjaus, kun tytäryhtiön tuotto-odotukset ovat pienentyneet olennaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat: Valuuttamääräisten saamisten ja velkojen arvostamisessa käytetään Euroopan Keskuspankin noteeraamia tilinpäätöspäivän kurseja. Syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä. Rahoituserien kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat sekä johdannaissopimukset: Rahoitusvälineistä johdannaiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Rahoitusvälineistä muut lainat ja saamiset sekä muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Kassavirtaa suojaavat suojauslaskennan alaiset korkojohdannaissopimukset kirjataan käypään arvoon taseen käyvän arvon rahastoon siltä osin kuin niitä ei ole vielä tuloutettu ja ne ovat tehokkaita. Valuuttamääräisten tase-erien, kuten pankkitilien, lainojen ja saamisten suojaamiseksi tehdyt valuuttajohdannaiset sekä kassavirtaa suojaavat johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennan piirissä, arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja ja niiden voitot ja tappiot kirjataan rahoituserien kurssieroihin.

Eläkejärjestelyt: Oriola-KD Oyj:n lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa. Lisäeläketurva on järjestetty OP-Henkivakuutus Oy:ssä.

Tuloverot: Tuloveroina esitetään verotettavan tuloksen perusteella määräytyvät verot.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin: Kirjanpitolain muutoksesta johtuen tuloslaskelman esitystapaa on muutettu. Vuoden 2015 vertailutiedot on oikaistu vastaamaan uutta esitystapaa. Vuonna 2015 satunnaisissa erissä esitetty fuusiovoitto on siirretty liiketoiminnan muihin kuluihin ja saatu konserniavustus tilinpäätössiirtoihin.

1. Liiketoiminnan muut tuotot

Tuhat euroa	2016	2015
Vuokratuotot	10,8	22,7
Muut palveluveloitukset	7 408,2	3 538,5
Muut liiketoiminnan tuotot	491,7	6,9
Fuusiovoitot	–	38 207,6
Yhteensä	7 910,7	41 775,8

2. Henkilöstö

Tuhat euroa	2016	2015
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 152,3	4 084,9
Eläkekulut	581,5	799,1
Muut henkilösivukulut	171,3	156,4
Yhteensä	3 905,2	5 040,3

Vapaaehtoiset henkilösivukulut sisältyvät muihin liiketoiminnan kuluihin.

Henkilömäärä keskimäärin	37	38
Yhtiön toimielinten palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet yhteensä	954,8	933,5

3. Poistot ja arvonalentumiset

Tuhat euroa	2016	2015
Suunnitelman mukaiset poistot	266,1	216,8
Yhteensä	266,1	216,8

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Tilikauden poistot tase-erittäin on esitetty emoyhtiön taseen liitetiedoissa 8–9.

4. Liiketoiminnan muut kulut

Tuhat euroa	2016	2015
Posti-, puhelin- ja pankkikulut	152,2	70,2
IT-kulut	6 040,4	1 001,6
Matka- ja autokulut	220,0	244,0
Edustuskulut	21,2	25,0
Hallinnolliset asiantuntijapalvelut	1 190,1	3 317,4
Liiketoiminnan muut kulut	1 150,5	623,6
Yhteensä	8 774,4	5 281,9

Liiketoiminnan muut kulut ovat pääosin omistajuuteen liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjatut tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuspalkkiot	41,1	43,1
Veroneuvonta	0,3	1,7
Muut palkkiot	32,0	116,7
Yhteensä	73,4	161,4

5. Rahoitustuotot ja -kulut

Tuhat euroa	2016	2015
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		
Osinkotuotot	12 684,9	–
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	4 131,7	8 070,1
Korkotuotot muilta yrityksiltä	38,5	178,0
Muut rahoitustuotot	13 648,4	10 622,0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	–893,5	–12,4
Korkokulut muille	–2 464,0	–2 620,9
Muut rahoituskulut	–13 808,4	–13 722,1
Yhteensä	13 337,6	2 514,7

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy:

Korkotuotot	4 170,3	8 248,1
Korkokulut	–3 357,6	–2 633,3
Kurssierot (netto)	–177,5	–249,7

6. Tilinpäätössiirrot

Tuhat euroa	2016	2015
Poistoeron muutos	–90,5	–76,9
Konserniavustus (+/–)	15 000,0	6 961,2
Yhteensä	14 909,5	6 884,3

7. Tuloverot

Tuhat euroa	2016	2015
Laskennallisten verojen muutos	2 125,5	437,0
Yhteensä	2 125,5	437,0

Tilikauden tuloverot muodostuvat verotettavan tuloksen perusteella maksettavaksi tulevista suoriteperustetta vastaavista veroista.

8. Aineettomat hyödykkeet

Tuhat euroa	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Aineet- tomat hyödyk- keet yhteensä
2016				
Hankintameno 1.1.	165,3	675,3	2 459,0	3 299,6
Lisäykset	–	753,6	11 254,2	12 007,8
Siirrot tase-erien välillä	–	54,0	–54,0	0,0
Hankintameno 31.12.	165,3	1 482,9	13 659,1	15 307,4
Kertyneet poistot 1.1.	55,4	236,1	–	291,5
Tilikauden poistot	33,1	167,9	–	201,0
Kertyneet poistot 31.12.	88,5	404,0	–	492,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	76,8	1 078,9	13 659,1	14 814,8
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.	0,0	28,3	–	28,3
Poistoeron lisäys (+), vähennys (–)	0,0	69,8	–	69,8
Kertynyt erotus 31.12.	0,0	98,1	–	98,1
2015				
Hankintameno 1.1.	143,5	589,6	–	733,1
Lisäykset	21,8	85,6	2 459,0	2 566,4
Hankintameno 31.12.	165,3	675,3	2 459,0	3 299,5
Kertyneet poistot 1.1.	26,0	111,0	–	137,0
Tilikauden poistot	29,4	125,1	–	154,5
Kertyneet poistot 31.12.	55,4	236,1	–	291,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	109,9	439,2	2 459,0	3 008,0
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.	0,0	6,9	–	6,9
Poistoeron lisäys (+), vähennys (–)	0,0	21,4	–	21,4
Kertynyt erotus 31.12.	0,0	28,3	–	28,3

9. Aineelliset hyödykkeet

Tuhat euroa	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödyk- keet yhteensä
2016				
Hankintameno 1.1.	149,2	478,0	7,5	634,7
Lisäykset	–	105,9	–	105,9
Vähennykset	–71,8	–153,8	–	–225,6
Hankintameno 31.12.	77,4	430,1	7,5	515,0
Kertyneet poistot 1.1.	–	62,3	–	62,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	–48,3	–	–48,3
Tilikauden poistot	–	65,0	–	65,0
Kertyneet poistot 31.12.	–	79,0	–	79,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	77,4	351,1	7,5	436,0
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.	–	80,9	–	80,9
Poistoeron lisäys (+), vähennys (–)	–	20,7	–	20,7
Kertynyt erotus 31.12.	–	101,6	–	101,6
2015				
Hankintameno 1.1.	149,2	245,3	7,5	402,0
Lisäykset	–	351,3	–	351,3
Vähennykset	–	–118,6	–	–118,6
Hankintameno 31.12.	149,2	478,0	7,5	634,7
Kertyneet poistot 1.1.	–	35,9	–	35,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	–35,9	–	–35,9
Tilikauden poistot	–	62,4	–	62,4
Kertyneet poistot 31.12.	–	62,3	–	62,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	149,2	415,8	7,5	572,4
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.	–	25,5	–	25,5
Poistoeron lisäys (+), vähennys (–)	–	55,5	–	55,5
Kertynyt erotus 31.12.	–	80,9	–	80,9

Tilinpäätös

10. Sijoitukset

Tuhat euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
2016				
Hankintameno 1.1.	609 598,8	150 241,69	-	759 840,5
Lisäykset	45 998,6	6 600,1	-	52 598,7
Vähennykset	-262,7	-16 387,8	-	-16 650,5
Hankintameno 31.12	655 334,7	140 454,0	-	795 788,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	655 334,7	140 454,0	-	795 788,7
2015				
Hankintameno 1.1.	448 689,0	440 376,8	10,0	889 075,8
Lisäykset	824 164,3	82 051,3	-	906 215,6
Vähennykset	-663 254,5	-372 186,3	-10,0	-1 035 450,7
Hankintameno 31.12	609 598,8	150 241,8	0,0	759 840,6
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-291 882,0	-	-	-291 882,0
Arvonalentumisten palautukset fuusion yhteydessä	291 882,0	-	-	291 882,0
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	0,0	-	-	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	609 598,8	150 241,7	0,0	759 840,5

11. Saamiset

Tuhat euroa	2016	2015
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset ulkopuolisilta yrityksiltä	1,5	-
Yhteensä	1,5	-
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 318,0	636,2
Muut saamiset	33 886,3	16 173,4
Siirtosaamiset	15 000,0	6 964,2
Yhteensä	50 204,3	23 773,8
Siirtosaamiset		
Lainan järjestelypalkkio	226,4	234,0
Suojausten kurssivoitot	5,0	36,5
Saamatta oleva Kelan korvaus työpaikkaterveydenhuollosta	8,4	8,4
Muut siirtosaamiset	185,9	201,9
Yhteensä	425,7	480,9

12. Oma pääoma

Tuhat euroa	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	147 899,8	147 899,8
Osakepääoma 31.12.	147 899,8	147 899,8
Käyttörahassto 1.1.	19 418,7	19 418,7
Käyttörahassto 31.12.	19 418,7	19 418,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	76 957,5	1 386,6
Osakeanti	-	75 571,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	76 957,5	76 957,5
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	272 470,8	232 385,5
Osingonjako	-23 580,6	-
Osakepalkitseminen	-131,0	-156,2
Omien osakkeiden hankinta ¹⁾	-93,4	-113,4
Omien osakkeiden luovutus	131,0	156,2
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	248 796,7	232 272,0
Tilikauden tulos	21 086,7	40 198,7
Yhteensä	514 159,5	516 746,8

¹⁾ Osakepalkkiojärjestelmää varten hankitut osakkeet

Osakkeiden jakautuminen 31.12.2016	kpl	Milj. euroa
A-sarja (20 ääntä/osake)	55 484 648	45,2
B-sarja (1 ääni/osake)	126 001 565	102,7
Yhteensä	181 486 213	147,9

Osakkeiden jakautuminen 31.12.2015	kpl	Milj. euroa
A-sarja (20 ääntä/osake)	55 484 648	45,2
B-sarja (1 ääni/osake)	126 001 565	102,7
Yhteensä	181 486 213	147,9

13. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tuhat euroa	2016	2015
Kertynyt poistoero	199,7	109,3
Yhteensä	199,7	109,3

Tilinpäätös

14. Vieras pääoma

Tuhat euroa	2016	2015
Pitkäaikainen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Pitkäaikaiset velat konserniyrityksille	66 557,2	82 244,7
Muut pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	82 342,3	65 291,9
Muut pitkäaikaiset velat	2 686,9	–
Siirtovelat	308,8	1 594,5
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	151 895,2	149 131,1
Lyhytaikainen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Saadut ennakot	–	8,7
Ostovelat	201,5	237,9
Muut korolliset velat	224 932,1	201 666,8
Siirtovelat	–	1,5
Muut lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	1 310,5	1 141,4
Muut korottomat velat	284,8	245,3
Korolliset velat	25 459,0	36 235,2
Siirtovelat	1 706,1	2 782,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	253 894,1	242 319,1
Vieras pääoma yhteensä	405 789,3	391 450,2
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Pitkäaikaiset siirtovelat		
Koronvaihtosopimuksen markkina-arvon muutos	308,8	1 594,5
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Henkilöstökuluihin liittyvät erät	848,8	841,4
Suojausten kurssitappiot	–	1 319,2
Korot	193,9	471,0
Muut siirtovelat	65,9	150,6
Koronvaihtosopimuksen markkina-arvon muutos	597,5	–
Yhteensä	2 014,9	4 376,7
Lyhytaikainen vieras pääoma sisältää		
Velkoja konserniyrityksille	225 133,6	201 914,9
Korottomia velkoja ulkopuolisille	3 301,4	4 169,0
Korollisia velkoja ulkopuolisille	25 459,0	36 235,2
Yhteensä	253 894,1	242 319,1

15. Annetut vakuudet

Tuhat euroa	2016	2015
Annetut vakuudet		
Annetut takaukset konserniyhtiöiden puolesta	8 311,9	8 481,8
Annetut takaukset muiden yhtiöiden puolesta	969,0	1 958,5
Yhteensä	9 280,9	10 440,4

16. Johdannaiset ja rahoitusriskien hallinta

Tuhat euroa	2016	2015
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Koronvaihtosopimukset	54 436,0	56 586,3
Termiini- ja valuutanvaihtosopimukset	7 327,9	0,0
Yhteensä	61 763,9	56 586,3
Johdannaissopimusten käyvät arvot		
Koronvaihtosopimukset	–906,3	–1 594,5
Termiini- ja valuutanvaihtosopimukset	4,5	–1 282,7
Yhteensä	–901,8	–2 877,2

Oriola-KD Oyj:llä on Oriola-KD-konsernin rahavirtaa suojaavia, suojauslaskennan alaisia koronvaihtosopimuksia sekä termiini- että valuutanvaihtosopimuksia eri osapuolten kanssa. Näitä johdannaissopimuksia hallitaan Oriola-KD Oyj:n hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Vaikka Oriola-KD-konsernin korkoriski Oriola AB:n saamisten myynnistä aiheutuvista rahavirroista on johdannaissopimuksin suojattu konsernitasolla, muodostaa suojaus korkoriskin Oriola-KD Oyj:lle erillisyhtiönä.

Lisää Oriola-KD-konsernin rahoitusriskien hallinnasta on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa Rahoitusriskien hallinta ja johdannaissopimusten käsittelystä konsernitilinpäätöksen liitetiedossa johdannaissopimukset.

17. Omistukset muissa yrityksissä

Emoyhtiön omistukset muissa yrityksissä on esitetty konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa Konserniyhtiöt ja lähipiiritapahtumat.

10. Varojenjakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä

Varojenjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 31.12.2016 taseen mukaisesti 366 259 708,64 euroa, josta tilikauden voitto on 21 086 711,03 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- Jaetaan osinkoa 0,14 euroa osaketta kohden 181 389 391 osakkeelle 25 394 514,74 euroa
- Jätetään omaan pääomaan 340 865 193,90 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa, 10. päivänä helmikuuta 2017

Anssi Vanjoki
puheenjohtaja

Eva Nilsson Bågenholm
varapuheenjohtaja

Anja Korhonen

Mariette Kristenson

Kuisma Niemelä

Lena Ridström

Matti Rihko

Staffan Simberg

Eero Hautaniemi
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa, 10. päivänä helmikuuta 2017

PricewaterhouseCoopers Oy
KH-yhteisö

Ylva Eriksson
KHT

11. Tilintarkastuskertomus

Oriola-KD Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten
- tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Oriola-KD Oyj:n (y-tunnus 1999215-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

Olennaisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 4.5 miljoonaa

Konsernitarkastuksen laajuus

- Konsernitarkastuksen kohteena ovat olleet kaikki merkittävät yhtiöt Suomessa ja Ruotsissa, mikä kattaa valtaosan konsernin tuotoista, varoista ja veloista.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Myynnin tulouttaminen
- Liikearvo
- Vaihto-omaisuus
- Liiketoimintahankinnat

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tietyt kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 4.5 miljoonaa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Liikevaihto ja tilikauden tulos ennen veroja.
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Olemme valinneet yllä kuvatun yhdistelmän olennaisuuden määrittämisen perustaksi, koska näkemyksemme mukaan näitä tunnuslukuja käytetään yleisimmin konsernin suoriutumisen arvioinnissa ja nämä tunnusluvut ovat yleisesti hyväksytyjä vertailukohteita.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Oriola-KD-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Konsernitarkastus on suoritettu viidessä yhtiössä Suomessa ja Ruotsissa. Tämän lisäksi on suoritettu analyyttisiä toimenpiteitä muihin Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa oleviin yksiköihin.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Myynnin tulouttaminen

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 4.2.

Konsernilla on Kuluttaja-, Palvelut- ja Terveystuote-segmenteissään erilaisia tulovirtoja.

Tulovirtojen erilaisesta luonteesta johtuen, katsomme kuhunkin niistä liittyvän riskiprofiilin olevan erilainen:

- Palvelut-segmentin myyntituotot kirjataan bruttoperusteisesti, jos konserni omistaa vaihto-omaisuuden päämiehen ominaisuudessa. Silloin, kun lääkeyrityksen kanssa tehty sopimus perustuu kaupintavarastoon ja agenttisopimukseen, liikevaihdoksi kirjataan vain jakelupalkkion osuus. Sovellettavan tulouttamismenetelmän valinta edellyttää erilaisten sopimusehtojen analysointia ja johdon harkintaa, minkä vuoksi olemme katsooneet tämän olevan tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Kuluttaja- ja Terveystuote-segmenttien liikevaihto koostuu useista pienistä liiketapahtumista, jotka eivät ole luonteeltaan monimutkaisia. Tulouttamiseen liittyy näin ollen vähemmän tilintarkastusriskiä.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tulovirtojen tarkastukseen on kuulunut sekä yhtiön kontrollien testausta että aineistotarkastustoimenpiteitä.

Kontrollien testaus painottui sopimus- ja kassanhallintaa koskeviin kontrolleihin.

Liiketapahtumiin kohdistuvaan aineistotarkastukseen on kuulunut muun muassa seuraavaa:

- Olemme arvioineet analyyttisin tarkastustoimenpitein, olivatko myyntikatteet odotetulla tasolla.
- Olemme testanneet otoksen liiketapahtumista sen todentamiseksi, että myyntituotot on kirjattu oikealle tilikaudelle.
- Palvelut-segmentin liikevaihdon osalta olemme tarkastaneet otoksen sopimuksista varmistukseksi, että myyntituotto on kirjattu sopimuksen ehtojen ja konsernin noudattamien laskentaperiaatteiden mukaisesti. Tähän liittyen olemme lisäksi arvioineet, onko liikevaihto kirjattu asianmukaisella tavalla brutto- tai nettoperusteisesti.
- Olemme tarkastaneet Kuluttaja- ja Terveystuote-segmenttien liikevaihtoa vertaamalla saatuja maksuja kirjattuihin myyntitapahtumiin.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Liikearvo**

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 5.3.2

Konsernin 31.12.2016 taseeseen sisältyvä liikearvo oli 286,9 miljoonaa euroa, ja sitä sisältyy kolmeen raportoitavaan segmenttiin; Kuluttaja (225,2 miljoonaa euroa), Palvelut (33,7 miljoonaa euroa) ja Terveydenhuolto (28,0 miljoonaa euroa).

Yhtiö testaa liikearvon mahdollisen arvonalentumisen varalta, vertaamalla liikearvon kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon, vuosittain ja aina kun on viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvomenetelmällä. Tähän tarkoitukseen käytettäviin ennusteisiin ja diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin liittyy luonnostaan epävarmuutta, ja konsernin liikearvon arvonalentumistestausmallissa käytettäviin oletuksiin liittyy merkittävästi arvionvaraisuutta, kuten liikearvoa koskevassa liitetiedossa 5.3.2 on esitetty.

Liikearvon määrä konsernin taseessa on merkittävä ja sen arvostukseen liittyy merkittävässä määrin johdon harkintaa. Näistä seikoista johtuen liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme johdon harkintaa edellyttävien arvioiden asianmukaisuuden varmentamiseen seuraavin toimenpitein:

- Olemme tarkastaneet käyttöarvolaskelmissa käytetyt menetelmät vertaamalla niitä IAS 36:n Omaisuuserien arvon alentuminen mukaisiin vaatimuksiin ja testanneet johdon käyttämän mallin matemaattisen oikeellisuuden.
- Olemme testanneet keskeiset oletukset arvioimalla rahavirtaennusteiden laatimisessa käytettyä prosessia ja tehneet vertailuja viimeisimpiin hallituksen hyväksymiin budjetteihin.
- Yritysten arvonnäilyksiin erikoistunut PwC:n asiantuntija on arvioinut mallissa käytetyt diskonttokorot ja pitkän aikavälin kasvuvauhtikertoimet ja verrannut niitä kansantaloudellisiin ja vertailuryhmää koskeviin ennusteisiin.
- Olemme verranneet tilikauden toteutuneita tuloslukuja edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosenusteisiin arvioidaksemme johdon tekemien ennusteiden luotettavuutta.
- Olemme arvioineet, oliko johdon tekemä herkkyysanalyysi rahavirtaennusteeseen vaikuttavista keskeisistä muuttujista asianmukainen ottamalla huomioon näissä keskeisissä oletuksissa tapahtuvien muutosten todennäköisyyden.

Olemme myös arvioineet, kuvataanko liitetiedossa 5.3.2 asianmukaisella tavalla liikearvon arvonalentumiseen liittyviä oletuksia ja arvonalentumista koskevien arvioiden lopputulemiin liittyviä herkkyystekijöitä sekä liikearvon arvonnäilytykseen liittyviä riskejä.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Vaihto-omaisuus**

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 4.3.2

Vaihto-omaisuuden nettomäärä vuoden 2016 lopussa oli 199,4 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon.

Palvelut-segmentissä on tehty lääkeyritysten kanssa erilaisia sopimusjärjestelyjä, joiden ehdot määräävät, toimiiko konserni apteekoille tapahtuvissa lääketoimituksissa päämiehenä vai agenttina ja tuleeko varastoon sisältyvät tuotteet käsitellä omana vaihto-omaisuutena vai kaupintavarastona. Lisäksi vaihto-omaisuuden arvo konsernin taseessa on huomattava. Näistä seikoista johtuen vaihto-omaisuus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tilintarkastukseemme on kuulunut sekä vaihto-omaisuuden arvostukseen ja olemassaoloon kohdistuvien kontrollien testausta että aineistotarkastustoimenpiteitä.

Olemme käyneet läpi valittuja sopimuksia sen varmistamiseksi, että varaston käsittely omana vaihto-omaisuutena tai kaupintavarastona on sopimusehtojen ja konsernin noudattamien laskentaperiaatteiden mukaista.

Aineistotarkastustoimenpiteisiin on lisäksi kuulunut:

- Olemme osallistuneet fyysiseen inventointiin valituilla toimipaikoilla hankkiaksemme tilintarkastusevidenssiä vaihto-omaisuuteen sisältyvien tuotteiden olemassaolosta ja kunnosta. Inventoinnin yhteydessä olemme arvioineet laskentamenettelyjen asianmukaisuutta ja suorittaneet itsenäistä tarkistuslaskentaa.
- Olemme tarkastaneet, että tuotteiden epäkuranttiuden varalta kirjattu vähennyserä on määritetty konsernissa noudattavien laskentaperiaatteiden mukaisesti.
- Olemme hankkineet tilintarkastusevidenssiä vaihto-omaisuuden arvostuksesta tietokoneavusteisten tarkastusmenetelmien avulla.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Liiketoimintahankinnat

Katso konsernitilinpäätöksen liitetiedot 7.2.1

Oriola-KD on vuoden 2016 aikana hankkinut ruotsalaisen Svensk dos AB:n ja suomalaisen Pharmaservice Oy:n, jotka kuuluvat Terveystuote-segmenttiin. Lisäksi konserni on hankkinut suomalaisen Farenta Oy -konsernin, joka kuuluu Palvelut-segmenttiin. Kokonaiskauppahinnat olivat yhteensä 52,5 miljoonaa euroa. Kirjatut aineettomat hyödykkeet olivat yhteensä 7,6 miljoonaa euroa ja liikearvo 45,1 miljoonaa euroa.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaan konsernin on kirjattava yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat hankinta-ajankohdan käypään arvoon, ja määrä, jolla hankintameno ylittää yksilöitävissä olevat arvot, kirjataan liikearvoksi. Tähän sisältyy merkittävässä määrin johdon tekemiä arvioita, jotka liittyvät erityisesti aineettomien hyödykkeiden yksilöimiseen ja arvostamiseen sekä niiden taloudellisten vaikutus-aikojen määrittämiseen. Näistä seikoista johtuen liiketoimintahankinnat oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Hankintojen kirjanpito-käsittelyn arvioimiseksi suorittamiimme toimenpiteisiin on kuulunut seuraavaa:

- Olemme lukeneet kauppakirjat ymmärtääksemme niiden keskeiset ehdot ja vahvistaneet käsityksen johdon kanssa käydyissä keskusteluissa.
- Olemme arvioineet hankintahintaan sisältyvän ehdollisen vastikkeen kirjaamista arvioimalla, kuinka todennäköisesti sopimusehdoissa asetetut kasvu- ja kannattavuustavoitteet saavutetaan.
- Olemme arvioineet prosessia, jota johto käyttää hankittujen varojen ja velkojen tunnistamiseen liiketoimintahankinnoissa.
- Arvonmäärityksiin erikoistunut asiantuntijamme on avustanut hankintahinnan kohdistamisen tarkastuksessa, mukaan lukien hankittujen aineettomien hyödykkeiden yksilöimisen ja arvostuksen.
- Olemme arvioineet hankittujen nettovarojen käypien arvojen ja taloudellisten vaikutusaikojen asianmukaisuutta.

Olemme myös arvioineet, esitetäänkö liitetiedossa 7.2.1 hankinnoista merkitykselliset ja riittävät tiedot.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai

konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä

hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen

osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 10.2.2017
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT

12. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

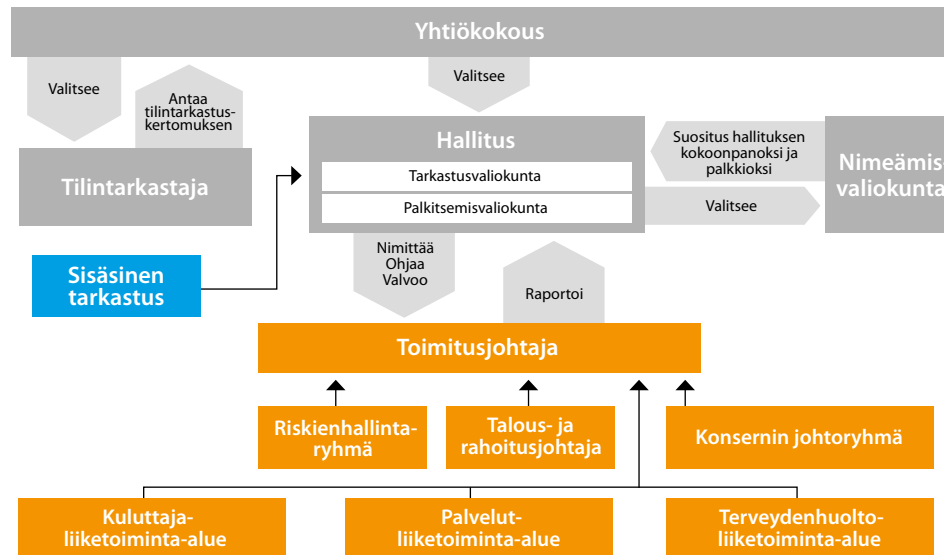
Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden vuoden 2015 hallinnointikoodin ja arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

Oriola-KD Oyj (jatkossa "Oriola-KD" tai "yhtiö") noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja arvopaperimarkkinalain määräyksiä sekä muuta vastaavaa lainsäädäntöä. Lisäksi yhtiö noudattaa NASDAQ Helsinki Oy:n (Helsingin Pörssin) ja Finanssivalvonnan antamia, listattuja yhtiötä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Espoossa.

Oriola-KD noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia sillä poikkeuksella, että yhtiön nimeämisvaliokuntaan voi kuulua muitakin kuin yhtiön hallituksen jäseniä. Poikkeaminen on perusteltu jäljempänä nimeämisvaliokuntaa koskevassa osiossa. Yhtiö ilmoittaa hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.oriola-kd.com. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 on saatavissa julkisesti internetosoitteesta www.cgfinland.fi.

Oriola-KD laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS -raportointistandardien, arvopaperimarkkinalain ja soveltuvien Finanssivalvonnan standardien sekä NASDAQ Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hallituksen toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Tilintarkastuskertomus kattaa hallituksen toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen.

ORIOILA-KD:N HALLINTORAKENNE

Yhtiökokous

Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja Oriola-KD:n yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvat asiat. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen. A-osake tuottaa 20 ääntä ja B-osake yhden äänen. Osakkeenomistaja ei saa yhtiöjärjestyksen mukaan äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kaksikymmentäyksi päivää ennen kokousta yhtiön internetsivuilla tai yhdessä Suomen pääkaupungin päivälehdessä. Oriola-KD julkaisee yhtiökokouksen myös pörssitiedotteena. Yhtiön kotisivuilla on saatavilla myös yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat ja päätösesitykset. Yhtiökokouksen kutsu sisältää ehdotuksen kokouksen esityslistaksi.

Osakkeenomistajalla on lain mukaan oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouksen kutsuun. Vaatimuksen katsotaan aina tulleen riittävän ajoissa, jos hallitukselle on ilmoitettu vaatimuksesta viimeistään neljä viikkoa ennen kokouksen toimittamista.

Yhtiökokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja, riittävä määrä hallituksen ja sen valiokuntien jäseniä, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. Hallituksen jäseniksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön tulee olla läsnä valinnasta päättävässä yhtiökokouksessa, jollei hänen poissaolollaan ole painavia syitä.

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat käyttävät lain ja yhtiöjärjestyksen nojalla päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa toukokuun loppuun mennessä. Yhtiökokouksen vastuulla on muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- taseen osoittaman voiton käyttäminen
- hallituksen jäsenten valinta sekä heidän palkkioistaan päättäminen
- vastuuvapaudesta päättäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- hallituksen tai osakkeenomistajan yhtiökokoukselle tekemät ehdotukset (esim. yhtiöjärjestyksen muuttaminen, omien osakkeiden hankinta, osakeanti, erityisten oikeuksien antaminen)

Varsinainen yhtiökokous 2016

Oriola-KD:n 14.3.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle vastuuvapauden 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkona 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,13 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä, sisältäen oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 5 650 000 yhtiön A-osaketta ja 12 500 000 yhtiön B-osaketta ja sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäetu-oikeudesta. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus valtuutettiin lisäksi päättämään B-osakkeiden maksullisesta osakeannista yhdessä tai useammassa erässä, sisältäen oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia B-osakkeita. Valtuutus käsittää yhteensä enintään 18 000 000 yhtiön B-osaketta ja sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäetu-oikeudesta. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 18 000 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta myös muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Valtuutus on voimassa enintään kahdeksantoista kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestyksestä seuraavasti: 5 §:stä poistettiin hallitukseen valittavan jäsenen yläikäraja ja 12 §:ään lisättiin mahdollisuus toimittaa kutsu yhtiökokoukseen julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla.

Kaikki varsinaisen yhtiökokouksen 2016 päätökset ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla www.oriola-kd.com.

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus.

Hallituksen tehtävänä on ohjata ja valvoa yhtiön toimintaa lain, viranomaismääräysten ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointitavan noudattamisen Oriola-KD-konsernissa.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Hallitus käyttää yhtiökokousten välillä ylintä päätöksentekovaltaa Oriola-KD-konsernissa. Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Hallituksen varapuheenjohtajan valitsee hallitus keskuudestaan.

Yhtiön nimeämisvaliokunnan suositus hallitukselle ehdotukseksi hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi ilmoitetaan yhtiökokouskutsussa. Yhtiö ilmoittaa internet-sivuillaan hallituksen jäsen ehdokkaiden henkilötiedot.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohdasta tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja ja lakiasiainjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja.

Hallituksen tärkeimmät tehtävät

Hallituksen työjärjestys sisältää tärkeimmät hallituksessa käsiteltävät asiat, joita ovat muun muassa:

- yhtiön strategian vahvistaminen
- taloudellisten tavoitteiden, budjettien, merkittävimpien investointien ja riskienhallinnan periaatteiden vahvistaminen
- toimitusjohtajan valinta ja erottaminen
- merkittävimpien koko konsernin ja liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevien asioiden käsittely ja päättäminen
- tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan ja nimeämisvaliokunnan työjärjestysten hyväksyminen.

Hallituksen monimuotoisuus

Päätavoite hallituksen jäseniä valittaessa on varmistaa, että hallituksella kollektiivina on Oriola-KD:n nykyistä ja tulevaa liiketoimintaa tukeva kompetenssiprofiili. Monimuotoisuus vahvistaa sitä tavoitetta, että hallituksen osaamisprofiili kokonaisuutena tukee yhtiön liiketoimintaa ja se nähdään olennaisena osana ja menestystekijänä Oriola-KD:n strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Oriola-KD:n hallituksen monimuotoisuuden kannalta olennaisia tekijöitä ovat jäsenten toisiaan täydentävä osaaminen, koulutus ja kokemus eri ammatti- ja toimialoilta, eri kehitysvaiheista olevista liiketoiminnoista ja johtamisesta sekä jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet. Hallituksen monimuotoisuutta tukee kokemus yhtiölle merkityksellisistä toimintaympäristöistä ja teollisuuden aloilta, eri kulttuurien tuntemus sekä ikä- ja sukupuolijakauman huomioiminen.

Oriola-KD:n hallitus hyväksyi hallituksen monimuotoisuuspolitiikan joulukuussa 2016. Oriola-KD:n monimuotoisuuspolitiikan mukaisesti tavoite on säilyttää sopiva tasapaino molempien sukupuolten edustuksesta hallituksessa.

Yhtiö on toteuttanut hallituksen kokoonpanossa monimuotoisuuden vaatimukset. Oriola-KD:n hallitus 2016 edustaa monimuotoisuutta kansallisuuden, ammattiosaamisen ja sukupuolen osalta.

Hallitus toimikaudella 2016–2017

Yhtiön varsinainen yhtiökokous 14.3.2016 vahvisti Oriola-KD:n hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan ja valitsi hallituksen puheenjohtajaksi ja jäseniksi seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymä- vuosi	Koulutus ja riippumattomuus	Läsnäolo hallituksen kokouksissa	Läsnäolo valiokuntien kokouksissa
Anssi Vanjoki (puheenjohtaja)	1956	Kauppätieteiden maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	13/13	
Anja Korhonen	1953	Kauppätieteiden maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	11/13	Tarkastusvaliokunta 6/6
Mariette Kristenson	1977	Kauppätieteiden maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	8/10	Palkitsemisvaliokunta 3/3
Kuisma Niemelä	1958	Filosofian maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	12/13	Tarkastusvaliokunta 6/6
Eva Nilsson Bågenholm (varapuheenjohtaja)	1960	Lääkäri, riippumaton hallituksen jäsen	12/13	Palkitsemisvaliokunta 4/4
Lena Ridström	1965	Kauppätieteiden maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	8/10	Palkitsemisvaliokunta 3/3
Matti Rihko	1962	Kauppätieteiden maisteri, psykologian maisteri, riippumaton hallituksen jäsen	12/13	Palkitsemisvaliokunta 3/4
Staffan Simberg	1949	MBA, riippumaton hallituksen jäsen	12/13	Tarkastusvaliokunta 6/6

Hallitus valitsi samana päivänä järjestäytymiskokouksessaan hallituksen varapuheenjohtajaksi Eva Nilsson Bågenholmin.

Oriola-KD:n hallituksen jäseninä 1.1.–14.3.2016 toimivat seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymä vuosi	Koulutus ja riippumattomuus	Läsnäolo hallituksen kokouksissa	Läsnäolo valiokuntien kokouksissa
Jukka Alho	1952	Diplomi- insinööri, riippumaton hallituksen jäsen	3/3	Palkitsemisvaliokunta 1/1
Per Bätelson	1950	Diplomi- insinööri, riippumaton hallituksen jäsen	3/3	Palkitsemisvaliokunta 1/1

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden ja todennut, että kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus on myös arvioinut toimintaansa ja työskentelytapojaan.

Vuonna 2016 Oriola-KD:n hallitus piti 13 kokousta, joista 4 puhelinkokousta ja 2 per capsulam-kokousta.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Lisäksi yhtiöllä on nimeämisvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat ovat valmistelevia elimiä, jotka tekevät hallitukselle esityksiä toimialueeseensa kuuluvista asioista. Valiokuntien kokouksista pidetään pöytäkirjaa. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan ne antavat käsiteltävänä olevasta asiasta suosituksensa hallitukselle.

Hallitus nimittää vuosittain varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja palkitsemisvaliokuntien jäsenet ja puheenjohtajan. Yhtiön nimeämisvaliokunnan jäsenten nimittäminen on selostettu jäljempänä nimeämisvaliokuntaa koskevassa osiossa.

Tarkastus-, palkitsemis- ja nimeämisvaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestyksiä eikä ilmoita valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on edistää yhtiön toiminnan ja taloudellisen raportoinnin valvontaa. Tarkastusvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksensä mukaan erityisesti seuraavat asiat:

- konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastusten tarkastelu yhdessä tilintarkastajan kanssa
- valvontatarkastuksessa havaittujen valvontajärjestelmän puutteiden ja muiden raportoitujen puutteiden tarkastelu yhdessä tilintarkastajan kanssa
- sisäisessä tarkastuksessa havaittujen valvontajärjestelmän puutteiden ja muiden tarkastushavaintojen ja suositusten tarkastelu
- valvontatarkastuksen ja sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmien tarkastelu ja suositusten antaminen yhtiön johdolle koskien sisäisen tarkastuksen painopistealueita
- yhtiön hallinnon valvonnan sekä riskienhallinnan asianmukaisuuden arviointi ja yhtiön kirjanpidon ja ulkoisen raportoinnin periaatteiden muutosten läpikäynti ennen niiden käyttöönottoa.

Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat tilintarkastajan valintapäätöksen valmistelu, tilintarkastajan riippumattomuuden arviointi ottaen huomioon erityisesti yhtiölle tarjottujen oheispalvelujen vaikutus riippumattomuuteen, sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Tarkastusvaliokunnassa on vähintään kolme jäsentä.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii 14.3.2016 alkaen Anja Korhonen ja muina jäseninä Kuisma Niemelä ja Staffan Simberg. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksensä mukaan johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekee näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtävänä on muun muassa:

- arvioida ja tehdä esityksiä Oriola-KD -konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista
- käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle
- käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi.

Palkitsemisvaliokunnassa on neljä jäsentä. Valiokunnan puheenjohtajana toimii 14.3.2016 alkaen Eva Nilsson Bågenholm ja muina jäseninä Mariette Kristenson, Lena Ridström ja Matti Rihko. Palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Nimeämisvaliokunta

Oriola-KD:n nimeämisvaliokunta on hallituksen perustama elin, jonka tehtävänä on valmistella ja antaa hallitukselle suositus varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi. Hallitus on hyväksynyt valiokunnan työjärjestyksen.

Hallitus nimittää valiokunnan jäsenet toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan vuoden valiokuntajäsenten nimittämiseen työjärjestyksen mukaisessa järjestyksessä. Hallitus valitsee yhden jäsenistä puheenjohtajaksi. Valiokunnan jäsenen ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Tällä poikkeamisella listayhtiöiden hallinnointikoodista on haluttu mahdollistaa yhtiön merkittävien osakkeenomistajien nimittäminen valiokuntaan ja siten heidän mielipiteensä esilletulo hyvissä ajoin ennen varsinaista yhtiökokousta.

Ennen valiokunnan jäsenten valintaa hallituksen puheenjohtaja järjestää tapaamisen, johon kutsutaan äänimäärän mukaan yhtiön 20 suurinta osakkeenomistajaa, jotka ovat varsinaista yhtiökokousta edeltävän elokuun 31. päivänä rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon osakkeenomistajina. Tapaamisessa kuullaan suurimpien osakkeenomistajien näkemyksiä valiokunnan kokoonpanosta.

Nimeämisvaliokunta ilmoittaa hallitukselle valmistelemansa suosituksen varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi viimeistään varsinaista yhtiökokousta edeltävänä helmikuun 1. päivänä. Nimeämisvaliokunta arvioi suosittelemiansa hallituksen jäsen ehdokkaiden riippumattomuutta. Valiokunnan suosituksella ei ole vaikutusta hallituksen itsenäiseen päätöksentekovaltaan tai oikeuteen tehdä ehdotuksia yhtiökokoukselle.

Valiokuntajäsenten valintaan 23.9.2016 päättyneelle toimikaudelle valittu nimeämisvaliokunta kokoontui 5 kertaa, ja jäsenten osallistumisaste kokouksiin oli 88 prosenttia.

Oriola-KD:n hallitus valitsi 23.9.2016 nimeämisvaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Peter Immonen, Timo Leino, Mikko Mursula, Pekka Pajamo ja Into Ylppö. Valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Pekka Pajamo. Valiokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Hallitus nimittää Oriola-KD:n toimitusjohtajan ja päättää hänen toimitushteensa ehtoista. Yhtiön toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Eero Hautaniemi (s. 1965). Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot on määritetty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Hallitus nimittää tarvittaessa toimitusjohtajan sijaisen. Yhtiön toimitusjohtajan sijaisena toimii kauppatieteiden maisteri Kimmo Virtanen, johtaja Palvelut-liiketoiminta-alue (s. 1968).

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat konsernin emoyhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä hallituksen nimeämät henkilöt. Konsernin johtoryhmään kuului vuoden 2016 lopussa seitsemän jäsentä mukaan lukien toimitusjohtaja, jolle johtoryhmän jäsenet raportoivat.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole päätöksentekoelein vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa sekä edesauttaa koko konsernia koskevan informaation välittymistä konsernin sisällä.

Oriola-KD:n johtoryhmän muodostivat vuonna 2016:

- Eero Hautaniemi, toimitusjohtaja
- Sari Aitokallio, talous- ja rahoitusjohtaja
- Stig Tornell, johtaja, Kuluttaja-liiketoiminta-alue (12.4.2016 alkaen)
- Thomas Gawell, johtaja, Terveystuolto-liiketoiminta-alue
- Jukka Mäkelä, kehitysjohtaja
- Teija Silver, henkilöstöjohtaja
- Kimmo Virtanen, johtaja, Palvelut-liiketoiminta-alue
- Lars Birkeland, johtaja, Kuluttaja-liiketoiminta-alue (12.4.2016 saakka)

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT RISKIENHALLINNAN JA SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTELMÄT

Oriola-KD:n taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tavoitteena on varmistaa, että yhtiön tilinpäätöksen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta on kohtuullinen varmuus ja että yhtiö noudattaa lakeja ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita.

Taloudellinen raportointi

Hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien sisäisten valvonta- ja riskienhallintajärjestelmien järjestämisestä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tulosyksiköiden johtajat vastaavat siitä, että heidän omien vastuualueidensa kirjanpito ja hallinto ovat lain, konsernin toimintaperiaatteiden ja Oriola-KD:n hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisia. Taloudellisen raportoinnin organisointi ja johtaminen on keskitetty konsernin talous- ja rahoitusjohtajan alaisuuteen.

Oriola-KD-konserni noudattaa EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (International Financial Reporting Standards IFRS). Taloudellista raportointia koskevat ohjeet ja laskentaperiaatteet on kerätty standardimuutosten myötä päivitettävään laskentamanuaaliin ja talousosaston ohjeisiin, joita sovelletaan kaikissa konserniyhtiöissä. Konsernilaskenta vastaa tilinpäätösstandardien seuraamisesta ja noudattamisesta, taloudellista raportointia koskevien periaatteiden ylläpitämisestä sekä niistä tiedottamisesta yksiköille.

Seuranta

Tuloksia seurataan kuukausiraportoinnin avulla konsernin johtoryhmässä ja liiketoiminta-alueiden kuukausittaisissa liiketoimintakatsauksissa. Tämän lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät läpi osavuosisikaukset ja tilinpäätöksen ennen niiden julkaisemista. Kuukausiraportoinnin seurannalla varmistetaan myös sisäisen valvonnan tehokkuus. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta osana yleistä sisäistä valvontaa. Liiketoiminta-alue ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosessien arvioinnista. Arviointi pitää sisällään täsmäytyksiä ja analyysejä verrattuna budjetteihin ja arvioihin sekä erilaisiin taloudellisiin mittareihin.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on olennainen osa yhtiön hallinnointia ja johtamisjärjestelmiä. Se kattaa konsernin kaikki toiminnot ja organisaatiotasot. Valvonnan tarkoituksena on saada riittävä varmuus siitä, että yhtiö voi toteuttaa strategiaansa. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi, vaan osana yhtiön toimintoja kattaa kaikki konsernilaajuiset toimintaperiaatteet, ohjeistukset ja järjestelmät.

Oriola-KD:n sisäinen valvontajärjestelmä tukee konsernin strategian toteuttamista ja varmistaa säännösten noudattamisen. Sisäinen valvonta yhtiössä perustuu konsernirakenteeseen, jossa konsernin toiminnot on organisoitu liiketoiminta-alueisiin ja konsernitoimintoihin. Konsernitoiminnot antavat konsernitason ohjeistuksia, joissa määritellään puitteet ja raamit toiminnalle sekä vastuulliset henkilöt. Ohjeistukset liittyvät muun muassa kirjanpitoon, raportointiin, rahoitukseen, investointeihin ja liiketoimintaperiaatteisiin.

Ohjeistuksilla pyritään varmistamaan, että kaikki riskit, jotka liittyvät yhtiön tavoitteiden saavuttamiseen, pystytään tunnistamaan ja estämään. Valvontatoimintoja suoritetaan konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa. Kaikki uudet ohjeistukset julkaistaan yhtiön intranetissä ja henkilöstöllä on mahdollisuus antaa johdolle palautetta ja kertoa havaitsemastaan kyseenalaisesta toiminnasta anonyymisti yhtiön intranetin kautta.

Riskienhallinta

Oriola-KD:n hallitus hyväksyy yhtiön riskienhallintapolitiikan, jossa on määritelty riskienhallinnan toimintamalli, periaatteet, vastuut ja raportointi. Riskienhallinnan suunnittelua ja toteutusta ohjaa ja valvoo yhtiön hallitus. Hallituksen asettama tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallintaa konsernissa.

Oriola-KD:n riskienhallinnan ohjeessa määritellään yhtiön riskien hallintamalli, periaatteet, organisaatio ja prosessit. Konsernin riskienhallinta pyrkii yksilöimään, mittaamaan ja hallitsemaan riskejä, jotka voivat vaikuttaa konsernin operatiiviseen toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi konsernilla on eettiset ohjeet, jotka sääntelevät liiketoimintaa, ja rahoituspolitiikka kattamaan taloudellisia riskejä. Oriola-KD luokittelee riskit strategisiin, operatiivisiin ja taloudellisiin riskeihin. Riskien arviointi ja huomiointi ovat avainasemassa strategisessa suunnittelussa sekä päivittäisen liiketoiminnan päätöksenteossa.

Riskienhallintajärjestelmä ja merkittävimmät riskit on kuvattu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.oriola-kd.com.

Sisäinen tarkastus

Oriola-KD on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen toimintonsa täyttääkseen sisäiseen tarkastukseen liittyvät tehtävänsä. Ulkoistettu sisäisen tarkastuksen astasto on itsenäinen ja puolueeton varmennustoiminto raportoiden suoraan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäiseen tarkastukseen liittyvien tehtävien hoitaminen perustuu hallituksen hyväksymään sisäisen tarkastuksen työjärjestykseen (Internal Audit Charter) sekä tarkastusvaliokunnan vuosittain tarkastelemaan ja hyväksymään sisäisen tarkastuksen suunnitelmaan.

Ulkoisen tarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuosittain päätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan vastuulla on tilintarkastajan riippumattomuuden valvonta. Tästä syystä yhtiössä on otettu käyttöön toimintaperiaatteet koskien valituilta tilintarkastajilta muiden palveluiden kuin tilintarkastuspalvelujen hankkimista.

Tilintarkastajaksi valittiin 14.3.2016 pidetyssä Oriola-KD:n varsinaisessa yhtiökokouksessa uudelleen Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Ylva Eriksson. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:lle vuonna 2016 suoritettujen palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 316 536 euroa. Lisäksi maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 36 350 euroa.

Sisäpiiri

Oriola-KD noudattaa NASDAQ Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta (3.7.2016) ja Markkinoiden Väärinkäyttöasetusta (EU N:o 596/2014 ("MAR")). Oriola-KD:lla on oma sisäpiiriohjeensa ("sisäpiiriohje"), joka perustuu sovellettavaan EU:n ja Suomen lainsäädäntöön (erityisesti MAR ja Arvopaperimarkkinalaki 746/2012), NASDAQ Helsinki Oy:n sisäpiiriohjeeseen sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Suomen Finanssivalvonnan antamiin sääntöihin ja suuntaviivoihin.

Yhtiön johtotehtävissä toimiviksi henkilöiksi katsotaan yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä sellaiset johtoryhmän jäsenet, jotka ovat operatiivisessa vastuussa oman liiketoiminta-alueensa johdossa sekä lisäksi talous- ja rahoitusjohtaja ja kehitysjohtaja ("yhtiön johto"). Yhtiön johdon ja heidän lähipiirinsä on ilmoitettava yhtiölle ja Finanssivalvonnan kaikki heidän omaan lukuunsa tehdyt yhtiön osakkeisiin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyvät liiketoimet viimeistään kolmen työpäivän kuluessa liiketoimen toteutuksesta. Sisäpiiriohje asettaa kaupankäyntirajoituksia kieltäen yhtiön johtoa ja yhtiön osavuosikatsausten ja tilinpäätösten valmisteluun osallistuvia henkilöitä tekemästä yhtiön

osakkeisiin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyviä liiketoimia 30 päivän pituisen suljetun ajanjakson aikana ennen Oriola-KD:n taloudellisen raportin julkistamista (suljettu ajanjakso).

Oriola-KD on vastuussa sisäpiirilueteloiden laatimisesta ja ajan tasalla pitämisestä. Tällä hetkellä Oriola-KD ei ole määritellyt ketään pysyviksi sisäpiiriläisiksi. Näin ollen kaikki henkilöt, joilla on sisäpiiritietoa, tullaan sisällyttämään asiaankuuluvaa sisäpiirihanketta koskevaan hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon. Oriola-KD opastaa sisäpiirilueteloon merkittyjä henkilöitä näitä koskevista velvoitteista ja mahdollisista seuraamuksista. Lisäksi Oriola-KD seuraa ja valvoo sisäpiiriasioiden asianmukaista hallinnointia.

Lähipiiritransaktiot

Oriola-KD:n lähipiiriin kuuluvat yhtiön johto, heidän perheenjäsenensä sekä myös yritykset, joissa edellä mainitut henkilöt, yksin tai yhdessä, ovat määräävässä asemassa. Oriola-KD arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että mahdolliset eturistiriidat on otettu huomioon yhtiön päätöksenteossa. Yhtiö ylläpitää luetteloa lähipiiriin kuuluvista osapuolista.

Yhtiön johto on vahvistanut vuonna 2016, etteivät he eikä heidän lähipiirinsä ole olleet kytköksissä liiketoimintatransaktioihin Oriola-KD:n kanssa raportointivuonna.

Palkka- ja palkkioselvitys

Tämä selvitys on Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukainen palkka- ja palkkioselvitys.

Hallituksen jäsenten palkkiot ja muut etuudet

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista hallituksen toimikaudeksi. Oriola-KD:n nimeämisvaliokunta valmistelee ja antaa hallitukselle suosituksen varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi.

Varsinainen yhtiökokous 14.3.2016 vahvisti hallituksen puheenjohtajan toimikausipalkkioksi 48 400 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan ja hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkioksi 30 250 euroa ja muiden jäsenten palkkioksi 24 200 euroa. Hallituksen puheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkiona 1 000 euroa ja muille jäsenille 500 euroa kokoukselta. Kokouspalkkiot suoritetaan vastaavasti myös hallituksen ja yhtiön valiokuntien puheenjohtajille ja jäsenille. Matkakulut korvataan yhtiön matkasäännön mukaisesti. Toimikausipalkkiot suoritettiin yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 60 prosenttisesti rahana ja 40 prosenttisesti yhtiön B-osakkeina. Yhtiön B-osakkeita hankittiin markkinoilta hallituksen jäsenille toimikausipalkkioina seuraavasti: Anssi Vanjoki 4 404 kpl, Anja Korhonen 2 752 kpl, Mariette Kristenson 2 202 kpl, Kuisma Niemelä 2 202 kpl, Eva Nilsson Bågenholm 2 752 kpl, Lena Ridström 2 202 kpl, Matti Rihko 2 202 kpl ja Staffan Simberg 2 202 kpl.

Toimikausipalkkiona saatuihin B-osakkeisiin ei liity sitouttamisjaksoa. Hallituksen jäsenet eivät ole saaneet palkkiona osakeperusteisia oikeuksia eivätkä he ole yhtiön osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piirissä. Yhtiö ei ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta.

Hallituksen jäsenten kokonaispalkkiot vuodelta 2016 ja osakeomistus yhtiössä 31.12.2016 on esitelty Palkitsemisraportissa.

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen keskeiset periaatteet ja päätöksentekojärjestys

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, lyhyen aikavälin tulospalkkiosta ja pitkän aikavälin osakepalkkiosta. Palkkiojärjestelmillä motivoidaan yhtiön johtoa kehittämään yhtiötä ja turvaamaan yhtiön taloudellinen menestys pitkällä aikavälillä. Palkitsemisperiaatteissa otetaan huomioon muun muassa yhtiön kehitysvaihe ja liiketoimintastrategia.

Hallituksen palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on hallituksen hyväksymän valiokunnan työjärjestyksen mukaan myös seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin

tavoitteiden saavuttamista. Palkitsemisvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksensä mukaan johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekee näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtävänä on muun muassa:

- arvioida ja tehdä esityksiä Oriola-KD -konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista
- käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle
- käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi.

Yhtiön hallitus arvioi ja päättää vuosittain toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkat, palkkiot ja muut etuudet sekä niiden määrätymisperusteet.

Tulospalkkion ansaintakriteereistä ja määrätymisestä päättää hallitus vuosittain hallituksen palkitsemisvaliokunnan esitykseen perustuen.

Yhtiö ei ole antanut toimitusjohtajalle tai johtoryhmän jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Yhtiöllä ei ole voimassa olevaa optio-ohjelmaa. Toimitusjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelmiä, pois lukien Kuluttaja-liiketoiminta-alueen ja Terveystuolto-liiketoiminta-alueen johtajat, joilla on ehdoiltaan Ruotsin markkinatasoa ja -käytäntöä vastaava maksuperusteinen lisäeläke.

Lyhyen aikavälin tulospalkkio

Tulospalkkio perustuu Oriola-KD:n taloudellisten ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Vuoden 2016 tulospalkkion enimmäismäärä on toimitusjohtajalla 75 prosenttia ja muilla johtoryhmän jäsenillä 40 prosenttia vuosipalkasta. Tulospalkkion ansaintakriteereistä ja määrätymisestä päättää hallitus vuosittain hallituksen palkitsemisvaliokunnan esitykseen perustuen.

Pitkän aikavälin osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Oriola KD:n johtoryhmän jäsenet kuuluvat yhtiön pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin. Järjestelmän avulla yhdistetään omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitoutetaan avainhenkilöt yhtiöön, ja tarjotaan heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkitsemisjärjestelmä.

Oriola-KD:n hallitus hyväksyi 28.5.2013 avainhenkilöiden osakesäästöohjelman. Ohjelmaan osallistui noin 40 konsernin avainhenkilöä säästökaudella 2014–2015.

Oriola-KD:n hallitus päätti 15.6.2015 kolmannen säästökauden 2015–2016 alkamisesta. Ohjelmaan osallistui noin 50 konsernin avainhenkilöä. Tämä säästökausi päättyi 31.12.2016. Omistusjakso päättyy Oriola-KD:n osavuositarkastuksen Q4/2017 julkistamispäivänä.

Oriola-KD:n hallitus päätti 19.10.2016 neljännen säästökauden 2017 alkamisesta koskien noin 90 konsernin avainhenkilöä. Säästökausi kestää 12 kuukautta päättyen 31.12.2017. Omistusjakso päättyy Oriola-KD:n osavuositarkastuksen Q4/2018 julkistamispäivänä.

Oriola-KD:n hallitus päätti 4.12.2015 avainhenkilöiden pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille (järjestelmä). Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen suorituksen ja osakeomistuksen kasvattamiseen perustuva palkkiojärjestelmä. Tarkoituksena on myös sovittaa yhteen yhtiön kannustinjärjestelmät yhtenäiseksi ohjelmaksi, jossa yhtiön avainhenkilöiden osakesäästöohjelma ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä yhdistetään.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018 ja vastaavasti kolme odotusjaksoa, kalenterivuodet 2017, 2018 ja 2019. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Edellytyksenä järjestelmään osallistumiselle ja palkkion saamiselle on, että avainhenkilö on mukana avainhenkilöiden osakesäästöohjelmassa ja säästää kuukausittaisen summan kiinteästä bruttokuukausipalkastaan voimassa olevien osakesäästöohjelman ehtojen mukaisesti.

Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajakson 2016 perusteella maksettavat palkkiot vastasivat yhteensä enintään noin 800 000 Oriola-KD Oyj:n B-osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2018 osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017 perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajakson 2017 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 800 000 Oriola-KD Oyj:n B-osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2019 osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Toimitusjohtajan toimitusenteeseen kuuluvat taloudelliset etuudet vuonna 2016

Toimitusjohtaja Eero Hautaniemelle tilikauden 2016 aikana suoritettavat palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 658 927 euroa, muodostuen:

- kiinteästä peruspalkasta 467 206 euroa;
- luontoiseduista 28 537 euroa;
- tulospalkkiosta 148 743 euroa; ja
- osakepalkkiosta 14 441 euroa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja irtisanomiskorvaus 12 kuukauden palkkaa vastaava määrä. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja eläke työntekijän eläkelain mukainen. Toimitusjohtaja kuuluu yhtiön hallituksen päättämän osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin. Toimitusjohtajan osakeomistus yhtiössä on esitelty Palkitsemisraportissa.

Johtoryhmän palkat ja palkkiot vuonna 2016

Johtoryhmän jäsenille tilikauden 2016 aikana maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 1 819 758 euroa, muodostuen:

- kiinteistä peruspalkoista yhteensä 1 511 968 euroa;
- luontoiseduista yhteensä 81 486 euroa;
- tulospalkkioista yhteensä 200 547 euroa; ja
- osakepalkkioista yhteensä 25 757 euroa

Johtoryhmän jäsenet kuuluvat yhtiön hallituksen päättämän osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin. Johtoryhmän jäsenten osakeomistus on esitelty Palkitsemisraportissa.

Palkitsemisraportti

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkat ja palkkiot sekä osakeomistus (ml. määräysvalta-yhteisöt)
31.12.2016

	Palkat ja palkkiot 2016 (tEUR)	Palkat ja palkkiot 2015 (tEUR)	Osake- omistus 31.12.2016	A-osakkeita	B-osakkeita	Yhteensä
Hallitus						
Vanjoki Anssi, puheenjohtaja	59,4	59,9			9 160	9 160
Nilsson Bågenholm Eva (varapuheenjohtaja)	38,8	30,2			5 130	5 130
Korhonen Anja	40,8	43,7			11 754	11 754
Kristenson Mariette	29,7				2 202	2 202
Niemelä Kuisma	32,2	33,8			9 491	9 491
Ridström Lena	29,7				2 202	2 202
Rihko Matti	30,7	31,8			10 970	10 970
Simberg Staffan (Nez-Invest Ab)	32,2	32,2			2 202	2 202
					152 378	152 378
Alho Jukka	1,5	41,3				
Bätelson Per	1,0	30,3				
Brade Harry		2,8				
Toimitusjohtaja						
Hautaniemi Eero						
Kiinteä peruspalkka	467,2	417,9			246 497	246 497
Luontoisedut	28,5	24,9				
Tulospalkkiot	148,7	147,5				
Osakepalkkiot	14,4	37,4				
Yhteensä	658,9	627,7				
Johtoryhmä						
Stig Tornell					6142	6142
Sari Aitokallio					2573	2 573
Jukka Mäkelä					10321	10 321
Teija Silver					33 910	33 910
Kimmo Virtanen			1 757		121 553	123 310
Thomas Gawell					20 400	20 400
Lars Birkeland (12.4.2016 asti)						
Johtoryhmän palkat ja palkkiot	1 819,8	1 656,0				

Tietoja osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous 2017

Oriola-KD Oyj:n yhtiökokous pidetään tiistaina, maaliskuun 14. päivänä 2017 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoite Helsingin Messukeskus, Kongressisiipi, Rautatieläisenkatu 3, 00520 Helsinki. Kokouskutsu julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.oriola-kd.com 16.2.2017.

Osakasluettelo ja sisäpiirirekisteri

Yhtiön osakasluettelotiedot ovat nähtävillä Euroclear Finland Oy:ssä osoitteessa:

Euroclear Finland Oy
Urho Kekkosen katu 5 C
00100 Helsinki

Osakkeenomistajia pyydetään tekemään osoitteenmuutokset siihen tilinhoitajayhteisöön, jossa osakkaan arvo-osuustili on.

Oriola-KD:tä seuraavia analyytikkoja

Seuraavat pankit ja pankkiiriliikkeet ovat julkaisseet Oriola-KD Oyj:stä sijoitusraportteja. Analyttikoiden yhteystiedot löytyvät Oriola-KD:n internet-sivustolta.

Carnegie Investment Bank
Danske Markets
Evli Pankki
Inderes
Nordea Markets
Pohjola Pankki

Oriola-KD Oyj

Orionintie 5

PL 8

02101 Espoo

www.oriola-kd.com